

ਹੱਕ, ਸੱਚ, ਇਨਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਲੜ ਰਹੇ ਲੋਕ ਕਿਤੇ ਵੀ ਹੋਣ ਉਹ ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਹਨ

ਮਾਡੇ

SADE LOK

ਲੋਕ

sadelok.com

28 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ 4 ਅਕਤੂਬਰ 2022

ਸਾਲ 13ਵਾਂ - ਅੰਕ 40
email : info@sadelok.com

Ph. : 510-706-1300
Fax : 925-373-1300

ਭਿਆਨਕ ਹੜਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਝੱਲ ਰਹੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ
ਟਰੱਲਕ ਕੈਲੀਫਰਨੀਆ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਲੋਂ ਮਾਈਕ ਸਹਾਇਤਾ

(ਦੇਖੋ ਸਫ਼ਾ 22 ਤੋਂ)

ਇਸ ਅੰਕ ਵਿਚ

15

ਨਾਨਕਸਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ
ਸ੍ਰ. ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ ਜੀ ਚਲ ਵਿਚ

10

ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਪੰਥ ਦੀ ਸੇਵਾ
ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੰਥ ਰਤਨ ਸ੍ਰ.
ਦਿਦਾਰ ਸਿੰਘ ਬੈਸ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ
ਭਰ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਲੋਂ ਹੁੰਦੂਆਂ ਨਾਲ
ਅੰਤਿਮ ਵਿਦਾਈ

20

ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ ਸਿੱਖ ਨੂੰ
ਫਿਰ ਮਿਲਿਆ ਮਾਣ-
ਸਨਮਾਨ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ
ਕਸਟਮ 'ਚ ਅਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ
ਬਣਿਆ ਅਫਸਰ

Padam Builders

ਆਸੀਂ ਘਰ, ਗੈਰੂ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਮੌਜੂਦਾ, ਸੇਮੋਰਮ ਆਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੇਂਟਰਕਸ਼ਨ ਦਾ ਕੇਮ
foundation ਤੋਂ ਨੈ ਕੇ ਮੁੰਨੇ
ਹੈਂਟ ਕੱਕ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਸਾਡੇ ਕੰਮ ਦੀ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਗਹੁੰਦੀ
email:padambuilders@gmail.com
Licensed # 1019803

Bhupinder S. Padam
PH : 510-565-6667

ਕੱਟੜ ਇਸਲਾਮਿਕ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਘੱਟ ਗਿਲਤੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਉਣਾ ਬਣਿਆ ਨਰਕ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਾਰਨ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੋਂ 17 ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ 55 ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਜਥਾ ਦਿੱਲੀ ਪੁੱਜਿਆ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਭਾਰਤ ਤੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੋਂ 55 ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ

ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਜਥਾ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਪੁੱਛ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਉਕਤ ਜਥੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ

ਤਤਕਾਲ ਈ-ਵੀਜੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਦੇਖੋ ਸਫ਼ਾ 11 ਤੋਂ)

ਸਿੱਖ ਆਫ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਫ਼ਦ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਐਸ. ਜੈਸ਼ਕਰ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੌਦੀ ਦੇ ਨਾਂ ਸੌਂਪਿਆ ਪੱਤਰ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਐਸ. ਜੈਸ਼ਕਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੋਰੇ 'ਤੇ ਹਨ . ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਭੀ.ਸੀ. ਵਿਖੇ ਸਿੱਖਜ਼ ਆਫ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਇਕ ਵਫ਼ਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸੇਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿਲਿਆ . ਇਸ ਵਫ਼ਦ ਵਿਚ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੌਨੀ, ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੌਨੀ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੇਠੀ, ਰਤਨ ਸਿੰਘ, ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪਨੀਅਕ, ਚੰਡਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਡਾ. ਦਰਸਨ ਸਿੰਘ ਸਲੂਜਾ, ਮੀਤਾ ਸਲੂਜਾ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕੰਗ (ਕੈਲੀਫਰਨੀਆਂ ਦੇ ਉੱਥੋਂ ਕਾਰੋਬਾਰੀ), ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਖਸ਼ੀ ਸਾਮਲ ਸਨ। ਵਫ਼ਦ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਜੈਸ਼ਕਰ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ 2014 ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਉਹ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਅੰਬੈਸਡਰ ਸਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੀ ਮੌਦੀ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਵਫ਼ਦ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਿਰਦਿਤ

(ਦੇਖੋ ਸਫ਼ਾ 20 ਤੋਂ)

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦਾ
ਨਾਂ ਬਦਲ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ
ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ
ਕੇਂਦਰੀ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਸੀਤਾਰਾਮਨ
ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਦਰ ਮੌਦੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਆਜਾਦੀ ਘੁਲਾਟੀਏ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮੌਕੇ 'ਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਸਥਿਤ ਕੇਂਦਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦਾ ਨਾਮ ਬਦਲ ਕੇ 'ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਕੇਂਦਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ' ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਿਰਦਰ ਮੌਦੀ ਨੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰੁੰਚੇ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨਿਰਮਾਲਾ ਸੀਤਾਰਾਮਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਹੁੰਚ ਕੇ ਕਾਫ਼ੀ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ। ਸੀਤਾਰਾਮਨ ਨੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦਾ ਨਾਂ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਿਰਦਰ ਮੌਦੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਇਨ੍ਹਾਂ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਸੰਕੇਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਸੀਂ ਆਜਾਦੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਲੀਦਾਨ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖ ਸਕਾਂਗੇ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦਾ ਨਾਂ ਬਦਲ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਣ (ਦੇਖੋ ਸਫ਼ਾ 19 ਤੋਂ)

Coming Soon...

Khalsa Affairs

ਖਾਲਸਾ ਅਫੇਅਰਜ਼ ਟੀਵੀ ਸੈਨਲ
ਜਲਦੀ ਹੀ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ
'ਚ ਲੈ ਕੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ।

www.khalsaaaffairs.com
info@khalsaaaffairs.com

Bhatia & Co, Inc

Certified Public Accountants

Our Services :

Business Tax (C corp/S corp/LLC etc)

Individual Tax

Estate Tax

International Tax (FBAR/FATCA/5471/5472 etc)

Non-Profit entities

(Formation,IRS,FTB&DOJ approval)

Accounting & Payroll

Sales & Other Taxes

Financial Audit & Review

Tax Audit & Representation (IRS/FTB/BOE etc)

Collection, Lien & Back Taxes

Offer in Compromise

Santa Clara • Pleasanton • Merced

(844) 4USTAX (209)-354-8696

info@bhatiaco.com, www.bhatiaco.com

Bhatia Law Associates

Attorney at Law

Immigration and Business Services

IMMIGRATION

Immigrant Visas (Green Card)

► Green Card : Employment based/PERM/NIW

► Green Card : Family based

► Green Card through refugee or asylee

► Green Card : Investor & other categories

PERM

Nonimmigrant Visas

► Fiancee visas

► H1/L1/H4/L2/NAFTA TN/E2/E3

► Student Visa

► B-1/B-2 Visitor Visas and

► Other Categories

of nonimmigrant visas

Santa Clara-Pleasanton-Merced

(844) 4USTAX (209)-354-8696

info@bhatiaco.com, www.smoothimmigration.com

Law office of Anthony Nwosu

239 West Yosemite Ave Manteca CA 95336 ਸਾਡਾ ਆਫਿਸ Oakland ਅਤੇ Sacramento ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੈ

ਆਸੀਂ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹਾਂ ਤਕੁਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

PH: 209-624-3919

Anthony Nwosu
Attorney at Law
510-788-4558

ਸਾਡਾ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਦ ਇਕ ਛੱਤ ਬੰਨੇ
• ਪੋਲੀਟੀਕਲ ਅਸਾਈਲਮ • ਡਿਪ੍ਰੋਟੇਸ਼ਨ ਫਿਲੋਸੋਫੀ
• BIA ਅਪੀਲ • 9 Circuit ਅਪੀਲ
• ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ • ਗਰੀਨਕਾਰਡ
ਸ. ਹਰਸਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਮਾਂਤਾ
ਸਾਡਾ ਸੇਵਾਵਾਂ 209-481-7750

Valley Real Estate Center

Better Deal will be given from New Builders to Book New home in Mountain House, Tracy, Manteca and lathrop

For agriculture and almond Farm, office building, Farm House and for Truck Yard in Tracy, Manteca, Lathrop and Stockton

ਮਾਊਣਟਨ ਹਾਊਸ, ਟਰੇਸੀ, ਮਨਟੈਕਾ ਅਤੇ ਲੈਥਰੋਪ ਵਿਚ ਨਵਾਂ ਘਰ ਬੁੱਕ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਡੀਲ ਦਿਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਅਲਮੰਡ ਫਾਰਮ, ਆਫਿਸ ਬਿਲਡਿੰਗ, ਫਾਰਮ ਹਾਊਸ ਅਤੇ ਟਰੱਕ ਯਾਰਡ ਲਈ ਵੀ ਵਧੀਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰੋ।

Listing

Total 35.5 Young Three Years old Tree Padre and Nonpareil Variety. With Riparian Right From the San Joaquin River. With a Single Family Small Home, IT's Very Desirable Property

Property Address : 27022 River Roadm, Newman CA 95260.

RANJIT SINGH

VALLEY REAL ESTATE CENTER (OFFICE LIC.: 01392267)

68 E 11TH STREET STE 109, TRACY, CA 95376

OFFICE : 209-956-1000 CELL : 408-355-5700, GBSINGH84@GMAIL.COM

ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ 'ਚ ਸ਼ਹੀਦੇ ਆਜਮ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ 115ਵਾਂ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮਨਾਇਆ

ਸੈਕਰਮੈਟੀ (ਹੁਸਨ ਲੜ੍ਹਾ ਬੰਗਾ) ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦੇ ਆਜਮ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ 115ਵਾਂ ਜਨਮ ਦਿਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਮੱਚੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਗੀ ਜੱਥੇ ਨੇ ਇਲਾਹੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਿਸੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੱਦੇ ਗਏ ਨੌਜਵਾਨ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਢਾਡੀ ਜੱਥਾ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੇ ਆਜਮ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਇੰਨਕਲਾਬੀ।

ਬੰਕਸਿੰਗ ਟਰੇਨਰ ਨੂੰ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਮਾਰੀ ਗੋਲੀ; ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ 'ਚ ਹੋਈ ਵਾਰਦਾਤ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ) : ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਮੁੱਕੋਬਾਜ਼ੀ ਟ੍ਰੈਨਰ ਹੈਰੀਸਨ ਨੂੰ ਬੀਤੋਂ ਦਿਨੀ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਦੱਖਣ-ਪੂਰਬ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਬੰਡੀ ਹੈਰੀਸਨ 62 ਸਾਲਾ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਅਤੇ ਅਜੇਡੂ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਡਸਟੀ ਹਰਨਾਂਡੇਜ਼ ਹੈਰੀਸਨ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ 30ਵੀਂ ਸਟਗੀਟ ਐਸੈਟੀ, ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ 2700 ਬਲਾਕ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਗੋਲੀ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੋਹੋਸ਼ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦੇ ਹਿੱਤੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਹੱਥ ਬੰਦੂਕਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਤਿੰਨ ਬੇਖ਼ਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੱਪੜੇ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਵੀ ਦਾਨ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਬਿਹਤਰ ਵਿਕਲਪ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ : ਜੈ ਸ਼ੰਕਰ

*ਕਿਹਾ-ਐਫ-16 ਲੜਕੁਕ ਸਹਾਜ਼ ਕਿਥੇ ਤਾਈਨਾਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ, ਸਭ ਭਲੀਭਾਂਤ ਜਾਣਦੇ ਹਨ

ਸੈਕਰਮੈਟੀ, (ਹੁਸਨ ਲੜ੍ਹਾ ਬੰਗਾ)- ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਐਸ ਜੈ ਸ਼ੰਕਰ ਨੇ ਵਾਸਿੰਗਟਨ, ਛੀ ਸੀ ਵਿੱਚ ਇਕ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਪ੍ਰਤੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਬਾਈਡਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਖਰੀਆਂ ਖਰੀਆਂ ਸੁਣਾਈਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਅਮਰੀਕੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਅਯੋਜਿਤ ਇਕ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਜੈ ਸ਼ੰਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਹਿੱਤ ਪੂਰੇ ਹਨ ਪਰੰਤੂ ਅਮਰੀਕੀ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਕਦੀ ਵੀ ਬੂਰ ਨਹੀਂ ਪਿਆ। ਭਾਰਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਕਿਆ ਉਸ ਵੇਲੇ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਜਦੋਂ ਸੱਤੋਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਇਕ ਦਰਸ਼ਕ ਨੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਐਫ-16 ਜੰਗੀ ਜਹਾਜ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਭਾਰਤੀ ਚਿੰਤਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਜੈ ਸ਼ੰਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਲਈ ਇਹ ਸੌਚਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਕੇ ਕੀ ਬੁਝਾਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਗੁਣਾਂ ਤੋਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲਵੇ। ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਈ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਹਾਇਤਾ ਅੱਤਵਾਦ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿਠਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਦੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਐਫ-16 ਵਰਗੇ

ਜੰਗੀ ਜਹਾਜ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਤੇ ਹਰ ਕੋਈ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਹਾਜ਼ ਕਿਥੇ ਤਾਈਨਾਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ ਤੇ ਕਿਸ ਵਿਤੁੱਧ ਵਰਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਜੈ ਸ਼ੰਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮੂਰਖ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦੇ। ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਮਰੀਕੀ ਨੀਤੀ ਪਾਂਚੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਜ਼ਰੂਰ ਉਠਾਉਣਗੇ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣਗੇ ਕਿ ਇਹ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਹੈ। ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਸਮੇਤ ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਸਤੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਸ਼ਿਕਤ ਕੀਤੀ।

American Freight Corp.

ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਅਤੇ ਆਨਰ ਅਪ੍ਰੈਟਰਾਂ (Owner-Operator) ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ

ਕੈਲੀਫਰਨੀਆ ਤੋਂ ਮਿਡਵੈਸਟ, ਕੈਲੀਫਰਨੀਆ ਤੋਂ ਈਸਟ ਕੋਸਟ, ਕੈਲੀਫਰਨੀਆ ਤੋਂ ਟੈਕਸਸ (Texas)

**ਡਰਾਈਵਰ ਦਾ ਘੱਟੋਂ ਘੱਟੋਂ
ਦੋ ਸਾਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੋਵੇ**

ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ
Need Team & Solo Driver
With 2 Year Experience

(209) 405-1544

127 Darcy Parkway, Lathrop, CA 95330

ਬੀਬੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਸੈਕਰਮੈਂਟੇ ਦਾ ਰੁਬਾਈ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ‘ਇਕ ਬੁੰਦ ਸਵਾਤੀ’: ਅਧਿਆਤਮ ਤੇ ਜਗਿਆਸਾ ਦਾ ਅੰਤਰ ਸੰਵਾਦ ਹੈ-ਡਾ. ਮੋਹਨ ਤਿਆਰੀ

'ਇਕ ਬੁੰਦ ਸਵਾਤੀ': ਸੁੱਚੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਦਾ ਸੁੱਚਾ ਕਾਫ਼ੀ-ਨਿਭਾਓ-ਡਾ. ਉਮੰਦਰ ਜੌਹਲ

ਹੇਵਰਡ: ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕੈਡਮੀ ਦੀ ਮਾਸਿਕ ਮਿਲਣੀ ਮਹਿਨਾਗਨ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਨਿਊਵਾਰਕ ਵਿਖੇ ਢਾ। ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੰਬੋਜ ਦੀ ਪ੍ਰਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੀਬੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਸੈਕਰਾਮੈਂਡ ਦਾ ਰੁਬਾਈ ਸੰਗ੍ਰਹਿ 'ਇਕ ਬੁੰਦ ਸਵਾਤੀ' ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮਿਲਣੀ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਜਨਰਲ ਸਕਤਰ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਨੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੂਫ਼ੀ ਗਾਇਕ ਸੁਖਦੇਵ ਸਾਹਿਲ ਨੂੰ ਰੁਬਾਈ ਗਾਇਨ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਹਿਲ ਨੇ ਭੁਝ ਰੁਬਾਈਆਂ ਦਾ ਗਾਇਨ ਕਰਕੇ ਸਮੁੱਚੀ ਕਾਇਨਾਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੀ ਪ੍ਰਾਨ ਢਾ। ਰਮਨੀਤ ਕੌਰ, ਡਾ। ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੰਬੋਜ, ਬੀਬੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਪ੍ਰੋ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੀਰਤ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਲੋਕ ਰੰਗ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਨੋਆ ਪ੍ਰਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਸੁਝੋਭਿੰਤ ਹੋਏ। ਡਾ। ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੰਬੋਜ ਨੇ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰਸਾਨੀ ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂੰ ਨੇ ਡਾ। ਮੇਹਨ ਤਿਆਗੀ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਪਰਚਾ ਬੜੇ ਸੰਜੀਦਾ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ। ਇਸ ਪਰਚੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇਸ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਕਵਿਤਾ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਪੈਟਰਨ ਵਿੱਚ ਚੱਲਦੀ ਹੋਈ ਸ਼ਾਇਰਾ ਦੇ ਰੱਬੀ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਆਤਮਿਕ ਜਗਤ ਦੀਆਂ ਗੁੜੀਆਂ ਰਮਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾਮਦੀ ਝਲਕਾਗਿਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁ ਪਰਤੀ ਪਾਠ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਵਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੜਾਅ ਅਜਿਹਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜਾ ਕੇ ਇਹ ਕਵਿਤਾ ਸਵੈ ਤੋਂ ਪਾਰ ਜਾਂਦੀ ਹੋਈ ਜਥੇਬੰਦਰ ਚੇਤਨਾ ਰਾਹੀਂ ਸਮੁਹਿਕ ਰੂਪ ਅਖਤਿਆਰ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਸਭ ਹੱਦਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰਚੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਚਰਨਜੀਤ ਪੰਨੂੰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਮੁੱਚੀ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਮਾਣਿਆਂ ਹੈ। ਬੀਬੀ ਜੀ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਸਹਿਜ ਅਵਸਥਾ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਸਾਹਿਲ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਵਿਕ ਸੁਰਾਂ ਨਾਲ ਮਨ ਵਿਸ਼ਾਮਦਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੁਰਜੀਤ ਸਥੀ ਵਲੋਂ ਡਾ। ਉਮਿੰਦਰ ਜੌਹਲ ਦਾ ਪਰਚਾ ਵੀ ਭਾਵ-ਪੂਰਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ। ਡਾ। ਜੌਹਲ ਦੇ ਪਰਚੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਮਨੋ ਸਾਧਨਾ

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ ਦੀ ਪੰਕਜਿਆ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ, ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗਾ ਫਾਈਟਾ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪੱਕੇ ਹੋਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨਾਂ ਲਈ ਚੰਗੀ ਖਬਰ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੋਆ ਬਾਈਡੇਨ ਦੇ ਇੱਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ 'ਤੇ ਇਹੌਂ ਦਿਨੀਂ ਵ੍ਯਾਹੀਟ ਹਾਊਸ ਚੱਚ ਰਚਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਲਈ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਬਕਾਇਆ ਅਰਜੀਆਂ ਦਾ ਅਪ੍ਰੈਲ 2023 ਤੱਕ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਹਜਾਰਾਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ।

ਏਸੀਆਈ ਅਮਰੀਕੀਆਂ, ਮੁੱਲ ਹਵਾਈ ਅਤੇ
ਪ੍ਰਸ਼ੰਨਤ ਟਾਪੂ ਵਾਸੀਆਂ ਤੇ ਰਾਸਟਰਪਤੀ
ਬਾਈਡੇਨ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਮਈ
ਵਿਚ ਇਹ ਸਿਹਾਰਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਸੁੱਕਰਵਾਰ
ਨੂੰ ਸਿਹਾਰਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 12 ਮਈ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਕੇ
24 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਰਾਸਟਰਪਤੀ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ
ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਫਿਲਹਾਲ ਛਾਈਟ ਹਾਊਸ
ਦੀ ਘਰੇਲੂ ਨੀਤੀ ਕੌਸਲ ਵੱਲੋਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ
ਕਿਤਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਤਾਸ਼ਟਪਤੀ

ਕਾਰਣ ਕਲਮ ਦੀ ਬਖ਼ਿਸ਼ਤ ਹੋਈ। ਇਸ ਲਈ 2017 ਵਿਚ 'ਪੰਜ ਆਬਾਂ ਦੀ ਜਾਈ' ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਸ ਰੁਥਾਈ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਨਾਲ ਸਭ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੋ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੀਰਿਤ ਨੇ ਰੁਥਾਈ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਪੱਖਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਇਕ ਨਵਾਂ ਰੰਗ ਅਤੇ ਨਵਾਂ ਰੂਪ ਲੈ ਕੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਰੁਥਾਈਆਂ ਇਸ਼ਕ ਹਕੀਕੀ ਦੇ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗੀਅਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਉਸਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਬੀਬੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਇਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸੰਘਰਸ਼ਮਈ ਜੀਵਨ ਜੀਵਿਆ ਹੈ। ਡਾ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੰਬਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਰੁਥਾਈਆਂ

ਜੀਵਨ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਜੋੜ੍ਹੀਆਂ ਹਨ। ਬੀਬੀ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਇਸ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਆਖਿਰ ਤੱਕ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਡਾ. ਮਨੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਖਾ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਇਕ ਵਧੀਆ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਕਿਰਤ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਅੰਗੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਮੁੱਖ ਬੰਦ, ਤੂਮੀਕਾ ਜਾਂ ਜੋ ਹੋਰ ਗੀਵੀਓਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਤਾਂ ਕਿ ਪਾਠਕ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਸਕੇ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਬੀਬੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਸ. ਕਿਰਤ ਸਿੰਘ

ਨੇ ਪ੍ਰੋ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੀਰਤ ਨੂੰ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਨੇਪੇ ਚਾੜਨ ਲਈ ਨਿਭਾਈ ਤੂਮੀਕਾ ਲਈ 'ਲੋਈ' ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦਾ ਤੋਹਫਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ। ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਖਾਣੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ੀਂਹਮਾਰ, ਜੋੜੀ ਸਿੰਘ, ਕਮਲ ਬੰਗਾ, ਐਸ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਥੀ, ਡਾ. ਮਨੀਤ ਕੌਰ, ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਸਾਗਰ, ਪ੍ਰੋ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੀਰਤ ਅਤੇ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਵਲੋਂ ਬਾਖੂਬੀ ਨਿਭਾਇਆ ਗਿਆ।

ਲਾਜ ਨੀਲਮ ਸੈਲੀ
ਸਹਾਇਕ ਸਕੱਤਰ (ਵਿਪਸਾ)
ਫੋਨ: 510-502-0551

ਲਾਜ਼ ਨਾਲਮ ਸਣਾ
ਸਹਾਇਕ ਸਕੱਤਰ (ਵਿਪਸਾ)
ਫੋਨ: 510-502-0551

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕੋਲੋਰਾਡੋ ਰਾਜ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਹੱਥਕੜੀ ਲਾ ਕੇ ਸ਼੍ਵਕੀ
ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਰੇਲਵੇ ਪੱਟੜੀ ਉਪਰ ਖੜੀ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਵਿਚ ਫੌਡਿਆ

* ਗੱਡੀ ਨੇ ਮਾਰੀ ਟੱਕਰ , ਸ਼ੱਕੀ ਹੋਇਆ ਗੰਭੀਰ ਜਖਮੀ

ਜੋ ਅ ਬਾਈਡੇਨ ਨੂੰ ਕੇਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ

ਮਨ ਬਣਾਉ ਹੁ ਕਲਾਗ ਮਵਣਾ
ਅਮਰੀਕਾ ਸਥਿਤ ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕੀ ਉਦਯੋਗਪਤੀ
ਅਜੇ ਜੈਨ ਭੂਟੋਰੀਆ ਰਾਸਟਰਗਪੀ ਬਾਈਡੇਨ ਦੇ
ਸਮਰਥਕ ਹਨ ਅਤੇ ਚੱਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ
ਦਿਨ ਤੋਂ ਉਠਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕੀ

ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਤਰੱਹੋ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮਈ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਕਾਮਸ਼ੁਨ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਰਬਸੰਮੱਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਸੈਟਲ ਹੋਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਭਾਰਤੀਆਂ ਲਈ ਗੇਮ ਚੇਂਜਰ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਂਤੀ ਇੱਕ ਗੀਤ ਕਾਨਤ ਹੈ। ਜਿਸਨੂੰ ਅੰਧਿਕਾਰ

ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਨਿਵਾਸੀ ਕਾਰਡ ਵਜੋਂ
ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ ਜੋ
ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ
ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਕ
ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਵਿਸੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ

ਇਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ
ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ : ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ
ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਕੈਂਡਿਕਲ-19 ਮਹਾਮਾਰੀ
ਕਾਰਨ ਬੰਦ ਹੋਣ, ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਤੋਂ
ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ 2017 ਦੀਆਂ ਯਾਤਰਾ
ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਕਾਰਨ ਹਰ ਸਾਲ ਗ੍ਰੀਨ
ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੰਖਿਆ ਜਾਰੀ
ਕਰਨਾ ਮੁਸਕਲ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਹਰ
ਸਾਲ 2,26,000 ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ
ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 21
ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰ ਅਧਾਰਤ ਤਰਜ਼ੀਹ ਦੇ
ਸਿਰਫ 65,452 ਕਾਰਡ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।
ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਵੀਜ਼ਾ
ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਅਗਸਤ-2022 ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ
ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਸਾਰੇ ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ
ਲਈ ਵਾਪੂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨੀ
ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ
ਸਾਚੀਦਾ ਹੈ।

ਵਿਚ ਹੀ ਆਈ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਨੇ ਕਾਰ ਵਿਚ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਜਾਰੀ ਵੀਡੀਓ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਢਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਲਾਟੇਵਿਲੇ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁੱਖੀ ਕਾਰਲ ਡਵਾਇਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਰੇਲਵੇ ਪੱਤੜੀ ਉਪਰ ਕਾਰ ਖੜੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਸੇਤ ਜਥਰ ਛੁਟੀ ਉਪਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੱਕ ਉਹ ਛੁਟੀ ਤੇ ਹੀ ਰੋਗਾ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਰ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਨਸ਼ਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਵੈਲੱਡ ਕਾਊਂਟੀ ਇੱਤਿਕਾਰ ਅਟਾਰੀ ਦੇ ਦਫਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼੍ਰੀ ਚੌਥੀ ਜਾਂ ਪੀਤ੍ਰੂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਵਿਹੁੱਧ ਦੱਸ ਆਇਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਸਮੁੱਚਾ ਮਾਮਲਾ ਜਾਂਚ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਰਿਓਸ ਗੌਜ਼ਾਲੇਂਦ ਦੇ ਵਕੀਲ ਪੈਲ ਵਿਲਕਿਨਸਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮੁੱਕੋਲ ਦੇ ਸ਼ੀਰ ਦੀਆਂ 8 ਪਸਲੀਆਂ ਟੁੱਟ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਕ ਬਾਂਹ ਟੁੱਟ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਪਿੱਠ ਤੇ ਸਿਰ ਉਪਰ ਵੀ ਗੰਭੀਰ

ਖੁਸ਼ਬੜੀ ਖੁਸ਼ਬੜੀ ਖੁਸ਼ਬੜੀ

Coming Soon!

Fresno California

ਵਿਚ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਿਹਾ ਨਵਾਂ ਦਫਤਰ

ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਇਕ ਛੱਤ ਥੱਲੇ

- ਪੋਲੀਟੀਕਲ ਅਸਾਈਲਮ • ਡਿਪ੍ਰੋਟੇਸ਼ਨ ਡਿਫੈਂਸ • BIA ਅਪੀਲ
- 9 Circuit ਅਪੀਲ • ਸਿਟੀਜਨਸ਼ਿਪ • ਗਾਰੀਨਕਾਰਡ

ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਇਕੋ ਛੱਤ ਥੱਲੇ

Law office of Anthony Nwosu

239 West Yosemite Ave Manteca CA 95336

ਸਾਡਾ ਆਫਿਸ Oakland ਅਤੇ Sacramento ਵਿਚ ਵੀ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

209-481-7750

510-472-0608

PH. : 209-624-3919

ਸ਼੍ਰੀ. ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਮਾਣ
ਆਫਿਸ ਮੈਨੇਜਰ

Anthony Nwosu
Attorney at Law

ਚੌਣ ਲੜ ਰਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਕੀਤਾ ਫੰਡ ਰੇਜ਼ਿੰਗ ਫਿਨਰ ਦਾ ਅਯੋਜਨ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, (ਗਜ਼ ਗੋਗਨਾ) -ਪੰਜਾਬੀ ਖਾਸਕਰ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਬੁਲ੍ਹਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖਸਾਂ ਆਫ ਅਮੈਰਿਕਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਸ: ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਵਲੋਂ ਮੈਗੀਲੈਂਡ ਸਟੇਟ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਦੀ ਚੌਣ ਲੜ ਰਹੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਿੱਤ ਚੁੱਕੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੈੱਸ ਮੌਰ ਤੇ ਲੈਫਟੀਨੈਟ ਗਵਰਨਰ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਭੁਨਾ ਮਿਲਰ ਲਈ ਆਪਣੇ ਗ੍ਰਾਹੀ ਮੈਗੀਲੈਂਡ ਵਿਖੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਫੰਡ ਰੇਜ਼ਿੰਗ ਦਾ ਅਯੋਜਨ ਕੀਤਾ।

ਇਥੇ ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਅਤੇ ਸਾਜਿਦ ਤੁਰਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਰ ਕੇ ਵੀ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨੀ ਪੁਸ਼ਟ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਖਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਦੇ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੈਪ ਦੇ ਵੀ ਸਾਰੋਕ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਲਾਈਨ ਕਾਰਸ ਕਰ ਕੇ ਫੈਮਕਰੋਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਆਗੂ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੀ ਅਭੁਨਾ ਮਿਲਰ ਨੂੰ ਜੋ ਕਿ ਲੈਫਟੀਨੈਟ ਗਵਰਨਰ ਦੀ ਚੌਣ ਲੜ ਰਹੀ ਹੈ ਨੂੰ

ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੇਖ ਕੇ ਸਮਰਥਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਪਾਰਟੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ। ਸ: ਜੱਸੀ ਨੇ ਵੈੱਸ ਮੌਰ ਤੋਂ ਮੈਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਚ ਇਕ ਦਸਤਾਰਹਾਂ ਸਿੱਖ ਨੁਮਾਇਦੇ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਗਵਰਨਰ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਵਿਸਾਖੀ ਜ਼ਰੂਰ ਮਨਾਈ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਉਪਰ ਜਾਨਲੇਵਾ ਨਸਲੀ ਹਸਲੇ ਵਧੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਜਿਤਨਸਮੈਨ ਵਧ ਰਹੇ ਕਰਾਈਮ ਨੂੰ ਝੱਲ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨੀ ਪੁਸ਼ਟ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਫੰਡ ਰੇਜ਼ਿੰਗ ਫਿਨਰ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਲੋਕ ਆਏ ਅਤੇ ਬਾਲੀਮੋਰ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਆ ਕੇ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ। ਅੰਤ ਵਿਚ ਸਭ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਹੁਪ ਵਿਚ ਫਿਨਰ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਅਨੰਦ ਮਾਣਿਆ।

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਤੇ ਵਧ ਰਹੇ ਮਲੇ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ : ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਗਜ਼ ਗੋਗਨਾ): ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਸਿੱਖਸਾਂ ਆਫ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪਾਉਣ ਲਈ ਅਮੈਰਿਕਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ: ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ 'ਜੱਸੀ' ਨੇ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇਂਗਾਨ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ 'ਤੇ ਵਧ ਰਹੇ ਹਮਲੇ, ਲੁਟਾਂ ਖੋਂਦੇ ਅਤੇ ਗੁੰਡਾਗਾਰੀ ਦੀਆਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਵਾਰਦਾਤਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੂੰਘੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਵਧ ਰਹੇ ਹਮਲੇ, ਲੁਟਾਂ ਖੋਂਦੇ ਅਤੇ ਗੁੰਡਾਗਾਰੀ ਦੀਆਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਵਾਰਦਾਤਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੂੰਘੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਿਛਲੇ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਇਸ ਸਥਾਨੀ ਆਪਣੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਪਰ ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬਲੈਕ ਲਾਈਫ਼ ਮੈਟਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲ੍ਹਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖ

ਗੀ ਖੁਸ਼ ਨਾ ਹੋ ਜਾਓ ਬਲਕਿ ਆਪਣੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਚੁੱਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੀ ਗਿਣਤੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਾਰਜ ਸਾਨੂੰ ਆਪ ਮੁਹਰੇ ਹੀ ਕਰਨੇ ਪੈਣੇ ਹਨ। ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਮੌਕੇ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗਵਰਨਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿਸੇਸ਼ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਟਰਕਨੇਟ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅਹੁਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਬਿਹਤਰੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਣ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੋ ਭਾਣੇ ਵਾਪਰ ਰਹੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਮਨ ਬਹੁਤ ਦੂਖੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕ੍ਰਮੀਨਲ ਐਲੀਮੈਂਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕਰਨਾ, ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਬਹੁਤ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਜੀਆਦਾਤਰ ਸਾਡੀ ਸਾਉਂਬ ਏਸੀਅਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਅਤੇ

ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਬੁੱਤ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਇਕ ਸ਼ੱਕੀ ਗ੍ਰਾਫਤਾਰ, ਨਫਰਤੀ ਅਪਰਾਧ ਤਹਿਤ ਚੱਲਗੇ ਮੁਕਦਮਾ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਕੂਈਨਸ (ਨਿਊਯਾਰਕ) ਵਿਚ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਬੁੱਤ ਨੂੰ ਹਾਬੋਡਿਆਂ ਨਾਲ ਤੋੜਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਕੱਟੜਵਾਦੀ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗ੍ਰਾਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਉਸ ਦੇ 4 ਸਾਥੀ ਅਜੇ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਗ੍ਰਾਫਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ। ਬੁੱਤ ਤੋੜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਲੋਕ ਦੋ ਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਫਾਰਾਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਕਾਰ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੀ। ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਅਟਾਰਨੀ ਮੈਲਿੰਡਾ ਕਰਟ ਨੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੱਕੀ ਨੂੰ ਨਫਰਤੀ ਅਪਰਾਧ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਾਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਉਪਰ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਬੁੱਤ ਦਾ ਅਪਮਾਣ ਕਰਨ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਕਈ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਸਹੀ ਸਾਥਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ 15 ਸਾਲ ਤੱਕ ਜੇਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬੁੱਤ ਤੋੜਨ ਦੀ ਘਟਨਾ

ਦਾ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਕਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਬੁੱਤ ਅਮਨ ਤੇ ਏਕਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਬਖ਼ਸ਼ਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉਰਗੋਨ ਰਾਜ ਦੇ ਜੰਗਲ ਨੂੰ ਲੱਗੀ ਅੱਗ ਕਾਰਨ ਲੋਕ ਘਰੋਂ ਬੇਘਰ, 40 ਜ਼ਖਮੀ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਜੰਗਲਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਬਮ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਉਰਗੋਨ ਰਾਜ ਦੇ ਸੀਡਰ ਕਰੀਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਲੱਗੀ ਅੱਗ ਨਾਲ ਘੱਟੋਂ ਘੱਟ 40 ਲੋਕ ਜ਼ਖਮੀ ਜਿਹੀ ਪਈ ਬਾਰਿਸ਼ ਨੇ ਵੀ ਆਰਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਗ ਦੇ ਫੈਲਣ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਘੱਟ ਸੀ। ਬੋਹੜੀ ਜਿਹੀ ਪਈ ਬਾਰਿਸ਼ ਨੇ ਵੀ ਆਰਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਗ ਦੇ ਫੈਲਣ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਹੌਲੀ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਸੀਡਰ ਕਰੀਕ ਵਾਈਰ ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਫਾਨ ਫਰਗੁਸਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜੇ ਤੱਕ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਲੋਕ

ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਲੱਗੀ ਅੱਗ ਦੇ ਫੈਲਣ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਘੱਟ ਸੀ। ਬੋਹੜੀ ਜਿਹੀ ਪਈ ਬਾਰਿਸ਼ ਨੇ ਵੀ ਆਰਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਗ ਦੇ ਫੈਲਣ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਹੌਲੀ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਥੇ ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਰਾਜ ਵਿਚ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ 1,14,104 ਏਕੜ ਜੰਗਲੀ ਰਕਬਾ ਸੜ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਖਾਨਦਾਨੀ ਵੈਦ

ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਮਿਲੋ

ਇਲਾਜ ਜੜੀਆਂ ਬੁਟੀਆਂ

ਅਤੇ ਭਸਮਾਂ ਨਾਲ

ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜਨਾਨਾਰੋਗ

ਮਹੀਨਾ ਘੱਟ ਆਉਂਦਾ ਹੋਵੇ

ਮਹੀਨਾ ਜਿਆਦਾ ਆਉਂਦਾ ਹੋਵੇ

ਭਾਰਪੈਂਦਾ ਹੋਵੇ

ਬੱਚਾ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ

ਬੱਚਾ ਗਿਰਦਾ ਹੋਵੇ

ਧਰਨ ਨਾਝਾ ਚੜ੍ਹਨੀਆਂ

ਮੁੰਹ 'ਤੇ ਛਾਈਆਂ

ਮੁੰਹ 'ਤੇ ਫਿਨਸ਼ੀਆਂ

ਮਰਦਾਨਾਰੋਗ

ਡਿਸਕ ਦੇ ਮਣਕੇ

ਸਰਵਾਈਕਲ

ਬਦਾਸ਼ੀਰ, ਚਮੜੀ ਰੋਗ, ਫੁਲਵੈਰੀ

ਯੂਰੀਆ, ਕੈਲੋਸਟਰੋਲ, ਟਾਈਫਾਈਡ

ਗਠੀਆਂ, ਗੀਹ, ਜੋੜਾਂ ਦਾ ਦਰਦ

ਬਾਈਰੋਇਡ ਗੋਡਿਆਂ ਦਾ ਦਰਦ

ਸੁਕਰੈਣੀ ਟੱਟੀਆਂ ਨਾ ਹਟਣੀਆਂ

ਸਰੀਰਕ ਕਮਜ਼ੋਰੀ

ਸਰਵਾ

BASRA

Heating & Air Conditioning

ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਠੰਡ ਤੇ ਸਰਦੀਆ ਵਿੱਚ ਨਿੱਘ ਦਾ ਦੂਜਾ ਨਾਮ ਹੈ
ਬਸਰਾ ਹੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਏਅਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨਿੰਗ

ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆ ਦੇ ਮਹਿਲ ਆਪਣੇ ਘਰ ਜਾ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਉਪਰ ਨਵਾਂ ਹੀਟਿੰਗ ਜਾ ਏਅਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨਿੰਗ ਜਾ ਦੋਵੇਂ ਤਾਂ ਬਸ ਇਕੋ ਨਾਮ ਯਾਦ ਰੱਖੋ

ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਲ ਕਰੋ ਇੱਕ ਕਾਲ ਹੀ ਬਚਾ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਤੁਹਾਡੇ ਢੇਰ ਸਾਰੇ ਪੈਸੇ

Reasonable price first
class work ਅਤੇ

Basra Heating & Air Conditioning has trained technicians and the right equipment to solve the problem fast and at a reasonable price.

AC REPAIR

Common Air Conditioner Problems Requiring Repair

Low or Leaking Refrigerant

Broken Belt

Compressor Failure

Coil Issues

Thermostat Concerns

- ☛ Repair leaks
- ☛ Clean dirty coils or drain lines
- ☛ Replace filters
- ☛ Refresh refrigerant
- ☛ Seal ductwork
- ☛ Replace faulty belts, coils, or compressors
- ☛ Secure electrical connections
- ☛ Provide general maintenance
- ☛ And more

From Basra Heating & Air Conditioning

"Basra Heating and Air Conditioning have been providing, installing and servicing home and commercial heat systems, air conditioners & ducting and repair for both residential and commercial customers in the Bay Area since 2012. Our team of trained service professionals has extensive experience installing and servicing home and commercial heat systems, air conditioners, & ducting. Regardless of the project, Basra Heating and Air Conditioning have quickly and professionally served the needs of Bay Area & Central Valley. We pride ourselves in offering a unique combination of skilled service technicians and great customer service. Our team is ready to help you with your heating, air conditioning needs."

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ

ਸ. ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾ (209) 834-6188

Address: 231 Portico Ln, Tracy, CA 95377

Gurdip Singh Sandhu Homeopathic Consultant

Experienced since 1973 as prof principal chief medical office in homeopathic medical college in india. Host various news papers tv and radio station all over world for "SEHAT VIGYAN" a lecture series of creation of "life from life" and it's health problems/ diseases begining to end of life.

Dublin ca 94568 Ph. : (408) 687-1899
Email: homeomedicine@yahoo.com
<http://www.homeomedicineatoz.com>

ਮੈਂ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਸਿਹਤ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਲੈਕਚਰਾਂ ਦੀ ਅਗਲੀ ਕਿਸ਼ਤ ਲੈ ਕੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਂ

ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਜੀਵਨ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ

(ਲੜੀ-ਜੱਲ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਅੰਦਰੋਂ)

ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਜੀਵਨ ਕਿਵੇਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾ ਇੰਜ ਕਹੋ ਦੋ ਸਗੀਰ ਦੇ ਮਿਲਣ ਨਾਲ ਇਕ ਨਵਾਂ ਸਗੀਰ ਕਿਵੇਂ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਇਹ ਲੜੀ-ਵਾਰ ਕਥਾ ਰੂਪ ਤੇ ਪੈਰ ਪੈਰ ਤੇ ਇਸ ਨਵੇਂ ਵਿਕਸਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਗਤੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਜਾ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਵਰਨ ਤੋਂ ਸੰਭਵ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕਰਦੇ ਕਰਦੇ ਅੱਜ ਮੈਡੀਕਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਿੱਚੀ ਇਕ ਲਾਈਨ ਲੱਘਣ ਲੱਗੇ ਹਾਂ ਜਿਥੇ ਬਚਪਨ ਪਿਛੇ ਛੁੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਜਵਾਨੀ ਹਾਲੇ ਆਈ ਨਹੀਂ। ਭਾਵ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਵਰਤਮਾਨ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਤਰਕ ਬੁੰਧੀ ਅਜੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਕਸਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਜਿਸਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਅਡਲਸੈਸ ਏਜ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹੋਲ ਉਮਰ ਭਾਵ ਵਿਕਸਤ ਹੋ ਰਹੀ ਉਮਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਪੈਰ ਰੱਖਣ ਲੱਗੇ ਹਾਂ।

ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੋ ਲੈਕਚਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਜੀਵਨ ਦੇ ਨਾਂ ਜੋ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਗੀਰ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਸਗੀਰ ਦੇ ਇਕ ਅਣੂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਇਹ ਸਾਰੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਗੀਰ ਦੇ ਇਕ ਸੈਲ ਤੋਂ ਦੋ ਤੋਂ ਚਾਰ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦੇ

ਵਾਧੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ ਤੇ ਜੋ ਵੀ ਕੁਝ ਸਗੀਰ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਦਾ ਅਸਾਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਉਹ ਸਭ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਸੰਭਵ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਗੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਕਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਜੀਵਨ ਦੀ ਅਨਹੋਂਦ ਸਮੇਂ ਵੱਡੇ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਗੀਰ ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਹੋਣ ਲਗਦਾ ਹੈ ਬਿਖਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕਣ ਕਣ ਕਰਕੇ ਬੁਹਿਮੰਡ ਦੇ ਆਪਣੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋ ਕਣਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੂੰਦ ਕਿਸੇ ਅਲੱਗ ਭਾਂਡੇ ਵਿੱਚ ਬੁਹਿਮੰਡ ਦੇ ਵੱਡ ਅਕਾਰੀ ਸਮੁੱਦਰ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਤਾਂ ਗਿਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜਦ ਉਹੀ ਬੂੰਦ ਉਹੁੰਦੀ ਸਮੇਂ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਬਹਤਨ ਤੋਂ ਵੀ ਅਲੱਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੁਂ ਅਦਿੱਖ ਹੋ ਗਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਸਾਈਂਸ ਦੀ ਕਿ ਪਦਾਰਥ ਨਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਗੂਪ ਬਦਲਦਾ ਹੈ ਤਿਵੇਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਬਹਤਨ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਬੂੰਦ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਸ ਬਹਤਨ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਦਿੱਖ ਅਦਿੱਸ਼ ਗੂਪ ਵਿੱਚ ਉਹ ਬੁਹਿਮੰਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਹੋ ਤੇ ਬੁਹਿਮੰਡ ਦੀ ਬੁਨਤਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਰਗੇ ਜੁੜ ਯਾਨੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸਮਿਲਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਰਲ ਗੱਡ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨੀਕੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਾਂ ਹੁਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ 38 ਲੈਕਚਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਬਿਗਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਬਿਗਿਆਨ ਤੋਂ ਜੀਵਨ ਦਾ ਹੀ ਹੈ ਪਰ ਹੈ ਇੰਜ ਕਿ ਜੀਵਨ ਬੂੰਦ ਸਗੀਰ ਰੂਪੀ ਬਹਤਨ ਸਟੀਫਨ ਨੇ ਕੁਝ ਭਾਰ ਪਤੀਲੇ ਦੇ ਢੱਕਣ

ਵਿਕਸਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਉਸ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਬਿਆਨ ਹੈ।

ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਜਮਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕ ਕਿਹੜੀ ਪੜ੍ਹੀ ਸੀ ਉਹੁੰਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਅਪਣੇ ਲਫਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਾ ਰਹਾ ਹਾਂ। ਜਾਰਜ ਸਟੀਫਨਸਨ ਦੀ ਮਾਂ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਉੱਪਰ ਢੱਕਣ ਸਹਿਤ ਪਤੀਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਪਾਣੀ ਉਬਲਣ ਲਈ ਰੱਖ ਕੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਪਾਕੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਰਿੰਨ੍ਹ ਲਈ ਕੁਝ ਲੈਣ ਗਈ ਉਥੋਂ ਦੂਰ ਹੋਈ। ਜਾਰਜ ਕੱਲ ਬੈਠਾ ਸੀ ਪਤੀਲੇ ਦਾ ਪਾਣੀ ਤੇ ਇਸ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਗਰਮੀ ਵਧੀ ਪਾਣੀ ਉਬਲਣ ਲੱਗਿਆ ਤੇ ਪਤੀਲੇ ਉੱਪਰ ਵਾਲਾ ਢੱਕਣ ਬੁੜਕਣ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਸਟੀਫਨ ਹੈਰਾਨ ਸੀ ਕਿ ਐਸਾ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਾਣੀ ਪਤੀਲੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਭਰਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਪਤੀਲੇ ਦਾ ਢੱਕਣ ਕਿਉਂ ਬੁੜਕ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਹੜੀ ਨੂੰ ਲੰਬਾ ਨਾਕਗਾ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਣੀ ਭਾਫ ਦੀ ਪਾਵਰ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਸਨੂੰ ਹੋਈ ਪਰ ਇਹ ਪਾਵਰ ਆਈ ਕਿਥੋਂ ਤੋਂ ਇਹ ਪਾਵਰ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇਕੱਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਹਰ ਉਬਲਣ ਵਾਲੇ ਤੁਰਲ ਵਿੱਚ ਟੈਪਰੇਚਰ ਭਾਵ ਉਬਲਣ ਤੱਕ ਗਰਮ ਹੋਣ ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਸਮੇਂ ਗਰਮ ਹੋਣ ਤੱਕ ਇਸ ਪਾਵਰ ਦੀ ਹੋਂਦ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਹੈ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਪਦਾਰਥ ਦੇ ਤਿੰਨਾਂ ਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਾਰਕਰਦਗੀ ਨੂੰ ਪਰ ਉਸ ਵਕਤ ਇਹ ਅਨੋਖਾ ਤਜਰਬਾ ਸੀ। ਸਟੀਫਨ ਨੇ ਕੁਝ ਭਾਰ ਪਤੀਲੇ ਦੇ ਢੱਕਣ

ਉੱਪਰ ਰੱਖਿਆ ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਹੋਰ ਭਾਫ ਬਨਣ ਨਾਲ ਉਸ ਭਾਰ ਸਣੇ ਪਤੀਲੇ ਦਾ ਢੱਕਣ ਬੁੜਕਣ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਇਕ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਭੇਤ ਕਿ ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਰੂਪ ਬਦਲਣਾ ਇਕ ਰੂਪ ਤੋਂ ਦੂਸਰੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਇੰਜ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਥੂਲ ਪਦਾਰਥ ਤੋਂ ਤੁਰਲ ਬਣਦਾ ਹੈ ਵੱਖਰੀ ਤੁਰਾਂ ਦੀ ਤੇ ਤੁਰਲ ਤੋਂ ਗੈਸਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਸਮੇਂ ਵੱਖਰੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਅੰਦਰ ਗੈਸਾਂ ਤੋਂ ਫਿਰ ਸਥੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਸਮੇਂ ਵੱਖਰੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਰੱਲਣ ਤਿੰਨਾਂ ਹੀ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜਾਰਜ ਸਟੀਫਨ ਸਨ ਨੇ ਇਸ ਪਾਵਰ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਰੇਲ ਇੰਜਨ ਬਣਾਉਣ ਤੱਕ ਵਿਕਸਤ ਕਰ ਲਿਆ ਰੇਲ ਇੰਜਣ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਕੇ ਉਸ ਪਾਵਰ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਲਿਆ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਤਿੰਨਾਂ ਹੀ ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਪਾਵਰ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤੁਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਬਲੀਅਤ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਪਾਵਰ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਸਰੋਤ ਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।

(ਚੱਲਦਾ)

HOMEOPATHIC NATURAL MEDICINES

When Tired of All Treatments, For any Disease, At any Age Try Alternative Treatment

Safe and Effective Medicines without any Side Effects

Consult/Physician Since 1973 DHMS-Gold Medalist, BAMS, MDEH Ex Prof, Principal, & CMO Medical Colleges/Hospitals in India

R GURDIP S SANDHU (408) 687-1899 (925) 999-8278 7021 Village Parkway, Dublin, CA 94568 PRACTICE UNDER PROVISION OF ACT SB-577 STATE OF CA

CAPITAL ACCOUNTING & TAX SERVICES

Kuldip Singh Kang

Sewa Singh Bhinder

ਮਾਨੂੰ 16 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਤਰਜਬਾ ਹੈ।

Same Day Plates Same Day Plates Same Day Plates

PH : 530-669-5780 Fax : 530-669-5775,

Cell : 530-908-9386 Cell : 530-405-6020

Tax Returns- Corporations, LLC, Non-Profits, Small Business and Individuals

ਇਹ ਦਫਤਰ ਡੀ.ਐਮ.ਵੀ. ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਹੈ।

825 East Street, Suite 110 Woodland, CA 95776

440 N Palora Ave, Suite c Yuba City Ca. 95991

HELPING PEOPLE FOR THEIR TRUCKING NEEDS

[IRP] Plates-48 States-Same Day

ਬਾਹਰ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪਲੇਟਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਤੁਰੰਤ ਵੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਟਰੱਕਿੰਗ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਨਵਾਂ ਕਾਮ

- ਟਰੱਕ ਲਾਈਸੈਂਸ ਪਲੇਟਾਂ ਵਾਸਤੇ ਹੁਣ ਹਫਤਿਆਬੰਧੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।
- ਉਸੇ ਦਿਨ ਲਾਈਸੈਂਸ ਪਲੇਟਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

TRUCKING SERVICES AVAILABLE

- IRP License Plates
- IFTA-Fuel Tax Returns
- MC (ICC) Authority, US DOT #
- UCR Permits, BOC-3 Filing
- CA#, MCP, EPN Enrollment
- BIT-Enrollment
- NM Permit, KYU#, NY HUT Permit
- Oregon Permit, Oregon Bonds
- Highway Use Tax (2290)
- Trailer Plates, Title Transfer
- Tax Exemption

BUSINESS SERVICES AVAILABLE

- Tax Services : Individual, Small Business
- Computerized Accounting
- Financial Statement
- Monthly Sales Tax Reports
- Payroll Services

CALIFORNIA DMV LIV. # 40524

ਸਾਰੀ ਜ਼ਿਦਰੀ ਪੰਥ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੰਥ ਰਤਨ ਸ੍ਰ. ਦਿਦਾਰ ਸਿੰਘ ਬੈਸ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਲੋਂ ਹੁਝਾਂ ਨਾਲ ਅੰਤਿਮ ਵਿਦਾਈ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੌਮ ਪ੍ਰਤੀ ਲਾਸਾਨੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਸਿਰ ਝੁਕਦਾ : ਗਿਆਨੀ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਬੰਗਲਾ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਪੰਮਾ, ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜਬੇਦਾਰ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰ. ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਕੈਨੇਡਾ, ਸੰਤ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਿਕਾਰੋ, ਸ੍ਰ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ

ਪੰਥ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸ੍ਰ. ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਬੈਸ ਦੀਆਂ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਅਖਬਾਰ ਵਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਿਆਂ ਤੇ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਕੁਝ ਯਾਦਗਾਰੀ ਤਸਵੀਰਾਂ

ਲਾਈਵਚਿਕ/ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ/ਕੈਲੀਫ਼ਰੀਨੀਆ : ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਮਹਾਨ ਹਸਤੀ ਕੌਮੀ ਸੇਵਾਦਾਰ, ਦਾਨੀ, ਨਿੰਪੋ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਵੱਡੇ ਫਾਰਮਰ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿਦਰੀ ਪੰਥ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੰਥ ਰਤਨ ਸ੍ਰ. ਦਿਦਾਰ ਸਿੰਘ ਬੈਸ ਜੋ ਕਿ 13 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਲੋਂ ਬਖਸ਼ੀ ਸੁਆਸਾਂ ਦੀ ਪੂਜੀ ਭੋਗ ਕੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਬਿਗਜੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਤਮਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸਨੋਹ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਸਹਿਜ ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਲਾਈਵਚਿਕ ਵਿਖੇ 24 ਸਤੰਬਰ ਦਿਨ ਸ਼ਨੀਵਰ ਨੂੰ ਪਾਏ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਣਗਿਣਤ ਸੰਗਤਾਂ ਅਤੇ ਉਘੀਆਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਪਹੁੰਚੀਆਂ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਬੁਲਗਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਸ਼ਾਂਤੀਆਂ ਤਾਜ਼ਾ ਕੀਤੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗਤਾਂ ਵਲੋਂ ਹੁਝਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਰਧਾਜ਼ਲੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਥੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰ. ਬੈਸ ਦੇ ਸੰਸਕਾਰ ਉਪਰ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਤੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬੰਗਲਾ

ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਇਸ ਸਿਰਮੌਰ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਉਪਰ ਇਕ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ ਬਣਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸ੍ਰ. ਦਿਦਾਰ ਸਿੰਘ ਬੈਸ ਨੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗੁਰੂਆਂ ਅਤੇ ਮੰਦਰਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੈਸਾ ਦੇ ਕੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਸ੍ਰ. ਬੈਸ ਹੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਦਾ ਮਹਾਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜੋ ਅੱਜ ਇਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਤੋਂ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰਨ ਲਈ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਤਾਦਾਦ 'ਚ ਪਹੁੰਚਦੀਆਂ ਹਨ। ਸ੍ਰ. ਦਿਦਾਰ ਸਿੰਘ ਬੈਸ ਨੂੰ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖਿਤਾਬਾਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਆ ਗਿਆ। ਸ੍ਰ. ਬੈਸ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉਪੋ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਸ੍ਰ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਪੰਮਾ ਨੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੌਮ ਲਈ ਕੀਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਬਹੁਤ ਲੇਖੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰਨਾ ਵੀ ਅੰਖਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਕ

ਸਹੋਤਾ, ਸ੍ਰ. ਨਿਰਜੰਨ ਸਿੰਘ ਬੈਸ, ਸ੍ਰ. ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਦਿਉਲ, ਸ੍ਰ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬੁਟਰ, ਸ੍ਰ. ਹਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਸ੍ਰ. ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਜੰਡਾ, ਸ੍ਰ. ਹਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਸ੍ਰ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਮਰਾ, ਪਿੰਕਾ ਪੰਨ੍ਹ, ਸ੍ਰ. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਧਨੋਆ, ਸ੍ਰ. ਰਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੁਸਾਂਝ, ਸ੍ਰ. ਬੱਲੀ ਗਰੇਵਾਲ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਅਖਬਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰ. ਦਿਦਾਰ ਸਿੰਘ ਬੈਸ ਦੇ ਸਪੁਤਰ

ਅਤੇ ਕਾਊਂਟੀ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਸ੍ਰ. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹਾਨ ਵਿਗਾਸਤ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਤੋਰ ਸਕੀਏ। ਜੋ ਕੌਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੌਮ ਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿਦਰੀ ਕੀਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੂਰਨਿਆਂ ਤੇ ਚੱਲਣਾ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਅੰਖਾ ਹੈ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਏ ਪੂਰਨਿਆਂ ਤੇ ਚੱਲ ਸਕੀਏ।

ਆਉ ਗੁਰੂ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ 'ਚ ਨੀਲੇ ਰੰਗ ਦਾ ਚੜ੍ਹਾਈਏ

North America Gurdwara Assosiation ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਤੇ ਜੋ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਕਰਹਿਤਾ ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਵਾਉਣਾ North America ਦਾ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਹੈ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀਆਂ ਰਹਿਤਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣੀਆਂ ਤੇ ਕਰਹਿਤਾਂ ਬੰਦ ਕਰਵਾਉਣੀਆਂ। North America Gurdwara Assosiation ਇਹ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲੱਗ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਹੜਾ ਕੰਮ ਹੈ ਗੁਰੂ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ 'ਚ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਨੀਲੇ ਰੰਗ ਦਾ ਜਿਸ ਦੇ ਉਤੇ ਕਿਰਪਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਢਾਲ ਬੱਲੇ ਕਟਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਇਕ ਕੇਸਰੀ ਰੰਗ ਦਾ ਝੰਡਾ ਬਣਾਕੇ ਉਤੇ ਡੌਰੂ ਵਰਗਾ ਖੰਡਾ ਬਣਾ ਕੇ, ਗੱਦਾਰ ਸਿਖਾਂ ਦੀ ਬਣਾਲੀਅਨ ਬਣਾਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਫੜਾ ਦੱਤੇ ਜੋ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਤੇ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਉਧਰਲੇ ਗਜਿਆਂ ਤੋਂ ਖਰੀਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਦਾਰਾਂ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਰਾਜ ਵੀ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ 'ਚ ਕਰਹਿਤਾਂ

ਵੀ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਅੱਜ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਜਿਸ ਦੇ ਉਤੇ ਕਿਰਪਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਕਰਹਿਤਾਂ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ, ਗੁਰੂ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ 'ਚ ਚੜ੍ਹਾਈਏ ਨੀਲੇ ਰੰਗ ਦਾ ਜਿਸ ਦੇ ਉਤੇ ਕਿਰਪਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਢਾਲ ਬੱਲੇ ਕਟਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਗੁਰੂ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਈ ਕਈ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹ ਵੀ ਗਿਆ। ਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਵੀਡੀਓ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰ ਕਰ ਕੇ ਪਾਓ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਗੁਰਦੁਆਰੇ 'ਚ ਗੁਰੂ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਨੀਲੇ ਰੰਗ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ 'ਚ ਚਾਲ ਬੱਲੇ ਖੰਜਰ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜਲਦੀ ਸੰਗਤਾਂ ਵੀਡੀਓ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਕੇ ਪਾਉਣਗੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਲਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ 'ਚ ਚੜ੍ਹ ਜਾਏਗਾ। ਇਹ ਸਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਸੀਂ ਇੰਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਗੁਰੂ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੁਬਾਰਾ ਤੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹ ਸਕੀਏ। ਆਉ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਈਏ। ਗੁਰਦੁਆਰੇ 'ਚ ਗੁਰੂ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ! ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ!

www.SikhofAmerica.com

ਬਲਜਿੰਦਰ ਮਾਨ ਨੇ ਨਿੱਕੀਆਂ ਕਰੁੰਬਲਾਂ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਇੰਡੀਆ ਬੁੱਕ ਆਫ਼ ਰਿਕਾਰਡ

ਹੁਕਿਆਹਪੁਰ : ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਬੰਚਿਆਂ ਦਾ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਕਸਤ ਹੋਣਾ ਉਥੋਂ ਦੇ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਮੋਕਾ-ਮੇਲ ਹੈ ਹੈ ਕਿ ਸ. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ ਦੇ ਗਸਲੇ 'ਬਾਲ ਸੰਚੇ' 1995 ਵਿਚ ਬੰਦ ਹੋਇਆ ਅਤੇ 1995 ਵਿਚ ਹੀ ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ 'ਨਿੱਕੀਆਂ ਕਰੁੰਬਲਾਂ' ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਬਲਜਿੰਦਰ ਮਾਨ ਹਨ ਨੇ ਨਿੱਕੀਆਂ ਕਰੁੰਬਲਾਂ ਦਾ 27 ਸਾਲ ਨਿਰੰਤਰ ਸੰਪਾਦਨ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਇਕ ਰਿਕਾਰਡ ਕਾਇਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਇੰਡੀਆ ਬੁੱਕ ਆਫ਼ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸੇਤੇ ਰੋਹੇ ਬਲਜਿੰਦਰ ਮਾਨ ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਾਂਗੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤਕ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਵਿੰਦਿਅਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਤੇਤੀ ਸਾਲ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ 25 ਮੌਲਕ, 35 ਸੰਪਾਦਤ ਅਤੇ 7 ਪੁਸਤਕਾਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟੰਗਸਟ ਇੰਡੀਆ ਲਈ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਨਿੱਕੀਆਂ ਕਰੁੰਬਲਾਂ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਇੱਕ ਇੱਕ ਬਾਲ ਰਸਾਲਾ ਹੈ ਜੋ 1995 ਤੋਂ ਨਿਰੰਤਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪਾਦਿਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਇਹ ਇਕ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਰੇਲੀ ਵਿਚ ਇਕ ਰਿਕਾਰਡ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੰਡੀਆ ਬੁੱਕ ਆਫ਼

ਕੱਟੜ ਇਸਲਾਮਿਕ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦਾ ਜਿਉਣਾ ਬਣਿਆ ਨਰਕ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਾਰਨ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੋਂ 17 ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ 55 ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਜਥਾ ਦਿੱਲੀ ਪੁੱਜਿਆ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਭਾਰਤ ਤੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੋਂ 55 ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਜਥਾ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਹੱਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਉਕਤ ਜਥੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤੱਤਕਾਲ ਈ-ਵੀਜ਼ ਮੁਹੱਦੀਆ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਅਕੈਡਮੀ ਐਵਾਰਡੀ ਕਮਲਜੀਤ ਨੀਲੇ, ਭਾਕ ਕਲਬ ਈ-ਵੀਜ਼ ਮੁਹੱਦੀਆ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਮੰਮਿਤਸਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਡਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ 38 ਬਾਲਗਾਂ ਤੇ 17 ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਥੇ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਇਸ ਜਥੇ ਦੇ ਸਵਾਗਤ ਲਈ ਹਵਾਈ ਅੱਤ ਸਾਮ ਅਫਗਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਅਰਜੁਨ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਪਿਵਾਇਗਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼, ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਖਰਚੇ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿੱਤਿਆਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ, ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਦੇ ਕੇ ਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਰੋ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਪੁੱਜੇ ਜਥੇ ਨਾਲ ਵੀ ਤਾਲਿਬਾਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਜਥਾ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਦੋ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਤੇ ਦੋ ਸੈਚੀਆਂ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਤਾਲਿਬਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਰੂਪ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 11 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਪੁੱਜੇ ਜਥੇ ਨਾਲ ਵੀ ਇਹ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਭਾਰਤ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕੇ ਜਾਣ ਦਾ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਰੱਖਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜੇਕੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਵੀ ਉੱਥੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਭਾਰਤ ਆਉਣ ਮਹੱਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਉਥੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।

ਸ਼ਹੀਦ-ਏ-ਆਜ਼ਮ ਸ. ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ 115ਵੀਂ ਜਨਮ ਵਰ੍ਗੇਂਫਲ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਨਿਕਲੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਾਈਕਲ ਰੇਲੀ

ਹੁਕਿਆਹਪੁਰ : ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੁਸ਼ਟਾਨ ਵਾਲੋਂ ਫਿੱਲ ਬਾਈਕਸ ਕਲੱਬ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸ਼ਹੀਦ-ਏ-ਆਜ਼ਮ ਸ. ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ 115ਵੀਂ ਜਨਮ ਵਰ੍ਗੇਂਫਲ ਇਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਾਈਕਲ ਰੇਲੀ ਦੇ ਆਖੀ ਦੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰੇਲੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਉਹ ਰੈਲੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਰੈਲੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਵਾਲੀ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਪਹਿੰਦਾਂ ਦਾ ਮੁਲਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਸਾਈਕਲ ਰੈਲੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਾਈਕਲ ਰੇਲੀ ਹੈ।

ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਮਹਾਨ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਥਾਨ

ਸਾਡੇ ਲੋਕ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸਟਾਕਟਨ (ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ)

1930 South Sikh Temple St, Stockton, CA 95206

Pacific Coast Khalsa Diwan Society (EST-1912)

Committed. To Khalistan

(A Historical Land Mark of CA)

ਜਿਹੜੇ ਮਹਾਨ ਗਦਰੀ ਬਾਬੇ ਅਮਰੀਕਾ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਅਜਾਦੀ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਵਾਰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਖਿੜੀ
ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਛੱਡਕੇ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਫਰੰਗੀਆਂ ਦੇ ਨੱਕ 'ਚ ਦਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਕਾਲੇ ਪਾਣੀਆਂ
'ਚ ਗੁਜ਼ਾਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹੱਸ ਹੱਸਕੇ ਫਾਂਸੀਆ ਦੇ ਰੱਸੇ ਚੁੰਮੇ ਪਰ ਸੀਅ ਨਾ ਉਚਰਗੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਨ

ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੀ 110ਵੀਂ ਯਾਦ ਵਿੱਚ

ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਅਤੇ
ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਸਥਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ
ਸਾਹਿਬ ਸਟਾਕਟਨ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਖੇ

ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿਵਸ

ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਅਰੰਭ ਸ਼੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ 30, ਸਤੰਬਰ ਦਿਨ ਸ਼ੁਕ੍ਰਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 10:00 ਵਜੇ
ਭੋਗ ਸ਼੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ 02, ਅਕਤੂਬਰ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 10:00 ਵਜੇ

ਉਪ੍ਰੰਤ ਪੰਥ ਦੇ ਮਹਾਨ ਕੀਰਤਨੀਏ ਕਥਾਵਾਚਕ, ਸਿੱਖ ਸਕਾਲਰ ਅਤੇ
ਵੱਖ ਵੱਖ ਪੰਥਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਪੰਥ ਦਰਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀਆ ਭਰਨਗੇ।
ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸਟਾਕਟਨ ਵਿਖੇ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੀ ਉਹ ਪ੍ਰੇਸ
ਜਿਥੇ ਉਹ ਇਤਿਹਾਸਕ 'ਗਦਰ ਟਾਈਮ' ਛਾਪਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ।

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ:

(209) 625-7500

ਡਾ. ਆਰਤੀ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਭਾਰਤੀ ਮਹੀਨੀ ਵਿਗਿਆਨੀ ਅੰਰਤ ਵਜੋਂ ਰਚਿਆ ਇਤਿਹਾਸ

ਵਾਈਸਿਗਟਨ (ਗਜ਼ ਗੋਗਨਾ) : ਪਹਿਲੀ ਭਾਰਤੀ ਅਮੀਨੀ ਵਿਗਿਆਨੀ ਡਾ. ਆਰਤੀ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਵਾਈਟ ਹਉਸ ਆਫ਼ ਐਫ ਆਫ਼ ਸਾਇੱਸ ਐਂਡ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨਗੇ। ਸੈਨੇਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਪੁਸਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਅਮੀਨੀ ਵਿਗਿਆਨੀ ਡਾ. ਆਰਤੀ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਨੇ ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਉਸ ਆਫ਼ ਸਾਇੱਸ ਐਂਡ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਪਾਲਿਸੀ ਦੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਭਾਰਤੀ ਅੰਰਤ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸ ਰਚਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਜਨੋਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਪੀ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਵਿਗਿਆਨ ਅੰਤੇ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਲਈ ਰਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੋ ਅਥਾਈਡੇਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਵਿਗਿਆਨ ਅੰਤੇ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਬਾਰੇ ਰਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕੌਸਲ ਦੀ ਕੋ-ਚੇਅਰ ਅੰਤੇ ਰਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਕੈਬਨਿਟ ਦੀ ਉਹ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੂਨ ਚ

ਬਾਈਡੇਨ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਨਾਮਜਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਸੈਨੇਟ ਦੁਆਰਾ 22 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਇਕ 'ਇਤਿਹਾਸਕ ਟੋ-ਪੈਸੀ' 5640 ਵੱਡਾ ਵਿਚ ਪੁਸਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। "ਡਾ. ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਇਕ ਹੁਸਾਂ ਆਰ ਅਤੇ ਉੱਚ-ਸਤਿਕਾਰ ਵਾਲੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅੰਤੇ ਅਪਲਈਡ ਭੌਤਿਕ ਦੀ ਵਿਗਿਆਨੀ ਹੈ ਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ, ਮਸਕਿਲ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਅੰਤੇ ਅੰਤਰਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਵ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਗਿਆਨ, ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਅੰਤੇ ਨਵੀਨਤਾ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਗਿਆਨ ਅੰਤੇ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰੋਗਾ।" ਬਿੱਡੇਨ ਨੇ ਫਿਰ ਕਿਹਾ। "ਮੈਂ ਡਾ. ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਦੇ ਵਿਸਵਾਸ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਮੀਨੀ ਕੋਲ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸਕਤੀਸਾਲੀ ਨਵੀਨਤਾ ਮਸੀਨ ਹੈ।"

ਅਮੀਨੀ ਦੇ ਮਿਨੇਸਟਾ ਰਾਜ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ 25 ਕਰੋੜ ਢਾਲਰ ਦਾ ਘਪਲਾ

ਸੈਕਰਮੈਟੋ, (ਹਸਨ ਲੱਦਾ ਬੰਗਾ)–ਅਮੀਨੀ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਉਪਰ ਕਥਿੱਤ ਘਪਲੇ ਬਾਜੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਸੰਘੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚੋਂ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ 25 ਕਰੋੜ ਢਾਲਰ ਕਢਵਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ 47 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੱਸਾ ਆਇਦ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਠੱਗੀ ਮਾਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਮਿਨੇਸਟਾ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਚੀਫ਼ ਵੈਡਰਲ ਪ੍ਰਾਸੀਕਿਊਰ ਮਿਨੇਸਟਾ ਯੂ ਐਸ ਅਟਾਰਨੀ ਅੰਡਰੈਂਡਰੀਊ ਆਮ ਲੁਗਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੱਕੀ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਅਦਾਇਗੀ

ਉਪਰ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਗੈਰ-ਮੁਨਾਫਾ ਸੰਬੰਧ 'ਫੀਡਿੰਗ ਆਵਰ ਫਿਊਂਚਰ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜੋ ਖਾਣਾ ਕਦੀ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਇਸ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਥਿੱਤ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਘਰ, ਗਹਿਣੇ ਤੇ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਕੀਤੀ। ਲੁਗਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ 'ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਜਾਂਚਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਝੂਠ ਤੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਦਾ ਪਰਦਾਬਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਈ ਹੈ। ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਮੈਰਿਕ ਗਾਰਲੈਂਡ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਵਿਆਪਕ ਘਪਲੇ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਰਾਹਤ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਐਥਰੀਆਈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ

ਸਿਲੀਕੈਨ ਵੈਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੈਂਟਾਕਲਾਰਾ ਵਿਖੇ ਸਜਿਆ ਧਾਰਮਿਕ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ

ਸੈਂਟਾਕਲਾਰਾ/ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਪ੍ਰਮਿਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਵਾਨਾ) : ਅਮੀਨੀ ਪੰਜਾਬ ਕਵੀਆਂ ਵਲੋਂ Silicon Valley Gurdwara-2356 WALSH Ave Santa Clara CA 95051 ਵਿਖੇ ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਸਜੇ ਦੀਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰਗੱਦੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਰ ਦੇਵ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਧਾਰਮਿਕ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ। 'ਪ੍ਰਵਾਨਾ' ਵਲੋਂ ਮੰਨ ਸੰਭਾਲਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅੰਤੇ ਸਿਖਿਆਵਾਂ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਈ ਗਈ। ਗੁਰੂ ਅੰਗਰ ਦੇਵ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰਗੱਦੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਏ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਕਰੜੀ ਘਾਲ ਘਾਲੀ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਫ਼ਲ ਸੇਵਾ ਵੇਖ ਕੇ ਗੁਰੂ ਅੰਗਰ ਦਾ ਨਾਉਂ ਦੇ ਕੇ ਸਤੰਬਰ 1539 ਵਿਚ ਗੁਰਗੱਦੀ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ। ਗੁਰੂ ਅੰਗਰ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਨੂੰ ਬਣਾ ਸੰਵਾਰ ਕੇ ਪ੍ਰੈਪੱਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਜ਼ਾਦ ਕੀਤਾ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਿਚ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਜਸ਼ੈਲੀ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ

ਬਾਣੀ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋ ਕੇ ਗੁਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਤਾਂਘ 1532 ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਵੇਖ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋਲ ਕਰਾਤਾਰਪੁਰ ਬਿਚ ਲਿਆਈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਿਆਰ ਅੰਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਾਈ ਬਚਨਾਂ ਤੋਂ ਏਨੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਏ ਕਿ ਹੋਸ਼ਾ ਲਈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਵੇਖ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਏ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਕਰੜੀ ਘਾਲ ਘਾਲੀ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਫ਼ਲ ਸੇਵਾ ਵੇਖ ਕੇ ਗੁਰੂ ਅੰਗਰ ਦਾ ਨਾਉਂ ਦੇ ਕੇ ਸਤੰਬਰ 1539 ਵਿਚ ਗੁਰਗੱਦੀ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ। ਗੁਰੂ ਅੰਗਰ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਨੂੰ ਬਣਾ ਸੰਵਾਰ ਕੇ ਪ੍ਰੈਪੱਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਜ਼ਾਦ ਕੀਤਾ। ਸੁਖਿਆਂ ਵਿਚ ਗੁਰਮਿਕ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਸੁਭਾਤ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ। 'ਪ੍ਰਵਾਨਾ' ਵਲੋਂ ਪੰਨਵਾਦੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸੰਗਤਾਂ ਅੰਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੇ ਉਦਮ ਅੰਤੇ ਉਤਸਾਹ ਨਾਲ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਫ਼ਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਹੱਖਾ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ

ਇਕੋ ਜਗ੍ਹਾ ਅੰਤੇ ਇਕੋ ਛੱਤ ਹੇਠ ਆਪ ਜੀ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ (ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਬਿਜਨੇਸ, ਪਰਸਨਲ), ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ, ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੋਰੇਂਸ, ਉਬਾਮਾ ਕੇਅਰ, ਮੈਡੀਕੇਅਰ, ਪਾਸਪੋਰਟ ਰਿਨਿਊ, ਵੀਜ਼ਾ, ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ, ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ, ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ, R-1 ਵੀਜ਼ਾ, ਫੈਮਿਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਫਾਈਲਿੰਗਜ਼ ਜਾਂ ਫਿਰ IRS ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਮਸਲਾ।

ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ MEDICARE BENEFITS

ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਅਤੇ ਮੈਡੀਕੇਅਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜੀ

Get more BENEFITS at No Cost \$0 Premium

Rakhra Tax & Immigration

3073 W Ashlan Ave <> Fresno, CA 93722

Ph. (559) 243-9200,
Fax (559) 549-6211

or visit

www.rakhrataxservice.com

or avtar06@gmail.com

Valley Real Estate Center

Homes Available Sell, Buy and Invest
For Residential, Business and Investment Properties
in the entire Bay Area and Central Valley

Harry Singh

CA BRE Licence #02048033

(925) 389-9853

ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਸ.ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਗੀ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਵਸਣ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕੀ-ਕੀ ਸਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਜੀਅ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਹੁਣ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੀ ਸੰਸਦ 'ਚ ਸਾਡੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਮੱਲ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸਭ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉਘੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਸ.ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਗੀ ਜੀ ਦੀ ਲਿਖੀ ਕਿਤਾਬ 'ਇਨ ਸਰਵਿਸ ਆਫ਼ ਹਿਜ ਮਾਸਟਰ' ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਲੜੀਵਾਰ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਅਖਬਾਰ ਵਿਚ ਛਾਪ ਕੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਵਸਦੇ ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਦੇ ਸਮੂਹ ਪਾਠਕ ਇਸ ਲੜੀਵਾਰ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਨੌਹ ਰੱਖ ਕੇ ਗੁਰੂੜਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ.ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਰਾਗੀ, ਮਾਤਾ ਨਸੀਬ ਕੌਰ ਰਾਗੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਨੌਹ ਰੱਖ ਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ 'ਚ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਮੁੱਢ ਬੰਨਿਆ। ਇਹ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ।

- ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਪਰਿਵਾਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਆ ਸਕਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਲੋਕ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਬਦਲ ਜਾਣਗੇ

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੱਕ ਦੇਖੋ)
ਨੌਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਜੋੜੇ ਅਤੇ ਪਾਪਾ ਜੀ ਨੂੰ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲੀ ਬੁਲਾਈ ਅਤੇ ਖੁਦ ਦੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਕਰਾਉਣ ਲੱਗੇ। ਉਸਨੇ ਪਾਪਾ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਤੋਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਸਿੰਘਪੁਰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਕੁਝ ਸਾਲ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਕੌਵੈਂਟਰੀ ਆਇਆ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਪਾਪਾ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਲੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਹੈ। ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੇ ਮਜ਼ਾਕ ਨਾਲ ਕਿਹਾ, 'ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਤਾਂ ਹੈ ਨਹੀਂ, ਸਾਡਾ ਤਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪੱਥਰ ਹੈ ਹੈ।'

ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਪਾ ਜੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਫਿਰ ਉਹ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਮਿਲੇ, ਜਿਹੜੇ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਨ। ਪਾਪਾ ਜੀ ਪੱਥਰ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਿਹਿਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਹੋਏ, ਪਰ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਖਾਸ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਪੱਥਰ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਹਿੰਦੇ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੌਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦੇਣ। ਸਿਰਫ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ

ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਹ ਤਾਂ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪੂਜਾ/ਬੰਬਈ ਦਾ ਸਥਾਨ ਹੋਵੇ। ਪਰਿਵਾਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਆ ਸਕਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਲੋਕ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਬਦਲ ਜਾਣਗੇ। ਨੌਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਕੁਸ਼ੀ ਤੋਂ ਉੱਠੇ ਅਤੇ ਪਾਪਾ ਜੀ ਦੇ ਪੈਰ ਛੂਹਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜੇ। ਪਰ ਪਾਪਾ ਜੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੋਕਿਅਤਾਂ ਕਿਹਾ, 'ਨਹੀਂ ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਮੇਰੇ ਪੈਰ ਨਹੀਂ।' ਪੈਨ੍ਹੂ ਯਾਦ ਹੈ ਪਾਪਾ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਦੁਹਰਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਗ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਵੀਂ ਕਿਵੇਂ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਾਪਾ ਜੀ ਦੇ ਸੁਆਲ ਤੋਂ ਉਹ ਬੋੜਾ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਏ, ਪਰ ਪਾਪਾ ਜੀ ਕਦੇ ਵੀ ਅੱਵੇਂ ਹੀ ਸੁਆਲ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਚੂਜਿਆਂ ਦੀ ਸੌਚ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਨੌਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, 'ਜੀ ਮੈਂ ਆਪ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ।'

ਪਾਪਾ ਜੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੱਥੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਸਿੱਧੇ ਹਨ। ਕੁਟਨੀਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਗਮ ਵੀ ਆਉਂਦੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕਈ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਕੇਸਥਾਗੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵੱਟੋਆਂ ਦੇਖ ਕੇ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਦੇਖ ਕੇ ਰੋਂਦੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਨੌਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸੁਕ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਪਾਪਾ ਜੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ

ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਅਤੇ ਕੀਰਤਨੀਆ ਗਾਇਕ ਹੈ। ਉਹ ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਰੋਡਿੱਲ ਤੋਂ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਾਪਾ ਜੀ ਇਹ ਸਭ ਸੁਣ ਕੇ ਬਹੁਤ ਬੁਸ਼ ਸਨ। ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕੀਰਤਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਨੌਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਭਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਾਪਾ ਜੀ ਨੇ ਨੌਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਾਪਾ ਜੀ ਦੇ ਸੁਆਲ ਤੋਂ ਉਹ ਬੋੜਾ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਏ, ਪਰ ਪਾਪਾ ਜੀ ਕਦੇ ਵੀ ਅੱਵੇਂ ਹੀ ਸੁਆਲ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਚੂਜਿਆਂ ਦੀ ਸੌਚ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਨੌਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਚਨਬੱਧ ਇਨਸਾਨ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਪਾ ਜੀ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਾਪਾ ਜੀ ਉਸਨੂੰ ਪਾ ਕੇ ਬਹੁਤ ਬੁਸ਼ ਸਨ, ਪਰ ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਅਤੇ ਨੌਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੀਜੀ ਨੇ ਪਾਪਾ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, 'ਤੁਸੀਂ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਡਾਗਾਉਣਾ ਥੋੜੀ ਸੀ।'

ਪਾਪਾ ਜੀ ਨੇ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ। 'ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਨਸੀਬ ਕੌਰ ਜਦ ਇਸਨੂੰ ਜੱਟਾਂ ਨੇ ਡਾਗਾਉਣ ਫਿਰ ਤੈਨੂੰ ਹੀ ਮਨਾਉਣਾ ਪੈਣਾ।'

ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਸੰਖਿਆ ਨਹੀਂ ਯਾਦ ਕਿ ਫਿਰ ਕਿੰਨੀ

'ਗਿਆਨੀ ਜੀ, ਧਰਮ ਸਿੰਹਾ ਠੀਕ ਕਹਿੰਦਾ, ਜੱਟਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਦ ਕੀ ਕਹਿ ਦੇਣਾ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਜਦ ਛੁੱਲ ਵੀ ਕਿਰਦੇ ਓਹ ਵੀ ਕੰਡਿਆਂ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।' ਪਾਪਾ ਜੀ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਜੋ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਹ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਆਂ ਸਾਬਤ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਾਲ ਜੋੜ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਰੰਗ ਬਿੰਗੇ ਪਾਤਰ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਣਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਪਾਪਾ ਜੀ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੌਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦੱਸ ਰਹੇ ਸਨ। ਨੌਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਚਨਬੱਧ ਇਨਸਾਨ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਦੂਜਾ ਸਮਾਗਮ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਜੁਲਾਈ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਸਾਰੇ ਸਮਾਗਮ ਭਾਰਤੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦੇ ਸੂਰਜੀ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਿਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਹਰ ਪਲ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕੰਮ ਸਾਡੇ ਲਈ ਪੂਜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਹਰ ਦਿਨ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਕੈਲੰਡਰ ਸੂਰਜੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਹਿੰਦੂ ਸੂਰਜੀ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਪਵਿੱਤਰ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਸੂਰਜ ਦੇਵਤਾ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

(ਚਲਦਾ)

ਨਵੇਂ ਮਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਰੱਕ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੇ, ਅਸੀਂ ਰੱਕਾਂ ਲਈ ਫਾਈਨਾਂਸ ਦੀ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੇ ਹਾਂ।

THE WEST'S LEADING FULL-SERVICE TRUCK AND TRAILER DEALERSHIP

SALES & LEASING • PARTS & SERVICE • FINANCE & INSURANCE

HARJINDER SINGH BAL

NEW TRUCK SALES

Direct 707-640-7114 | Cell 510-613-3573

hsingh@tecequipment.com

TECEQUIPMENT.COM

8555 Pedrick Rd Dixon, CA 95620

ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ 96 ਕਰੋੜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਮੁੱਤ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਪੰਦਰਵੀਂ ਬਰਸੀ ਬਗੀਚੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਬੰਬਾ ਸਿੰਘ ਵਿਖੇ ਮਨਾਈ

ਪਟਿਆਲਾ : ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪੰਥ ਅਕਾਲੀ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ 96 ਕਰੋੜੀ ਦੇ ਪਿਤਾ, ਤੋਂ ਭਗ ਅਤੇ ਭਤੀਜੇ ਨੂੰ 21 ਸਤੰਬਰ 2007 ਨੂੰ ਪੰਥ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਲੋਂ ਘਾਤਕ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਇਸ ਹਮਲੇ ਦੌਰਾਨ ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ 96 ਕਰੋੜੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਬਾਬਾ ਆਸਾ ਸਿੰਘ, ਦੋ ਭਗ ਬਾਬਾ ਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਤੀਜਾ ਭੁੰਗੀ ਕਰਮਜ਼ੀਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿਤੇ ਗਏ ਸਨ ਦੀ ਪੰਦਰਵੀਂ ਸਲਾਨਾ ਬਰਸੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਗੀਚੀ ਬਾਬਾ ਬੰਬਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲੋਅਰ ਮਾਲ ਵਿਖੇ ਪੂਰਨ ਸਰਧਾ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਮਨਾਈ ਗਈ। ਪਰਸੋਂ ਰੋਜ਼ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਰੱਖੇ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪੂਰਨ ਮਰਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ ਉਪਰਾਂ ਤੇ ਗੁਰਾਣੀ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪੰਥ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮੁਖੀ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਰਬਾਨੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਹੈ।

ਅਮਰ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮਾਂ ਨਾਲ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਪਰ ਪੰਥ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਨਾਮੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਮਿੱਟ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੱਚ ਨੇ ਹਨੇਰਾ ਪਾੜ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਰਨਾ ਬਖੇਰਨੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤੇ ਉਹੀ ਚਾਨਨ ਜਿੰਦਗੀ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਕੁੜ ਕੁਸੱਤ ਦੇ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਆਧ ਹੀ ਮਰ ਜਾਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਵੀ ਸੋਧ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕੁੜ ਨਿਖੁਟੇ ਨਾਨਕਾ, ਓੜਕ ਸਰ ਰਹੀ। ਇਸ ਬਰਸੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਬਾਬਾ ਮੱਘਰ ਸਿੰਘ ਮੁਖ ਗੰਬੀ ਬੁੱਢਾ ਦਲ, ਬਾਬਾ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਛੋਡੀਵਿੱਡ, ਬਾਬਾ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੌਰ, ਬਾਬਾ ਹਰਪੀਤ ਸਿੰਘ ਹੈਪੀ, ਬਾਬਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਲੰਬਵਾਲੀ, ਗਿਆਨੀ ਰੇਸ਼ਮ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਪੁਤਾਪ ਸਿੰਘ ਢੂੰਡਾ, ਬਾਬਾ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟ, ਬਾਬਾ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ, ਬਾਬਾ ਬੀਜ਼ਾ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਹਰਦੰਸ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਦਰਸ਼ਨ ਗੱਤਕਾ ਮਾਸਟਰ, ਬਾਬਾ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਨੇ ਪਰ ਇਹ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦ ਸਦਾ ਲਈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਕੋਠੀ ਅੱਗੇ ਸਿਹਤ ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਨਾਲ ਖਿੱਚ-ਧੂਰ

ਸੰਗਰੂਰ : ਨੈਸ਼ਨਲ ਹੈਲਥ ਮਿਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਡੇਢ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਠੋਕਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵਾਂ ਮਾਨ ਦੀ ਕੋਠੀ ਅੱਗੇ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ 'ਤੋਂ ਵਾਅਦਾਖਿਲਾਫ਼ੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਰੈਗੂਲਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਨਾਲ ਖਿੱਚ-ਧੂਰ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹੈਲਥ ਮਿਸ਼ਨ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੋਣ ਮੁਲਾਜਮ ਕੰਸੀ ਮਾਰਗ ਦੇ ਬਾਈਪਾਸ ਓਵਰਬਰਿੰਗ ਨੇੜੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਤੇ ਇੱਥੋਂ ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਹ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਕਲੋਨੀ ਦੇ ਗੇਟ ਨੇੜੇ ਪੁੱਜੇ ਤਾਂ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਿਹਤ

ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਸਿੱਖ ਕੰਮ ਦੀ ਸਰਵਉਚ ਸੰਸਥਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਲੱਕ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ : ਅਦਲੀਵਾਲ

ਅਮਿਤਸਰ : ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਦਲੀਵਾਲ, ਸਾਬਕਾ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੈਲੋਫੇਅਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਰਜਿ) ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਦੇਂਦਿਆ ਕਿਹਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਵੇਲੇ ਤਰੱਦਦ, ਤਸੱਦਦ, ਮੋਰਚੇ, ਕੁਰੀਆਂ, ਜਲਾਂ, ਸਹੀਦੀਆਂ ਦੀ ਕੁਠਾਲੀ ਵਿੱਚੋਂ 1925 ਵਿੱਚ ਨਿੱਖੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਪਤ ਕਮੇਟੀ, ਜੋ ਪਾਕ ਪਟਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਤੀਕ ਵਿਚਲੇ ਸਾਰੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਆ ਰਹੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਝਟਕਾ ਉਸ ਵਕਤ 1947 ਵਿੱਚ ਲੱਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 150 ਦੇ ਕਰੀਬ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਪੰਥ ਤੋਂ ਵਿਛੋੜ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ ਅੱਜ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚਲੇ ਕਰੀਬ 58 ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਧਾਮਾਂ, ਪੰਥ ਲਈ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਹਰ ਸਿੱਖ ਲਈ ਬਹੁਤ ਤਕਲੀਫ ਦੇਗ ਹੈ।

ਉਹਨਾਂ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬਦਕਿਸਤੀ ਹੀ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ-1925, ਜੋ ਕਿ ਅਸੈਂਬਲੀ ਐਕਟ (ਅਸੈਂਬਲੀ ਐਕਟ 8) ਸੀ, 1966 ਦੇ

ਗੀਆਰਗੋਨਾਈਜੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਕਾਰਨ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਵੱਡੇ ਹੋਏ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੁੜ ਵੰਡ ਕਰਕੇ ਇਹ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰਿਆਣਾ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵੱਖੋਂ ਰਾਜ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਕੇਂਦਰ ਸਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾਜ਼ ਐਕਟ-1925 ਅੰਤਰਗਤੀ ਮੁੱਦਾ ਬਣਾ ਕੇ ਇਸਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਲੈ ਲਿਆ।

ਅਦਲੀਵਾਲ ਨੇ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਆਜਾਦੀ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਸ ਵੇਲੇ ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਦੀ ਲੜਾਈ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਵਾਹਗੇ ਦੀ ਲੜਕੀ ਬਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸਿੱਖੀ ਸੁਰੂ ਵਿੱਚ ਗੀਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਆਸ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਪਤ ਕਮੇਟੀ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਕਨੂੰਨੀ ਵਿਕਲਪ ਤਲਾਸੇਗੀ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਪੰਥ ਹਿਤੇਸੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖੀ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰੇਗੀ।

ਭਾਰਤ ਨੂੰ 2047 ਤੱਕ ਵਿਕਸਤ ਤੇ ਆਤਮਨਿਰਭਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਹਿਦ ਲੈਣ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀ: ਮੁਗੁ

ਹੁਬਲੀ : ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਰੋਪਦੀ ਮੁਗੁ ਨੇ ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ 2047 ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਕਸਤ ਤੇ 'ਆਤਮਨਿਰਭਰ' ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਹਿਦ ਕਰਨ। ਜੀਵਿਕੋਂਗ ਹੈ ਕਿ 2047 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਆਪਣੀ ਆਜਾਦੀ ਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮਨਾਈਗਾ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅੱਜ ਹੁਬਲੀ-ਪਾਰਵਾੜਾ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਇਕ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਮੌਕੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਅਧਿਆਤਮ, ਸਾਹਿਤ, ਸੰਗੀਤ, ਕਲਾ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹਸਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਦ ਕੀਤਾ। ਮੁਗੁ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਆਜਾਦੀ ਦਾ 75ਵਾਂ ਵਰਾਂ ਮਨਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਮੌਕੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੁਤਤਰਤਾ ਸੈਨਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਦ ਕੀਤਾ। ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਬਾਵਰਚੰਦ ਗਹਿਲੋਤ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਾਸ਼ਵਰਾਜ ਸਿੱਖ ਸਾਹਿਬ ਮੁਗੁ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਬੀਬੀ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਮਾਹਿਲਪੁਰੀ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪੰਖੀ ਕਮੇਟ ਕਮੇਟ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਮੌਕੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ

ਬੀਬੀ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਮਾਹਿਲਪੁਰੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ 1 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬੁੰਗਾ ਸਾਹਿਬ ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਵਿੱਖੇ ਹੋਵੇਗੀ।

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ : ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਟੱਡੀ ਸਰਕਲ ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਦੇ ਸੰਯੋਗ ਪ੍ਰ. ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਿੰਘ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਬੀਬੀ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਮਾਹਿਲਪੁਰੀ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਅਮਿਤਸਰ, ਬਾਬਾ ਨਾਗਰ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਭਾਈ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਜਥਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਵੈਗਰਾਮਈ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੰਸਕਾਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਭਾਈ ਭਾਈ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਜਥਿਆ ਵਿੱਚ ਹਰਮੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਜਥਿਆ ਵਿੱਚ ਹਰਮੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦ

ਸ਼ੁਹੀਦ ਭਗਾਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦਾ ਨਾਮ : ਮੋਦੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਹੁਣ ਸਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਹਿੰਦਰ ਮੌਦੀ ਨੇ ਉਕਤ ਐਲਾਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਮਹੀਨੇਵਾਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ' ਵਿਚ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੌਦੀ ਨੇ 'ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ' ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ 93ਵੇਂ ਅੰਕ ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਤੋਂ ਤੰਤੰਨ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਭਾਵ 28 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ 'ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਹਾਉਤਸਵ' ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਿਨ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਮਾਂ ਦੇ ਵੀਰ ਸਪੂਤ ਸਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜੈਅੰਤੀ ਮਨਾਵਾਂਗੇ। ਸਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜੈਅੰਤੀ ਤੋਂ ਠੀਕ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਵਜੋਂ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦਾ ਨਾਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦਾ ਨਾਂ ਹੁਣ ਸਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਸ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਵਧਾਈ ਵੀ ਦਿੱਤੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਆਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਇਸ ਦਾ ਸਿਰਹਾਂ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਸਜਾਉਣ ਦੀ ਖਿੱਚਿਤਾਣ ਸੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਖਿਰਕਾਰ ਸਾਡੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬੁਰ ਪੈ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬੀ ਚੰਕੀਤੇ ਇਕ ਟਵੀਟ ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦਾ ਨਾਂ ਸਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਸੁਰੱਚੇ ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਉੱਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੁਸੱਖ ਚੌਟਾਲਾ ਨੇ ਵੀ ਐਲਾਨ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦਾ ਨਾਂ ਸਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਈਆ ਹਨ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 20 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵਾਂ ਮਾਨ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਯੰਤ ਚੰਟਾਲਾ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਈ ਬੈਠਕ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਮੈਟਿੰਗ 'ਚ ਹੋਈ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਤਿੱਖਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਦਾ ਆਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦਾ ਨਾਂ ਸਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੂਰਜੇਵਾਲਾ ਨੇ ਮਾਨ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਗੱਲ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੌਸ ਲਗਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੇ ਲਈ ਸਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਸ਼ਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ

ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਮੁਹਾਲੀ ਸਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮਤਭੇਦ ਸਨ। ਦੱਸ਼ਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਤਤਕਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 2017 'ਚ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦਾ ਨਾਂਅ 'ਸਹੀਦ-ਏ-ਆਜਮ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਅੰਤਰਰਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ, ਮੁਹਾਲੀ' ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂਅ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਿਹਾਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਪਰ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੇ ਨਾਂਅ 'ਤੇ ਮੁਹਾਲੀ ਸਬਦ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਤਿਹਾਜ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਵਰਨਾਂਧੋਗ ਹੈ ਕਿ 485 ਕਰੋੜ ਦਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਏਅਰਪੋਰਟ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਹੈ। ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੀ ਟਰਮੀਨਲ ਇਮਾਰਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁਹਾਲੀ 'ਚ ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉੱਥੋਂ ਮੁਹਾਲੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦਾ ਬੌਰਡਲਾਈਆ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਕਾਢੀ ਖਢਾ ਹੋਈ ਸੀ। ਨਾਂਅ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਲੈ

ਕੇ 2017 'ਚ ਰਾਜ ਸਭਾ 'ਚ ਤਿੱਥੀ ਬਹਿਸ਼ਤ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਚ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਘੋਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮੰਗਲ ਸਾਣੁ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦਾ ਨਾਂ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮਾਮਲਾ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਖੇ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਦੌੜਾਂ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ਼ੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਮਾਮਲਾ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਸਤ 'ਚ ਮਾਟੇ ਅਤੇ ਚੌਟਾਲਾ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣੀ ਸੀ।

ਸਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂਅ 'ਤੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ
ਜਾਵੇ ।

ਬਾਜਰੇ ਲਈ ਈ 'ਬੁੱਕ' ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਦਿੱਤਾ
ਸੁਝਾਅ : ਅਗਲੇ ਸਾਲ 2023 ਨੂੰ
 ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਾਜ਼ਰਾ ਵਰਾਤ ਵਜੋਂ ਮਨਾਉਣ
 ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਮੁੜ ਦੁਹਰਾਉਂਦਿਆਂ ਪ੍ਰਧਾਨ
 ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਭ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ 'ਈ ਬੁੱਕ'
 ਤਿਆਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ 'ਚ ਬਾਜਰੇ
 ਨਾਲ ਬਣਨ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਵੰਨਗੀਆਂ
 ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਤਜਰਬੇ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਕਿਹਾ ਕਿ 2023 ਦਾ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਜਨਤਕ
 ਇਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ
 ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ 'ਮਾਈ ਗੌਵ ਐਪ' ਤੇ
 ਪਕਾਸ਼ਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਥਮਾਂਤ ਵਾ ਪਾਤ ਜਾ ਸਿਦਧ ਹੋ
ਜਲਵਾਯੁ ਤਬਦੀਲੀ ਅਤੇ ਯੋਗਾ ਦਾ ਕੀਤਾ
ਜ਼ਿਕਰ : ਪ੍ਰਾਣ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਜਲਵਾਯੁ ਤਬਦੀਲੀ
ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਰੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸੌਮਿਆਂ
ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਰੱਖਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਯੋਗ
ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਦੁਨੀਆ ਇਸ
ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ
ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਲਈ ਯੋਗ ਬਹੁਤ ਕਾਰਗਰ
ਹੈ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਡਾਇਬਿਟੀਜ਼' (ਸੂਗਰ) ਅਤੇ
ਬਲੰਡ ਪ੍ਰੈਸਰ ਨਾਲ ਜੂਝੀਆਂ ਮੁਕਾਲਿਨਾਂ 'ਚ
ਯੋਗ ਬਹੁਤ ਮਦਦਗਾਰ ਹੈ।

ਰਾਸਟਰੀ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਕੀਤਾ ਜ਼ਿਕਰ : ਮੌਦੀ ਨੇ 29
ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ 'ਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ
ਰਾਸਟਰੀ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ
ਇਸ 'ਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ
ਸੁੱਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਖਿੱਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਹੋਸਲਾ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਉਹ
ਉਥੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕੋਵਿਡ-19
ਕਾਰਨ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਖੇਡਾਂ ਨਹੀਂ
ਹੋ ਸਕੀਆਂ ਸਨ।

ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਅਣਥੱਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ-ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਮੁਹਾਲੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦਾ ਨਾਂ ਸਹੀਦ-ਏ-ਆਜਮ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ ਤੋਂ ਰੱਖਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵਾਂ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਣਬੰਦ ਕੋਸ਼ਿ ਆਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਹਿੰਦਰ ਮੌਦੀ ਵਲੋਂ ਮੁਹਾਲੀ ਵਿਚਲੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦਾ ਨਾਂ ਮਹਾਨ ਸਹੀਦ (ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ) ਦੇ ਨਾਂ ਤੋਂ ਰੱਖਣ ਦੇ ਕੀਤੇ ਐਲਾਨ ਨਾਲ ਸਮੁੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਹੇਠੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲਈ ਸੁਫਨਾ ਸਾਕਾਰ

ਹੋਣ ਦੇ ਬਗਾਬਰ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ
ਨੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਪੂਰੀ ਸ਼ਿੱਦਤ ਨਾਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼
ਕੀਤੀਆਂ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ
ਦਾ ਨਾਂਅ ਸਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ
ਦੇ ਨਾਂਅ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਲਈ
ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਵੀ
ਲਿਖੀ ਸੀ। ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੇ
ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਮਹੀਨੇ 28
ਤਗੀਕ ਨੂੰ ਸਹੀਦ-ਏ-ਆਜਮ
ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਾਣ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਐਲਾਨ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਗੀ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ
ਸਹੀਦ ਨੂੰ ਸੱਚੀ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਹੈ।

ਏਅਰਪੋਰਟ ਦਾ ਨਾਂ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਰੱਖਣ ਦਾ ਪੋ. ਬੜੁੰਗਰ ਵਲੋਂ ਸਵਾਗਤ

ਪਟਿਆਲਾ : ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਸਨ
 ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈਂ। ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ
 ਬੁੰਡੁੰਗਰ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਾਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ
 ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਪਣੇ 'ਮਨ ਕੀ
 ਬਾਤ' ਦੌਰਾਨ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
 ਏਅਰਪੋਰਟ ਦਾ ਨਾਮ ਸ਼ਹੀਦੇ
 ਆਜ਼ਮ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ
 ਨਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਦਾ
 ਭਰਵਾਂ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮੁੱਚੀ ਸਿੰਘ
 ਕੌਮ ਦੀ ਪਿਛਲੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ
 ਤੋਂ ਇਹ ਮੰਗ ਚੱਲੀ ਆ ਰਹੀ
 ਸੀ ਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਏਅਰਪੋਰਟ
 ਦਾ ਨਾਮ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਰੱਖਿਆ
 ਜਾਵੇ।

ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਇਨਕਲਾਬੀ ਹੋਏ ਹਨ
ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ
ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਸ੍ਰ. ਭਗਤ

ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਏ ਏ ਆਜ਼ਮ ਕਹਿ ਕੇ ਸਤਿਕਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਛੋਟੀ ਉਮਰ 'ਚ ਵੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਅੰਦੋਲਨ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਖਾਤਰ ਜਾਨਾਂ ਵਾਰਨਾ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੱਜ ਬੜੇ ਮਾਣ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਵਲੋਂ ਪਰਿਕਾਰਿਆ ਚੁਣਾ ਹੈ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦਾ ਨਾਂ ਬਦਲ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ

ਕੇਂਦਰੀ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਸੀਤਾਰਾਮਨ ਵੱਲੋਂ ਨਹਿੰਦਰ ਮੌਦੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਆਜਾਦੀ ਘੁਲਾਟੀਏ ਸ਼ਹੀਦ
ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮੌਕੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
ਸਥਿਤ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦਾ ਨਾਮ
ਬਦਲ ਕੇ 'ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਕੌਮਾਂਤਰੀ
ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ' ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ
ਮੰਤਰੀ ਨਾਨਿੰਦਰ ਮੌਦੀ ਨੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ
ਇਸ ਬਾਰੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ
ਵਜੋਂ ਪਹੁੰਚੇ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨਿਰਮਲਾ
ਸੀਤਾਰਾਮਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ
ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਕਾਫੀ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ
ਹੋਇਆ। ਸੀਤਾਰਾਮਨ ਨੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦਾ

ਕੈਪਟਨ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰ
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ
ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਹਵਾਈ ਏਂਡ
ਸਹੀਦ-ਏ-ਆਜਮ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂਅ 'ਤੇ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਿਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀ
ਅਮਰਿੰਦਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ

ਨਾਂ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਣ
ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਾਰਿੰਦਰ ਮੌਦੀ ਦਾ
ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ
“ਇਨ੍ਹਾਂ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਸੰਕੇਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਸੀਂ
ਆਜਾਦੀ ਦੇ ਸੰਪਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਭਗਤ
ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ
ਬਲੀਦਾਨ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖ ਸਕਾਂਗੇ” ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਵਾਈ
ਅੱਡੇ ਦਾ ਨਾਂ ਬਦਲ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ
ਨਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਹਾਸੀ ਭਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ
ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।
ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਤਮਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ ਦੀ
ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਆਜਾਦੀ

ਦੇ 100 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋਣ 'ਤੇ 2047 ਤੱਕ ਦੇਸ਼
 ਨੂੰ ਇਕ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਟੀਚਾ ਹੈ।
 ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗਜ਼ਪਾਲ ਬਨਵਾਗੀ ਲਾਲ
 ਪੁਰੋਹਿਤ, ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਗਜ਼ਪਾਲ ਬੰਡਾਹੂ
 ਦੱਤਾਤ੍ਰੇਅ, ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਜਨਰਲ ਵੀ.ਕੇ.
 ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵਾਂਤ ਮਾਨ,
 ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੁਸ਼ਕਿੰਤ
 ਚੌਟਾਲਾ, ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਗ੍ਰਾਹੀ ਮੰਤਰੀ ਅਨਿਲ
 ਵਿਜ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਕਿਰਨ
 ਖੇਰ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਨੇ ਵੀ ਹਵਾਈ
 ਅੱਡੇ ਦਾ ਨਾਮ ਬਦਲਣ ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ
 ਸ੍ਰੀ ਮੌਦੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਕੈਪਟਨ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਸਹੀਦ-ਏ-ਆਜਮ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਿਰਦੰਦ ਮੌਦੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਮਰਿੰਦਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ

ਨੇ 2017 'ਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਕੋਲ ਪੈਰਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਥੋਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਇਹ ਚਿਰੋਕਣੀ ਮੰਗ ਸੀ ਕਿ ਹਵਾਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸਾਡੀ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਵਾਡੀ ਵਿਖੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਭਾਗ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਹੋ ਸਕੇ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਚੌਣਾਂ ਲਈ ਪੰਜਕ ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ ਵੱਲੋਂ ਰੋਸ ਮਾਰਚ

ਮੁਹਾਲੀ : ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਪੰਥਕ ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਭਾਈ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਰਵਾਈ ਹੇਠ ਅੱਜ ਮੁਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਮੀਂਹ ਦੌਰਾਨ ਵਿਸਾਲ ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਅੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਬੱਸਾਂ, ਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਡ਼ਿਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੁਰੁੰਚੇ। ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਮਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਭਾਈ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਰਵਾਈ ਹੇਠ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵੱਲ ਚਾਲੇ ਪਾਂਫੱਤੇ। ਉਥੇ ਹੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਐਂਟਰੀ ਪੁਆਇੰਟ ਬੈਰੀਕੇਡ ਲਗਾ ਕੇ ਬੰਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਫੇਜ਼-7 ਦੇ ਲਾਲ

ਸਿੱਖਜ ਆਫ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਢਦ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਐਸ. ਜੈਸ਼ਕਰ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਪੜਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੌਦੀ ਦੇ ਨਾਂ ਸੌਂਪਿਆ ਪੱਤਰ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਐਸ. ਜੈਸ਼ਕਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੋਰੇ ਤੇ ਹਨ . ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀ ਸੀ. ਵਿਖੇ ਸਿੱਖਜ਼ ਆਫ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਇਕ ਵਫ਼ਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿਲਿਆ . ਇਸ ਵਫ਼ਦ ਵਿਚ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੌਨੀ, ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੌਨੀ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੇਠੀ, ਰਤਨ ਸਿੰਘ, ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਧਨੋਆ, ਚੱਤਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਡਾ. ਦਰਸਨ ਸਿੰਘ ਸਲੁਜਾ, ਮੀਤਾ ਸਲੁਜਾ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕੰਗ (ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆਂ ਦੇ ਉੱਥੇ ਕਰੋਬਾਰੀ), ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਖਸ਼ੀ ਸਾਮਲ ਸਨ। ਵਫ਼ਦ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਜੈਸ਼ਕਰ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਿਆਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ 2014 ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਅੰਬੱਸਡਰ ਸਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਵਫ਼ਦ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਹਿੰਦਰ ਮੌਤੀ ਨਾਲ ਮਲਾਕਾਰ ਕਤਵਾਬੀ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਹਿੰਦਰ ਮੌਤੀ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਵਫ਼ਦ ਨਾਲ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ '84 ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਸਬੰਧੀ ਸਿੱਟ ਬਣਾਉਣਾ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਹ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਫ਼ਦ ਨੇ ਸਜਾਵਾਂ ਭੁਗਤ ਚੁੱਕੇ ਬੰਦੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਹਿੰਦਰ ਮੌਤੀ ਦੇ ਨਾਮ ਪੱਤਰ ਵੀ ਸੌਂਪਿਆ। ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਐਸ. ਜੈਸ਼ਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਿੱਖਜ਼ ਆਫ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਇਹ ਸ਼ੁਨੇਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤਕ ਜੁਰੂ ਪਹੁੰਚਾ ਦੇਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਹਿੰਦਰ ਮੌਤੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਉਪਰ ਵੀ ਗੌਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅੰਤ ਵਿਚ ਸਿੱਖਜ਼ ਆਫ ਅਮਰੀਕਾ ਵਲੋਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਜੈਸ਼ਕਰ ਨੂੰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਸਮਾਨ ਚਿੰਨ ਵੀ ਕੇਂਟ ਕੀਤਾ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਾਣੀ 'ਚ ਗਿਮਾਚਲ ਦੀ ਸੰਨਾ!

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੇ 44 ਸਾਲ ਤੱਕ ਬੀਬੀਐਮਬੀ ਤੋਂ ਲਿਆ ਮੁਫ਼ਤ ਪਾਣੀ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਕੰਟਰੋਲ ਮਗਰੋਂ ਹੋਰ ਪਾਣੀ ਲੈਣ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਹੋਇਆ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵੱਲੋਂ ਕਰੀਬ
ਸਾਡੇ ਚਾਰ ਦਾਹਿਕਾਂ ਤੋਂ 'ਭਾਖੜਾ ਬਿਆਸ
ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਬੋਰਡ (ਬੀਬੀਐਮਬੀ) ਦਾ ਪਾਣੀ
ਮੁਫਤ 'ਚ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਕਦੇ
ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਹੁਣ
ਹੋਏ ਇਕ ਅਹਿਮ ਮੁਲਾਸੇ ਵਿਚ ਸਾਹਮਣੇ
ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 1978 ਤੋਂ
ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਬੀਬੀਐਮਬੀ 'ਚ ਬਿਨਾਂ
ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਤੋਂ ਹੀ 358 ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਣੀ
ਮੁਫਤ 'ਚ ਲੈਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।
ਭਲਕ ਤੋਂ ਬੀਬੀਐਮਬੀ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿਚ
ਕੇਂਦਰੀ ਕੰਟਰੋਲ ਅਧੀਨ ਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ
ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੋਰ ਪਾਣੀ
ਲੈਣ ਲਈ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਚੇਤੇ ਰਹੋ
ਕਿ ਬੀਬੀਐਮਬੀ 'ਚ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਥਾਈ
ਨੁਮਾਈਂਦਿਗੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂਬਰ
(ਪਾਵਰ) ਨੇ ਮਿਆਦ ਸਮਾਪਤੀ ਮਗਰੋਂ ਅੱਜ
ਬੀਬੀਐਮਬੀ 'ਚ ਸਾਜਨ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਦੇ ਪ੍ਰਮੱਖ ਸਕੱਤਰ ਕਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਇਸ ਏਜ਼ੰਡਾ ਆਈਟਮ ਦੇ ਮੁਲਤਵੀ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਵੀ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਪਾਣੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਲੀਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਮੰਗ 'ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਨੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਜੋਂ 44 ਸਾਲਾਂ ਮਗਰੋਂ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮੁਫ਼ਤ ਪਾਣੀ ਦੇਣ ਦੀ ਕੜੀ ਟੁੱਟ ਸਕੀ ਹੈ। ਬੀਬੀਐਮਬੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੇਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਅਪਰੈਲ 2017 ਤੋਂ ਜੁਲਾਈ 2020 ਦੌਰਾਨ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਫ਼ਤ ਵਿਚ ਕਰੀਬ 62 ਕਿਉਂਹਿਸਿਕ ਪਾਣੀ ਦਿੱਤਾ। ਮਾਹਿਰ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਨਹਿਰ ਜਿੰਨਾ ਪਾਣੀ ਸਾਢੇ ਚਾਰ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਹ ਪਾਣੀ ਬੜ੍ਹਾ-ਬੜ੍ਹਾ ਕਰਕੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਗੱਠਜੋੜ ਦੇ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ 145 ਕਿਉਂਹਿਸਿਕ ਪਾਣੀ ਮੁਫ਼ਤ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ 115 ਕਿਉਂਹਿਸਿਕ ਪਾਣੀ ਮੁਫ਼ਤ 'ਚ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਭਲਕ ਤੋਂ ਬੀਬੀਐਮਬੀ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਥਾਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਕੰਟਰੋਲ ਅਧੀਨ ਬੀਬੀਐਮਬੀ ਲਈ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇਣ ਦਾ ਗਹ ਵੀ

ਪੱਧਰ ਹੋ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਬੀਬੀਐਮਬੀ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਮੈਂਬਰ (ਪਾਵਰ) ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੁੱਘ ਤਾਂਇਨਾਤ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅੱਜ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬੀਬੀਐਮਬੀ 'ਚੋਂ ਆਪਣਾ ਮੈਂਬਰ (ਸਿੰਜਾਈ) ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਨਰਵਾਲ 9 ਸਤੰਬਰ 2020 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਮਗਰੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 23 ਅਕਤੂਬਰ 2020 ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ 'ਚੋਂ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਪੈਨਲ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਇਸ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦੇਤੇ ਰਹੇ ਕਿ 23 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਬੀਬੀਐਮਬੀ 'ਚੋਂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਸਥਾਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਨਵੇਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ 'ਚੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਿਜਲੀ ਸੋਧ ਬਿੱਲ ਸੰਸਦ ਦੇ ਲੰਬੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਸੰਸਦੀ ਕਮੇਟੀ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੂਲਜ਼ ਜ਼ਰੀਏ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਬਿਜਲੀ ਸੋਧ ਬਿੱਲ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਮਨੀਸ਼ ਤਿਵਾਜੀ ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਪੀਐਸੀਬੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬੀਬੀਐਮਬੀ 'ਚੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੂਬਾਈ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲੱਗੇਗੀ। ਇਸ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਛੋਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਫਿਰ ਮਿਲਿਆ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ,
ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਕਸਟਮ 'ਚ ਅਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਣਿਆ ਅਫਸਰ

ਲਾਹੌਰ : ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸੂਬਾ ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਗਰੀਬ ਘਰ 'ਚੋਂ ਉਠ ਕੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਪੜ੍ਹਾਈ-ਲਿਖਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਨੌਜਵਾਨ ਅਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਕਸਟਮ 'ਚ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋ ਕੇ ਢੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਰੌਸ਼ਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਕਸਟਮ 'ਚ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਏ ਪਹਿਲੇ ਉੱਚ ਅਫਸਰ ਆਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜਾਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖਿਆ ਤੇ ਪਾਕਿ ਕਸਟਮ 'ਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 28 ਸਾਲ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਤੇ ਮਾਤਾ ਮੀਰੀ ਕੌਰ ਹੈ। ਐਲਐਲਬੀ, ਐਮਈ ਸਾਈਸ ਲਾਹੌਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਪੰਚੰਤ ਉਹ ਹਾਈ ਕੋਨ੍ਟ ਕਰਾਈ

ਸੂਬਾ ਸਿੰਘ ਵਿਖੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਨਵਰੀ 2019 ਵਿੱਚ ਪਾਨਿ ਕਸਟਮ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਇਸਤਾਇਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 258 ਪੋਸਟਾਂ ਕਸਟਮ ਵਿਡਾਗ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੱਢੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਅਪਲਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਹੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਕਸਟਮ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ।

ਪਾਨੀਪਤ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬਾਬਰਪੁਰ ਦਾ ਨਾਂ ਹੁਣ ਹੋਵੇਗਾ 'ਗੁਰੂ ਨਾਨਕਪੁਰ' : ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਖੱਟੜ

ਪਾਨੀਪਤ- ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਪਾਨੀਪਤ 'ਚ ਬਾਬਰਪੁਰ ਨਾਮ ਦੇ ਪਿੰਡ ਹੁਣ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪੁਰ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਐਲਾਨ ਸੂਬੇ ਦੀ ਖੱਟੜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਖੱਟੜ ਨੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਚੰਗਾ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਾਮ ਬਦਲਣ ਦਾ ਕੰਮ ਚੰਗਾ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸ 'ਚ ਜੋ ਗਲਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੀ ਕੰਮ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪਾਸ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ। ਖੱਟੜ ਨੇ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਪਾਨੀਪਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ 'ਚ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਟਵੀਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ, "ਪਾਨੀਪਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ 'ਚ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕਪੁਰ ਦੀ ਸੁਖ ਮੁਣਨ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਸੁਖ ਮੁਸ਼ਹਾਲੀ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕਿਤੀ।"

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਵਫ਼ਦਾ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਅੱਜ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸੂਬੇ ਸਸਕੈਚਵਨ ਤੋਂ ਆਏ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਵਫ਼ਦਾ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚਾਲੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੋਹਣਾ ਅਤੇ ਵੇਰਕਾ ਦੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਹੁਲਾਗਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਫੌਂਝੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਲਾਸਾਨੀ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1925 ਵਿਚ ਬਣੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਇਕ ਸਮੇਂ ਪਾਕਪਟਨ ਤੋਂ ਲੇ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਤਕ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੀ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ 'ਮਿੰਨੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਲਗਾਤਾਰ ਸੁੰਗਡਾ ਰਿਹਾ, ਜੋ ਬੇਹੁੰਦ ਚਿੰਤਾ ਤੇ ਚਿੰਤਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਨਾਲ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਲਗਪਗ ਢੇਚ ਸੌ ਗੁਰਾਮ ਪੰਥ ਕੌਲਾਂ ਵਿੱਛੜ ਗਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ 'ਚ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜੋ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਬਾਨੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ ਹੈ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਪਿੱਠੂ ਚਰਿਤ੍ਰਹੀਣ ਮੰਤਾਂ ਤੋਂ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪੰਥ ਕੌਲਾਂ ਵੀ ਮਹਾਨ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇਣੀਆਂ ਪਈਆਂ ਸਨ। ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀਆਂ ਨੀਂਹਾਂ ਨੂੰ ਹਲੂਣਾ ਦੇਣ ਲਈ ਅਕਾਲੀ ਸੂਰੀਂਗਾਂ ਨੇ ਸਿਰਾਂ 'ਤੇ ਕੱਫਨ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਦੁਜਾ ਝਟਕਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੌਰਟ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹਰਿਆਣਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ 58 ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਧਾਰਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਣੋਂ ਨਿਕਲ ਜਾਣਗੇ। ਦਿੱਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਚ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਲਈ ਹਾਲ ਕਿਹਾਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਚ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦਾ ਹਾਲ ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ ਦੇ ਬੈਂਤ ਵਰਗ ਹੈ—“ਘਰੋਂ ਗਏ ਫਿਰ੍ਗੀ ਦੇ ਮਾਰਨੇ ਨੂੰ/ਬੇਤੇ ਤੋਪਾਂ ਦੇ ਸਭ ਖੁਹਾਇ ਆਏ। ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦਾ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਸਿੱਖ ਜੀ/ਤੁਸੀਂ ਚੰਗੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਪਾਇ ਆਏ।” ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪੰਜ ਤੱਤਾਂ 'ਚ ਦੋ ਤਖਤ, ਅਬਚਲਨਗਰ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ (ਨਾਂਦੇੜ) ਅਤੇ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਵੀ ਵੱਖਰੀਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੇ ਦੋਵਾਂ ਤਖਤਾਂ ਦੀਆਂ ਹੁਨਰੀਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਮਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਨੂੰ ਇਕਸਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ ਕੁਲ-ਹਿੰਦ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਮੰਗ ਉਠਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਹੰਦਾ ਚੁਕੋ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਲਈ ਹਾਲ ਕਿਹਾਣਾ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਮਿਲਣੀ ਸਦਮੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਰਅਸ਼ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੱਲੋਂ ਆਰੰਭ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ ਮੁਹਿਮ ਦਾ ਹੀ ਹਾਸਲ ਸੀ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਾਮਰਾਜ ਵੇਲੇ 'ਕੁੰਜੀਆਂ' ਦਾ ਮੌਰਚਾ ਜਿਤਣ ਵਾਲੀ ਜਮਾਤ ਕੋਲੋਂ 58 ਗੁਰਧਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁੰਜੀਆਂ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ ਜਾਣ, ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਮੋਸ਼ੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਕਿਹੜੀ ਹੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵੇਂਦੇ ਵੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸ਼ਾਹਿਬਦੀ ਮਨਾਉਣ ਵੇਲੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਖੋਗ ਲੱਗ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਸ਼ਾਹਿਬਦੀ ਮਨਾਉਣ ਵੇਲੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਰਹਿਬਰ 'ਛਹਿੰਦੀ ਕਲਾ' 'ਚ ਜਾ ਰਹੀ ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਜਮਾਤ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਆਤਮ-ਮੰਥਨ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਅੱਜ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੀ ਨਾ ਹੁੰਦੀ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰਾਜ

ਲਾਸਾਨੀ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਂਦ ਦੇ ਆਈ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ 'ਮਿੰਨੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ' ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਹੇਗਾ ਚਾਬੀਆਂ ਖੁਸ਼ਲ ਦਾ ਮਲਾਲ

ਵੇਲੇ ਸਦਾ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ 'ਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਘੋਰ ਤਸ਼ਦਦਦ ਸਹਿ ਕੇ ਪੰਥ ਦਾ ਝੰਡਾ ਉੱਚਾ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੱਖ ਜੀ ਦੇ ਜੋਤੀ ਸਮਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਥ ਵਿਚ ਘੋਰ ਨਿਰਸ਼ਾ ਛਾਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੱਖ ਬਹਾਦਰ ਵੱਲੋਂ ਸਰਹੰਦ ਦੀ ਇੱਟ ਨਾਲ ਇੱਟ ਖੜਕਾ ਕੇ ਢਿੰਦੀਆਂ ਕਲਾ 'ਚ ਜਾ ਰਹੀ ਕੌਮ 'ਚ ਨਵੀਂ ਰੂਹ ਫੁਕੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੋ ਨਿੱਕੇ ਸਾਹਿਬਜਾਦਿਆਂ ਨੇ ਜ਼ਾਲਮ ਮੁਗਲਾਂ ਅੱਗੇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਨੀਂਹਾਂ 'ਚ ਚਿੱਠੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਨੀਂਹਾਂ 'ਚ ਵੰਡੀ ਹੋਈ ਸਿੱਖ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਇਕਠਾ ਕਰ ਕੇ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਇਆ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਮਹਾਬਲੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਮੁਹੰਮਦ ਹੋ ਕੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰਾਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ-ਪ੍ਰਸਤ ਹੋਣ ਦੀ ਪੱਖ ਕਈ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਤਕਸੀਮ ਸਨ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੱਖ ਦੇ 1839 'ਚ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਨਾਜੰਗੀ ਸ਼੍ਰੂਤੀ ਹੈ ਗਈ ਸੀ। ਬੁਰਛਾਗਰਦੀ ਨੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਸਿੱਖ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਬਾਰਾਂ ਮਿਸਲਾਂ 'ਚ ਵੰਡੀ ਹੋਈ ਸਿੱਖ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਇਕਠਾ ਕਰ ਕੇ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਇਆ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਮਹਾਬਲੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਮੁਹੰਮਦ ਹੋ ਕੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰਾਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ-ਪ੍ਰਸਤ ਕਵੀ ਸ਼ਾਹਿਬ ਮਹਾਬਲੀ ਦੀ ਮੌਤ ਮੁਹੰਮਦ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬੁਰਛਾਗਰਦੀ ਨੂੰ ਕਲਮਬੱਧ ਕਰਦਾ ਲਿਖਦਾ ਹੈ, 'ਜੇਹੜਾ ਬੇਗ ਗੋਂਦੀ ਉਹੜੀ ਮਾਰ ਲੈਂਦੇ/ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਸਾਧ ਤੇ ਸੰਤ ਮੀਅਂ।' ਗੋਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਰਅਸਲ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੇ ਹੀ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੱਖ ਦੇ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀਅ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਕੌਮ ਲੈਂਦੇ ਹੋਣ ਦੀ ਸਾਡੀ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੰਤ ਮੀਅਂ ਨੂੰ ਦੁਰਅਸਲ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੇ ਹੀ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਜਿਉਂਦੇ ਜੀਅ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਕੌਮ ਲੈਂਦੇ ਹੋਣ ਦੀ ਸਾਡੀ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੰਤ ਮੀਅਂ ਨੂੰ ਦੁਰਅਸਲ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੇ ਹੀ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਅਗੋਂ ਸਿੱਖ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਇਕਠਾ ਕਰ ਕੇ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਇਆ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਮਹਾਬਲੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਮੁਹੰਮਦ ਹੋ ਕੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰਾਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ-ਪ੍ਰਸਤ ਕਵੀ ਸ਼ਾਹਿਬ ਮਹਾਬਲੀ ਦੀ ਮੌਤ ਮੁਹੰਮਦ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬੁਰਛਾਗਰਦੀ ਨੂੰ ਕਲਮਬੱਧ ਕਰਦਾ ਲਿਖਦਾ ਹੈ, 'ਜੇਹੜਾ ਬੇਗ ਗੋਂਦੀ ਉਹੜੀ ਮਾਰ ਲੈਂਦੇ/ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਸਾਧ ਤੇ ਸੰਤ ਮੀਅਂ।' ਗੋਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਰਅਸਲ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੇ ਹੀ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਜਿਉਂਦੇ ਜੀਅ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਕੌਮ ਲੈਂਦੇ ਹੋਣ ਦੀ ਸਾਡੀ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੰਤ ਮੀਅਂ ਨੂੰ ਦੁਰਅਸਲ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੇ ਹੀ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤ

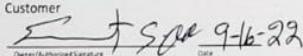
ਭਿਆਨਕ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਝੱਲ ਰਹੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਟਰੱਲਕ ਕੈਲੀਫ਼ਰਨੀਆ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਲੋਂ ਮਾਈਕ ਸਹਾਇਤਾ

ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਿਪਤਾ 'ਚ ਫਸੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ : ਸ੍ਰ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੱਲ੍ਹੀ

**Oak Valley Community Bank
Wire Transfer Request**

Domestic Foreign

Originator Information - MUST match ONE RMS record		Beneficiary Information
Name SURJIT S MALHI		Name KHALSA AID INTERNATIONAL
Address 2360 PASEO DE LEON		Address UNIT 8 LAKE END COURT
City TURLOCK		Address
State CA ZIP 95382		City TAPLOW
		State MAIDENHEAD ZIP SL60QJ
		Country UNITED KINGDOM
		Credit Account Number 20209171
Debit Account Number		
Wire Amount \$15,000.00	Currency Type USD	
USD Amount \$15,000.00		
Fee Amount \$40.00		
Total Amount \$15,040.00		
Receiving Financial Institution		Correspondent Financial Institution
Name BARCLAYS		Name
Routing Number		Routing Number
Country UK		Country
SWIFT Code BUKBGB22		SWIFT Code
IBAN/Bank Code GB95 BUKB 2078 5820 2091 71		IBAN/Bank Code
Special Instructions		
Purpose of Wire DONATION FOR FLOOD IN PAKISTAN		
Customer Request email Notification? Yes ☒ Provide email address SURJIT@RMXTINC.COM No ☐		
Branch Use Only		
Method Received ☐ Bank Use ☐ In Person ☐ Other - explain _____ TWO verifications required for requests other than in-person		
Fee ☐ Charge ☐ Wave ☐ Analysis ☐ Wire Log Updated Customer ID Type _____ Customer Verbally Approved ☐ AND Identified by Security Questions ☐		
Customer Agreement		
I agree my account will be debited for the Total Amount above, and to hold Oak Valley Community Bank harmless if the funds are not received and/or credited due to incorrect or incomplete instructions or information.		
Customer	Oak Valley Community Bank	
 Date 9-16-22	Completed By _____	Date _____
Print Name _____	Approved By _____	Date _____
Print Name _____		
Central Operations Use Only		
Input By _____	Verified/Sent By _____	Trans R _____

Rev 07-01-22

ਟਰੱਲਕ ਕੈਲੀਫ਼ਰਨੀਆ (ਸਾਡੇ ਲੋਕ) :

ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਮਾਈਕ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਭਿਆਨਕ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਹੋਣ ਆਏ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਟਰੱਲਕ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਵਲੋਂ ਸ੍ਰ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੱਲ੍ਹੀ

ਸ੍ਰ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੱਲ੍ਹੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦਾ ਮਿਸ਼ਨ ਇਹੋ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆ 'ਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਫਸੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕਿਰਤ ਕਮਾਈ 'ਚੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਹੜ੍ਹ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੀ ਧਰਤ ਉਪਰ ਆਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਿਨੀ ਵੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ ਤਾਂ ਕਿ

ਬਿਪਤਾ 'ਚ ਫਸੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤਯਾਬੀ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਛੋਟੇ : ਧੰਨਵਾਦ ਸਹਿਤ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ

ਕੈਲੀਫ਼ਰਨੀਆ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਲੋਂ ਬਿਪਤਾ 'ਚ ਫਸੇ ਭਿਆਨਕ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਝੱਲ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮਾਈਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਪੰਜਾਬ ਦਰਦੀ ਸ੍ਰ. ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਨਾਹਲ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਚੰਸੰਗਤਾਂ ਵਲੋਂ ਹੁ੝ਆਂ ਨਾਲ ਅੰਤਿਮ ਵਿਦਾਇਗੀ

ਸੈਨਹੋਜੇ/ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਸਾਡੇ ਲੋਕ) : ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉਥੇ ਸਿੱਖ ਨਾਹਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਬਜ਼ੁਰਗ ਸ੍ਰ. ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਹਲ ਜੋ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਬਿਗਾਜੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਉਪਰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਚੰਸੰਗਤਾਂ, ਸੁਨੇਹੀਆਂ, ਮਿੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਹੁ੝ਆਂ ਨਾਲ ਅੰਤਿਮ ਵਿਦਾਇਗੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸੈਨਹੋਜੇ ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸ੍ਰ. ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਨਾਹਲ ਤਕਰੀਬਨ 100 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਭੋਗ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚੋਂ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਇਮਾਨਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸੈਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਦੇ ਲੜ ਲਾਇਆ। ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੂਰਨਿਆਂ ਉਪਰ ਚਲਕੇ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਸੈਟ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਹੈ। ਅੱਜ ਇਕ ਨਾਹਲ ਪਰਿਵਾਰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਪਰਿਵਾਰ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਚੰਨੀਂ ਰਹੇ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਿਠੀਆਂ ਨਿੱਘੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਅਤੇ ਅਸੀਸਾਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।

ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਵੱਟ ਰਹੇ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕਮ

ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿੱਚ ਵਸਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ। ਬੇਸ਼ਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਉਣਾ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦੀ ਭਾਲ ਦਾ ਮਸਲਾ ਬਣਿਆ, ਪਰ ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਆ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਿਹਨਤ-ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜ ਦਿੱਤੇ। ਪੈਸੇਡਿਕ ਰੇਲਵੇ ਲਈ ਲਈਨਾਂ ਵਿਛਾਉਣ, ਖਾਣਾ ਵਿਚੋਂ ਧਾਤਾਂ ਲਈ ਖੁਦਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜੰਗਲ ਕੱਟਣ ਆਦਿ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਸਹਿਤ ਅਪਣਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਘੱਝਿਆਂ ਦੀਆਂ ਬਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਬੰਬ ਹਾਊਸਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਨੇਕ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੌਸਲਾ ਨਾ ਹਾਰਿਆ। ਨਸਲਵਾਦ ਅਤੇ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਦੈਂਤ ਨਾਲ ਲੜਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਦੇ ਦਿਲ ਨਾ ਛੱਡਿਆ ਅਤੇ ਸਦਾ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਰਹੇ। ਨਿੱਕੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਕੁੱਲੀਆਂ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਮਿਹਨਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਓਟ ਆਸਰਾ ਲੈ ਕੇ ਕਿਰਤ ਕਰਨ, ਵੰਡ ਛਕਣ ਅਤੇ ਨਾਮ ਜਪਣ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਵੀ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਵਸਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਤਨ ਦੀ ਮੁਗਕ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਤੁੱਖੀ-ਸੁੱਖੀ ਖਾ ਕੇ ਵੀ ਸਦਾ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ, ਉੱਥੇ ਆਤਮਾ ਦੀ ਮੁਗਕ ਵਜੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਆਸਰਾ ਲੈਣ ਲਈ ਭਾਈ ਅਰਜੁਨ ਸਿੰਘ ਮਲਿਕ ਵੱਲੋਂ 1904 ਵਿਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਰੂਪ ਲਿਆ ਕੇ ਕੌਮੀ ਉਪਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਸਾਂਝੀ ਜੱਥੇਬੰਦੀ ਦੀ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਰਿਸਤਿਆਂ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਸਾਂਝੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ।

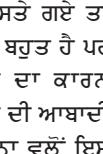
22 ਜੁਲਾਈ 1906 ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ
ਤੇ “ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ”
ਵੈਨਕੂਵਰ ਜੱਬੇਂਦੀ ਦੀ ਨੌਜ਼ਿ ਰੱਖੀ ਗਈ,
ਜਿਸ ਨੇ ਅੰਗੇ ਜਾ ਕੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ
ਧਾਰਮਿਕ ਮੰਚ ਹੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ, ਸਗੋਂ
ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਅਨਿਆਂ, ਜੂਲਮ,
ਪੱਕੇਸ਼ਾਣੀ, ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਅਤੇ ਅਣਮਨੁੱਖੀ
ਵਰਤਾਰੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ
ਵੀ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਵਾਜ਼
ਹੋਏਗਾ ਕਿ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ
ਜਨਮ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਇਆ
ਹੈ। ਅੱਜ ਤੋਂ ਡੇਂਦ ਸੌ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਨ
1873 ਨੂੰ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ, ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ
ਪੁਨਰ-ਸਰਜੀਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਰੰਭ ਹੋਈ,
ਜਿਸ ਨੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਈਸਾਈ ਮਿਸ਼ਨਰੀਆਂ ਅਤੇ
ਆਰੀਆ ਸਮਾਜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ
ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ
ਇਤਿਹਾਸ, ਵਿਰਸੇ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਾਲ
ਜੁੜਨ ਲਈ ਉਤਸਾਹਤ ਕੀਤਾ। ਸਿੰਘ ਸਭਾ
ਲਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਜਨਮੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ

ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੰਸਥਾ ‘ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ’ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਵਿੱਦਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਤੁਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਵੀਹਵੀਂ ਸੰਦੀਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ, ਅਮਰੀਕਾ, ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਸਮੇਂਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇ ਸੋਧਾਂ ਚੰਗਾਪਤ ਹੋਏ ਮੁੱਢਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ‘ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ’ ਹੀ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਅੰਗੇ ਜਾ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਜ਼ਜ਼ੀਰਾਂ ਕੱਟਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣੇ। ਇਹ ਵੀ ਸੌਂਚ ਹੈ ਕਿ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਚੰਗੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਇਕ ਯੜੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਪੱਖੀ ਸੌਂਚ ਅਤੇ ਚੀਦ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਦੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਪੱਖੀ ਪਹੁੰਚ ਦਾ, ਕੈਨੇਡਾ ਅਮਰੀਕਾ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਜਬੇਬਦੀਆਂ ਨੇ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ, ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਖੀਲਾਫ਼ ਸਿੱਖ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀ, ਕੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਸੇਧ ਲੈ ਕੇ, ਵਤਨ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਜਨ-ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਾਹੀਂ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅਤਿਕਥਨੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸੰਨ 1906 ਵਿਚ ਵੈਨਕੂਵਰ ਸਹਿਰ ਅੰਦਰ ਪਹਿਲੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸੰਸਥਾ ‘ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ’ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਬੀਜ ਬੀਜੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਦਕਾ ਮਗਰੋਂ ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ, ਗਦਰ ਅਖਬਾਰ ਅਤੇ ਗਦਰ ਲਹਿਰ ਸਥਾਪਤ ਹੋਏ। ਦੂਸਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਮੌਢੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਦਕਾ ਹੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਅੱਧਾ ਦਹਾਕਾ ਮਗਰੋਂ ਗਦਰ ਲਹਿਰ ਦਾ ਮੁੱਢ ਬੱਝਿਆ। ਇੱਥੇ ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲੀ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਵਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਸੇਧ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ, ਨਸਲਵਾਦ ਅਤੇ ਬਸਤੀਵਾਦ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਹੱਕ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ, ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਹਿ ਕੇ ਬਿਆਨਦੇ ਹਨ, ਜਦ ਕਿ ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਤਾਂ ਉਸਤੋਂ ਕਈ ਵਰੇ ਮਗਰੋਂ ਕਾਇਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਤਾਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਗਦਰ ਲਹਿਰ ਤੇ ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾ-ਸਰੋਤ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਿੱਖ ਯੋਧੇ ਸਨ, ਪਰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏਗਾ ਕਿ ਗਦਰ ਲਹਿਰ ਤੋਂ ਮੌਢੀ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਘੁਲਾਟੀਏ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਅਗਿਆਨਤਾ ਭਰੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਨਸਲਵਾਦ ਅਤੇ ਬਸਤੀਵਾਦ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਮੌਢੀ ਯੋਧੇ ਭਾਈ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਭਿੱਖੀਵਿੰਡ, ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖੁਰਦਪੁਰ, ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਲੋਪੋਰੇ, ਭਾਈ ਬਦਨ ਸਿੰਘ ਦਲੇਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ, ਬਾਬੂ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਾਹਰੀ, ਬੱਬਰ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਦੌਲਤਪੁਰ, ਭਾਈ ਦੀਸਰ ਸਿੰਘ ਛੁੱਡੀਕੇ, ਭਾਈ ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਸੁਰ ਸਿੰਘ, ਬੱਬਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਸੁੰਦ,

ਭਾਈ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਹੋਵਾਲ, ਬੱਬਰ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਝਿੰਗੜਾਂ, ਭਾਈ ਜਵਦ ਸਿੰਘ ਨੰਗਲ, ਭਾਈ ਉਤਸ ਸਿੰਘ ਹਾਂਸ ਅਤੇ ਭਾਈ ਮਿੱਤ ਸਿੰਘ ਪੰਡੇਗੀ ਸਮੇਤ ਅਨੇਕਾਂ ਸੂਰਮੇ, ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਾਖਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਹੋ ਰਹੇ ਨਸਲੀ ਵਿਤਕਰੇ ਬਿਲਾਫ ਜੂਝਦੇ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਬਗੀ ਤੇ ਆਜਾਦੀ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਜਥਰ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਲੈਂਦਿਆਂ ਆਜਾਦੀ ਦਾ ਮੁੱਢ ਬੰਨਿਆ।

ਨਸਲਵਾਦ ਦੀਆਂ ਅਮਰੀਕਾ ਅੰਦਰ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਚ ਬੌਲੀਂਗਹੈਮ 'ਚ ਡਾਰਤੀਆਂ 'ਤੇ ਯੋਜਨਾਬੰਧ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ, ਸੈਕਾਫਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਰੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਅਤੇ ਪੋਰਟਲੈਂਡ ਨੇੜਲੀ ਸੈਂਟਜੋਨ ਮਿੱਲ 'ਚ ਅਮਰੀਕੀ ਮਜ਼ਹੂਰਗੁਣ ਵੱਲੋਂ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾ ਕਰਨਾ ਆਜਾਦੀ ਲਈ ਹਲੂਣਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਤ ਕਹੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਹੋਰ ਘਟਨਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਾਬਾ ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ ਭਕਨਾ ਆਪਣੀ ਆਤਮਕਥਾ 'ਜੀਵਨ ਸੰਗਰਾਮ' ਵਿਚ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਨੁਸਾਰ ਇਕ ਵਾਰ ਸੰਤ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਮਸਤੂਆਣਾ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ

**ਡਾ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਬੀ ਸੀ ਕੈਨੇਡਾ**

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪੁੱਜੇ। ਪੋਰਟਲੈਂਡ ਸਹਿਰ ਵਿਚ ਉਹ ਦੋਵੇਂ 'ਅਮਰੀਕਨ' ਹੋਟਲ 'ਚ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਪੁੱਜੇ, ਪਰ ਹੋਟਲ ਵਾਲਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਉਹ ਕਿਸੇ ਮਿੱਲ 'ਚ ਕੰਮ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਗਏ ਤਾਂ ਸੁਪਰਫੈਟ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਕੰਮ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਹੈ ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਨਹੀਂ'। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇਸ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛ ਲਿਆ। ਬਾਬਾ ਭਕਨਾ ਵੱਲੋਂ ਇਸਮਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ '30 ਕਰੋੜ' ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਅੱਗਿਊਂ ਉਸ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੁੱਛਿਆ, '30 ਕਰੋੜ ਆਦਮੀ ਹਨ ਜਾਂ ਭੇਡਾਂ? ਜੇ ਤੁਸੀਂ 30 ਕਰੋੜ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਗੁਲਾਮ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹਿੰਦੇ?' ਦਰਸਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਕਿ ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਖੁਸ਼ਗਲ ਜੀਵਨ ਜਿਊਣ ਲਈ ਆਏ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੁੱਖ-ਆਰਾਮ ਤਿਆਗ ਕੇ ਆਜਾਦੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਗਹ ਅਧਾਰ ਲਿਆ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਇਨਕਲਾਬੀ ਜੱਬੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਕੱਢੇ ਗਏ ਪਰਚਿਆਂ ਤੋਂ ਪੇਰਨਾ ਲੈ ਕੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦੇਣ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕ ਲਹਿਰ ਤੋਂ ਸੇਧ ਲੈ ਕੇ, ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਅਮਲ ਅਧੀਨ ਬਾਬਾ ਬਿਸਾਖਾ ਸਿੰਘ ਦੰਦੇਹਰ ਅਤੇ

ਬਾਬਾ ਜਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਠੱਠੀਆਂ ਨੇ ਉਥੋਂ
ਵਸਦੇ ਇਨਕਲਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਜੱਬੇਬੰਦ ਕਰਨਾ
ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ
ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਤਰਜ਼ ਤੇ ਹੀ
ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੰਸਥਾ
24 ਅਕਤੂਬਰ 1912 ਵਿਚ, ਪੈਸੇਫਿਕ
ਕੋਸਟ “ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ”
ਸਟੋਕਟਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ
ਸੱਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਿੱਖੀ ਵਿਰਸੇ,
ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਅਤੇ ਜ਼ਲਮ ਖ਼ਿਲਾਫ਼
ਲੜਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਨੂੰ
ਆਰੰਭ ਵਿਚ ਇੱਥੋਂ ਹੀ ਮਿਲੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਅੱਗੇ
ਜਾ ਕੇ ਗਦਰ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਇਉਂ
ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ, ਗਦਰ ਲਹਿਰ ਅਤੇ ਗਦਰ
ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ-ਸਰੋਤ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ
ਸੁਸਾਇਟੀ ਸਟਾਕਟਨ ਹੋ ਨਿਵੱਜਦੀ ਹੈ।
ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਰਗੀ ਕੌਮੀ ਜੱਬੇਬੰਦੀ ਖਲਸਾ
ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਕਾਇਮ ਹੋਣ ਮਹਰੋਂ,
ਬਾਬਾ ਸੋਣ ਸਿੰਘ ਭਰਨਾ ਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਸ਼-
ਭਗਤਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਅਤੇ ਆਜਾਦੀ-
ਪਸੰਦ ਸਮੂਹ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਸੂਤਰ
ਵਿਚ ਪਰੋਇਆਂ, 21 ਅਪ੍ਰੈਲ 1913 ਨੂੰ
ਆਸਟਰੀਆ ਵਿਖੇ ‘ਹਿੰਦੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ਼
ਪੈਸੇਫਿਕ ਕੋਸਟ’ ਨਾਂ ਦੀ ਜੱਬੇਬੰਦੀ ਕਾਇਮ
ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਨਾਂ ‘ਗਦਰ
ਪਾਰਟੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋਇਆ। ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ
ਮੁੱਖ ਮੰਤਵ ਬਾਰੇ ਭਾਈ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ
ਟੁੰਡੀਲਾਟ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ
ਭਾਰਤ ’ਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ, ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਤੇ
ਜਮਹੂਰੀ ਰਾਜ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨ,
ਜਗੀਰਦਾਰੀ ਤੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਆਪਸੀ
ਆਰਥਿਕ ਵਿਤਕਰਿਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ,
ਉਪਰੰਤ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ
ਦੇਣਾ ਸੀ। ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ
ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਏਨਾ ਵਿਸਾਲ ਸੀ ਕਿ ਆਜਾਦੀ
ਦਾ ਹਰ ਪ੍ਰੇਮੀ, ਬਿਨਾਂ ਜਾਤਪਾਤ ਜਾਂ ‘ਦੇਸ਼
ਕੌਮ’ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿਚ ਸਾਮਿਲ
ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ’ਚੋਂ
ਸਥਾਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇਸ ਦੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਅਤੇ
ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਇਸ ਆਧਾਰ ’ਤੇ ਹੋ
ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ
’ਚ ਜਿੱਥੋਂ ਕਿਤੇ ਗੁਲਾਮੀ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ ਛਿੜੇ,
ਤਾਂ ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਿਪਾਹੀ ਦਾ ਫਰਜ਼
ਬਣਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਆਜਾਦੀ ਤੇ
ਬਹਾਰਬੰਦੀ ਦੇ ਰਾਮੀਆਂ ਦੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇ। ਪ੍ਰੋ: ਜਗਜਿਤ ਸਿੰਘ ‘ਗਦਰ
ਪਾਰਟੀ ਲਹਿਰ’ ਵਿਚ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗਦਰ
ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਹੀ ‘ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ’ ਦੇ ਨਿਸਾਨੇ
ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਅਸਲੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ
ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਅਗਾਂਹ-ਵਧੂ ਰਾਜਸੀ
ਆਦਰਸ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ। ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ ਦੇ
ਸਮਕਾਲੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੇਤਾ, ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ
ਵਾਂਗ ਇਨਕਲਾਬੀ ਰਾਹ ਵੱਡੇ, ਤਾਂ
ਆਜਾਦੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸਰਪਾਉਣੀ
ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ।

ਗਾਦਰ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸ਼ਬਦ 'ਗਾਦਰ' ਨੂੰ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸ੍ਰੂਪ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥਾਂ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। 'ਗਾਦਰ' ਦੇ ਛਪਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਮਾਜਾਰ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿਚ ਬਾਗੀ ਸੌਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਗਾਦਰ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਦੀਆਂ ਇਨਕਲਾਬੀ ਲਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ 'ਗਾਦਰ' ਕਹਿ ਕੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। 1 ਨਵੰਬਰ 1913 ਨੂੰ ਸਾਨਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਤੋਂ ਹਫਤਾਵਾਗੀ ਉਠਾਈ ਸਮਾਜਾਰ ਪੱਤਰ 'ਗਾਦਰ' ਨਿਕਲਿਆ। ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਹਫਤਾਵਾਗੀ 'ਗਾਦਰ' ਦਸੰਬਰ 1913 ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। 'ਗਦਰ ਪ੍ਰੈਸ' ਛਾਪੇ ਖਾਨੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ੀ ਤਾਂ ਅਤੇ 'ਯੁਗਾਂਤਰ ਆਸਰਾ' ਤੋਂ ਨਿਕਲੇ 'ਗਦਰ ਅਖਬਾਰ' ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ, ਬਲਕਿ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਇਨਕਲਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਲੜਨ ਅਤੇ ਆਜਾਦੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸਾ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ 'ਚ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਹਫਤਾਵਾਗੀ 'ਗਦਰ' ਦਾ ਸੰਪਾਦਨ ਕਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਨੌਜਵਾਨ ਗਦਰੀ ਯੋਧੇ ਸ: ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਗਭਾ ਨੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਏਨਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ 'ਗਦਰ' ਵਿਚਲੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਰਹਿੰਦੇ ਸਿਰਫ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਹੀ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਨਹੀਂ ਸਿੱਖੀ, ਸਗੋਂ ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਹੋਰਨਾਂ ਬੋਲੀਆਂ ਵਾਲੇ ਪਾਠਕ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸਾ ਨਾਲ ਚੁੜ ਗਏ। ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ 'ਚ 'ਗਦਰ' ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਹੱਕ, ਸੱਚ ਤੇ ਆਜਾਦੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਗੀ ਦਾ ਥੰਮ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਹਫਤਵਾਰੀ 'ਗਦਰ' ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਪੰਕਤੀ ਨੂੰ, ਕੁਝ ਕੁ ਬਦਲਵੇ ਰੂਪ 'ਚ "ਜੇ ਚਿਤ ਪ੍ਰੇਮ ਖੇਲਣ ਦਾ ਚਾਓ, ਸਿਰ ਧਰ ਤਲੀ ਗਲੀ ਮੌਨੀ ਆਓ ॥" ਵਿਚਕਾਰ ਲਿਖ ਕੇ ਦੋਹਾਂ ਨੁੱਕਰਾਂ ਉੱਤੇ 'ਬੰਦੇ' ਅਤੇ 'ਮਾਤਰਮ' ਲਿਖਿਆ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਕ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤਰ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਸਨ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਮਗਰੋਂ ਗ਼ਾਦਰੀ ਯੋਧਿਆਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਜਾ ਕੇ ਕੁਰਬਾਣੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤੱਤਪਰ ਹੁੰਦਿਆਂ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਜਾਂ ਲੰਮੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਕੱਟੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੋਧਿਆਂ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ 'ਗਦਰ' ਦੀ ਦਿਖ 'ਚ ਵੱਡੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਪੰਨੇ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਤੁਕ ਹਟਾ ਕੇ, ਉਸ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਐ ਮਰਦਾਨੇ ਹਿੰਦੀ ਜਵਾਨੇ ਜਲਦੀ ਲੋ ਹਥਿਆਰ' ਲਿਖ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। 'ਗਦਰ' ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੰਨੇ ਅਤੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਸਭਾਵਿਕ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ, ਸਗੋਂ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਿਆਦੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਸਫੇ 'ਤੇ ਸੰਪਾਦਕ ਵਜੋਂ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਵੀ ਲਿਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਮਗਰੋਂ 'ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ'

ਅਲਹਿਦਾ ਹੋ ਕੇ, ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪਰਚੇ ਦੇ ਸਮਾਨਾਂਤਰ, ਉਸੇ ਹੀ ਨਾਂ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਗਦਰ ਵੀ ਕੱਢਿਆ। ਆਰੰਭ 'ਚ ਇਸ ਅਖਬਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ 'ਗਦਰ' ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅੰਕ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਗ਼ਾਤਾ ਰਹੇ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਇਨਕਲਾਬੀ ਲਿਖਾਰੀਆਂ 'ਚ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਟੁੰਡੀਲਾਟ, ਭਾਈ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਧਰਦਿਓ, ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਮ, ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਦੁਖੀ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਲਤਾਝਾ, ਬਸੰਤ ਸਿੰਘ ਚੌਂਦਾ, ਮਹਿਸੂਬ ਅਲੀ, ਇਨਾਇਤ ਖਾਂ, ਰਾਮ ਚੰਦਰ, ਖੇਮ ਚੰਦ ਦਾਸ, ਮੋਹਨ ਲਾਲ, ਪਿਰਥੀ ਸਿੰਘ ਆਜ਼ਾਦ, ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸਦਾ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਨਿਧਾਨ ਸਿੰਘ ਮਹੇਸ਼ਰੀ ਵੀ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਗਦਰ' ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹੇ।

ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲਿਖਾਰੀ ਆਪਣੇ ਉਪਨਾਮ ਜਾਂ ਤਥਾਲਸ ਆਦਿ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੁਖੀਆ, ਗਦਰ ਦਾ ਸਿਪਾਹੀ, ਪ੍ਰੀਤਮ, ਡਕੀਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੰਘ, ਸੇਵਕ, ਬਾਗੀ, ਜਾਚਕ, ਇਕਬਾਲ, ਹਮਦਮ, ਅਜ਼ਾਦ, ਯਕਦਮ, ਨਾਸਤਕ, ਸੱਚ, ਹਿੰਦ ਸੇਵਕ ਅਤੇ ਨਿਧਕ ਆਦਿ ਫਰਜ਼ੀ ਨਾਮਾਂ ਅਧੀਨ 'ਗਦਰ' ਵਿਚਲੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜਿਥੋਂ ਇਕ ਪਾਸੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਦੀ ਥਾਂ, ਲਹਿਰ ਦੇ ਮਨੋਰਥ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਉਥੋਂ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਗਾਜ਼ਸੀ ਹਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਿਆਂ ਗਦਰੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਵਿਚ ਰਾਜਨੀਤਕ ਚੇਤਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲਈ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬੀ ਹਫ਼ਤਵਾਰੀ 'ਗਦਰ' ਦੇ ਪਰਚੇ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਲਖਾਇਕ ਹਨ, ਜੋ ਅਗਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਅੰਦਰ ਚੇਤਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਸਾਬਤ ਹੋਏ। 'ਗਦਰ' ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤਰ ਦਾ ਇਕੋ-ਇਕ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਗਦਰ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪਸੰਦ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਥੇਬੰਦ ਕੀਤਾ। 'ਗਦਰ' ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤਰ ਗਹੀ ਲਹਿਰ ਕੇਵਲ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਾ ਰਹੀ ਕੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕੋਨੇ-ਕੋਨੇ ਤੱਕ ਫੈਲ ਗਈ। ਜਿਉਂ ਹੀ ਗਦਰ ਲਹਿਰ ਵਧੀ ਤੇ ਜਨਤਾ ਵਿਚ ਇਨਕਲਾਬ ਆਇਆ, ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤਰ ਦੀ ਖਪਤ ਵਧਦੀ ਗਈ, ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤਰ ਦੇ ਉਰਦੂ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਿੰਦੀ, ਗੁਜਰਾਤੀ, ਬੰਗਾਲੀ, ਪਸਤੇ, ਨੇਪਾਲੀ ਵਿਚ ਵੀ ਸਪੇਸ਼ਲ ਨੰਬਰ ਨਿਕਲਣ ਲੱਗੇ ਪਏ, ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤਰ ਕਈ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਛਾਪਿਆ ਤੇ ਵੰਡਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ, ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 1916 ਵਿਚ ਇਹ ਹਫ਼ਤੇ ਦਾ ਦਸ ਲੱਖ ਛਪਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਸੀ।

ਅੰਤਰਰਾਸਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਤੇ ਮਾਨਵੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਸੈਮੀਨਾਰ ਅਤੇ ਸਮਾਗਮ ਕਰਨੇ ਸ਼ਲਾਧਯੋਗ ਉਪਰਾਲੇ ਹਨ। 2013 ਵਿਚ ਗਦਰ ਅਖਬਾਰ ਅਤੇ ਗਦਰ ਲਹਿਰ ਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਸੁਭਾਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੁਣ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਸਮੂਲੀਅਤ ਦਾ ਮੰਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। 'ਬਾਬਾਣੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪੁੱਤ ਸਪੁੱਤ ਕਰੋਂ' ਦੇ ਮਹਾਂਵਾਕ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਡਿਆਂ ਦੇ ਦਿਨ ਮਨਾਉਣੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹਾਨ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਜਿਥੇ ਵੱਡਾ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਨੇ ਜਿਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਕੁਝਾਨੀਆਂ ਗਦਰੀਆਂ ਦੀ ਹਾਕ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿਸਾਲ ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬਾਨੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਾਬਾ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਭਕਨਾ ਦੇ 'ਆਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ' ਚ ਕਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੀ ਪਿੱਠ 'ਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਕੁੱਬ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕੇ, ਪਰ ਆਪਣਿਆਂ ਨੇ ਜ਼ਰੂਰ ਪਾ

ਦਿੱਤਾ। ਅਸਲ 'ਚ ਸ਼ੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅੱਜ ਗਿੱਦੜ ਕਲੋਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੁਝਾਨੀਆਂ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਮੁੱਲ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕਮ ਵੱਟ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਮਰਾਜੀ ਤਾਕਤਾਂ, ਫਿਰਕਾ-ਪ੍ਰਸਤਰੀ, ਪਰਿਵਾਰਵਾਦ, ਵਿਸਟਾਚਾਰ, ਡੰਡਾ-ਤੰਤਰ ਅਤੇ ਬੁਰਜੂਆ ਢਾਂਚਾ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਾਇਮ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀਤੀ ਰਾਜ ਦੀ ਥਾਂ ਭਾਈ-ਭਤੀਜਾਵਾਦ ਨੇ ਮੱਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਜੇ ਵੀ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਜੱਦੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਮੌਜੀਆਂ ਨਹੀਂ ਗਈਆਂ, ਜੋ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਵੇਲੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੁਰਕ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਗਦਰੀ ਯੋਧਿਆਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਸਥਾਨ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਘਾਲਣਾ ਬਾਰੇ ਅਗਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰ ਸਕਣ। ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਦੇਸ ਅੰਦਰ ਸਰਕਾਰੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅੰਦਰ ਢੁਕਵੇਂ ਰੂਪ 'ਚ ਗਦਰੀ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ। ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ 'ਚੋਂ 90 ਫੀਸਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਵਿਰਸੇ, ਇਤਿਹਾਸ, ਸਿੱਖ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਗੁਰਵਾਣੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਕੇ ਨਿਰੇ ਬੱਬੀ ਪੱਖੀ ਅੰਗਰੇ ਮਾਰਕਸੀ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਪਾਂਧੀ ਬਣਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾਤ ਵੀ ਹੈ। ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਗਈ ਮਨੁੱਖ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਸਥਰ-ਸੰਤੋਖ, ਹੌਸਲੇ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਤੇ ਦਿੜ੍ਹਤਾ ਦੀ ਪਰਖ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਅੱਡੋਲ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਹਰ ਕੋਈ ਕਦਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਸਾਧਨਾਂ ਨਾਲ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਕਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਦੋ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਛੋਟੀ ਉਸਰ ਵਿਚ ਹੀ ਬਾਧ ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਤੋਂ ਚੱਲ ਵਿਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਾਇਆਂ-ਚਾਚਿਆਂ ਨੇ ਸਭ ਕੁਝ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਤਾਂ ਕੀ ਕਰਨੀ ਸੀ ਸਗੋਂ ਜਾਇਦਾਦ 'ਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਣਦਾ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਰੱਖ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਦਾ ਸਥਕ ਸਿਖਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਮੰਡਿਆਂ ਨੇ ਲਿਫਾਫੇ ਬਣਾ ਕੇ ਵੇਚੇ, ਦੁਕਾਨਾਂ 'ਤੇ ਨੌਕਰੀ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਦੀ ਵਿਆਹ ਦੀ ਉਸਰ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਵੇ ਪਰ ਉਸ ਕੁੜੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ

ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਲਿਖਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਇਬਾਰਤ

ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਜੋ ਇਬਾਰਤ ਲਿਖਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕੌਂਝਾ ਅਨੁਭਵ ਤਾਂ ਉਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਕੰਡਿਆਲੇ ਰਾਹਾਂ 'ਤੇ ਤੁਰਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਕੇਵਲ ਬਾਤਾਂ ਪਾਉਣ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ, ਅੰਕੜਾਂ, ਠੋਕਰਾਂ, ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਰਗਿਤਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਸਮੁੱਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਰਤਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇ। ਕਈ ਵਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅੰਤ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਜੇ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਹਾਰ ਨਾ ਮੰਨੀ ਹੋਵੇ, ਗੋਡੇ ਨਾ ਟੇਕੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਵੀ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਲੜੀ ਲੜਾਈ ਮੀਲ ਦਾ ਪੱਥਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ ਰਾਹ-ਦਸੇਰਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਗਈ ਮਨੁੱਖ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਸਥਰ-ਸੰਤੋਖ, ਹੌਸਲੇ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਤੇ ਦਿੜ੍ਹਤਾ ਦੀ ਪਰਖ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਅੱਡੋਲ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਹਰ ਕੋਈ ਕਦਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਸਾਧਨਾਂ ਨਾਲ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿਵੇਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਈ ਡਾਕਟਰ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵੀ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਆਈਏਐਸ ਅਫਸਰ ਬਣਨ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹ ਚੰਗੀ-ਭਲੀ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਛੱਡ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਜਾ ਕੇ ਆਈਏਐਸ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਈ। ਉਸ ਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੁਝਾਉਣ ਦੇ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇਗਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਵਿਆਹ ਦੀ ਉਸਰ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਵੇ ਪਰ ਉਸ ਕੁੜੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ

ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਈ ਡਾਕਟਰ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵੀ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਦਿਮਾਗ 'ਚ ਆਈਏਐਸ ਅਫਸਰ ਬਣਨ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹ ਚੰਗੀ-ਭਲੀ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਛੱਡ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਜਾ ਕੇ ਆਈਏਐਸ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਈ। ਉਸ ਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨੂੰ ਬੁਝਾਉਣ ਦੇ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇਗਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਵਿਆਹ ਦੀ ਉਸਰ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਕੁੜੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਇਹ ਸਕੂਲ ਕਦੇ ਵੀ ਬੰਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ 'ਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਕੂਲ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵੈਨ੍ਹੂ ਤੇ ਤੇਰੇ ਘਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਾ।" ਉਸ ਅਧਿਆਪਕਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਰੱਬ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ੀ ਨਿਭਾ ਦ

ਚੁਗਲ ਨਿਦਕ ਭੁਖੇ ਰੁਲਿ ਮੁਏ ਏਨਾ ਹਥੁ ਨ ਕਿਥਾਉ ਪਾਇ

ਚੁਗਲੀ ਨਿਦਿਆ ਸਾਡੇ ਲ੍ਹੁ ਵਿੱਚ ਰਚ ਗਈ ਹੈ।

ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਲੱਭਣੀਆਂ ਤੇ ਨੀਵਾਂ ਵਿਖਾਉਣ ਵਿੱਚ ਆਸੀਂ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ।

ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਸਾਬਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਸੀਂ ਭੇਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਵਿਖਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੀ

ਸ਼ਾਨ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ। ਬੁਰੇ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਆ, ਆਸੀਂ ਭਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀਆਂ ਵੀ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵੱਚਦੇ ਹਾਂ। ਆਸੀਂ ਚੁਗਲੀ ਨਿਦਿਆ,

ਬੀਰਖਾ ਕਰਨ ਦੇ ਇੰਨੇ ਆਦੀ ਹੋ ਗਏ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਗੁਨਾਹ ਨਹੀਂ ਲਗਦੇ। ਆਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕੀਮਤੀ

ਅਮੋਲਕ ਸਵਾਸ ਜੋ ਲੱਖਾਂ ਕਰੋਂਨਾ ਨਾਲ ਵੀ ਖੀਤੀਦੇ

ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ, ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪਰਖਣ ਭਾਵ

ਕਮੀਆਂ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ ਵਿਅਰਥ ਗਵਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਜੇ ਆਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੁਆਨਵਾਨ ਤੇ ਪੜ੍ਹੇ

ਲਿਖੇ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਝਾਤੀ

ਮਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਭਾਵ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਅੰਗੁਣ

ਕਮੀਆਂ ਵੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਆ ਨਾ ਕਿ ਦੂਸਰਿਆਂ

ਦੀਆਂ ਕਮੀਆਂ। ਅਸਲੀ ਪਾਰਖੂ ਉਹ ਹੈ ਜੋ

ਆਪਣੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਵੇਖੇ:

ਨਾਨਕ ਪਰਖੇ ਆਪ ਕਉ ਤਾ ਪਾਰਖੂ ਜਾਣੁ।

(ਮ 2 , ਅੰਗ ੧੪੮)

ਫਰੀਦਾ ਜੇ ਤੂ ਅਕਲ ਲਾਉਂਹੁ ਕਾਲੇ ਲਿਖੁ ਨ ਲੇਖ॥

ਆਪਣੇ ਗਿਰੋਵਾਨ ਮਹਿ ਸਿਰੁ ਨੀਵਾਂ ਕਰਿ ਦੇਖੁ॥

(ਫਰੀਦ ਜੀ, ਸਲੋਕ ੬ , ਅੰਗ ੧੩੭)

ਨਿਦਿਆ ਚੁਗਲੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਕਮਾਈ ਥਾਂਇ

ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ। ਨਿਦਿਆ ਚੁਗਲੀ ਵੱਡਾ ਗੁਨਾਹ ਹੈ

ਜੋ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਮਨਾਂ ਅੰਦਰ ਨਫਰਤ ਦਾ

ਕਾਰਣ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਨਿਦਿਆ ਚੁਗਲੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ

ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਅੰਦਰ ਕਪਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ

ਲੜਾ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਚੁਗਲੀ ਨਿਦਿਆ ਕਰਨ

ਵਾਲੇ ਵਾਲੇ ਰੱਬੀ ਰਸ ਤੋਂ ਵਾਖੇ ਭੁਖੇ ਰੁਲਦੇ ਮਰ

ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਬਾਂਹ ਨਹੀਂ ਫੜਦਾ :

ਜਿਸ ਅੰਦਰੀ ਚੁਗਲੀ ਚੁਗਲੇ ਵੱਜੈ ਕੀਤਾ

ਕਰਤਿਆ ਓਸ ਦਾ ਸਭ ਗਇਆ॥

(ਮ 8 , ਅੰਗ ੩੦੮)

ਪਰ ਨਿਦਾ ਮੁਖ ਤੇ ਨਹੀਂ ਛੂਨੀ ਨਿਫਲ ਭਈ ਸਭ ਸੇਵਾ॥

(ਪਰਮਾਨੰਦ ਜੀ , ਅੰਗ ੧੨੫)

ਜਿਨ ਅੰਦਰੀ ਇੱਛਾ ਦੁਸ਼ਟੁ ਹੈ ਨਕ ਵਡੇ ਨਕ ਵਡਿਆ॥

ਮਹਾ ਕਰੂਪ ਦੁਖੀਏ ਸਦਾ ਕਾਲੇ ਮੁਹ ਮਾਇਆ॥

(ਮ ੧ , ੧੨੪੮)

ਸਾਡਾ ਸਰੀਰ ਖੇਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਬੀਜਾਂਗੇ

ਵੱਡਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਦਾ

ਹਿਸਾਬ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਨਿਦਿਆ ਕਰਨ ਨਾਲ

ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਭਾਵ ਮਨ ਦੀ ਮੈਲ ਵਧਦੀ ਜਾਂਦੀ

ਹੈ, ਨਿਦਿਆ ਨਾਲ ਮਨ ਨੂੰ ਲੱਗੀ ਮੈਲ ਬਾਹਰੀ

ਤੀਰਖ ਇਸ਼ਨਾਨਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਉੱਤਰਦੀ -

ਨਿਦਕ ਕੀ ਗਤਿ ਕਤਹੁ ਨਹਿ॥

(ਮ ੧ , ੧੨੪੮)

ਅਪਿ ਬੀਜਿ ਅਪੇ ਹੀ ਖਾਹਿ॥

ਪਰ ਨਿਦਾ ਕਰੇ ਅੰਤਰਿ ਮਲੁ ਲਾਏ॥

ਬਾਹਰਿ ਮਲੁ ਧੈਵੈ ਮਨ ਕੀ ਸੂਝੀ ਨ ਜਾਏ॥

(ਮ ੩ , ਅੰਗ ੮੮)

ਨਿਦਕ ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਨਿਦਕ

ਝੂਠ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਜੋ ਚਿਰ ਸਥਾਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਨਿਦਕ ਦਾ ਰਾਜ ਗੁੜਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਇਕ ਨਾ

ਇਕ ਦਿਨ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਦਕ ਦੇ ਝੂਠ

ਪਕੜੇ ਜਾਣ ਤੇ ਪਛਤਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਦਕ

ਮੱਥੇ ਤੇ ਹੱਥ ਮਾਰਦਾ ਤੇ ਸਿਰ ਧਰਦੀ ਨਾਲ

ਪਟਕਦਾ ਭਾਵ ਦੁੱਖ ਭੋਗਦਾ, ਜਮਾਂ ਦੀ ਮਾਰ

ਝੱਲਦਾ, ਹਰ ਥਾਂ ਅਪਮਾਨਿਤ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਨਾਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਜੀਵ ਕਿਸੇ ਜੋਗ ਨਹੀਂ :

ਨਿਦਾ ਕਾ ਕਰਹੁ ਸੰਸਾਰ॥

(ਨਿਵਦਾਸ ਜੀ , ਅੰਗ ੮੯)

ਨਿਦਕ ਕਾ ਕਹਿਆ ਕਿਏ ਨ ਮਾਨੈ॥

ਨਿਦਕ ਝੂਠ ਬੋਲ ਪਛਤਾਕੇ॥

ਹਾਥ ਪਛੋਰਹਿ ਸਿਰੁ ਧਰਨ ਲਗਾਹਿ॥

ਨਿਦਕ ਕਾਥੇ ਛਾਨੀ ਭਾਰੁ ਪਹੁਚਾਵਿਆ॥

(ਮ ੩ , ਅੰਗ ੧੧੮)

ਨਿਦਕ ਕਾ ਪਰਗਟ ਪਾਹਾ॥

(ਨਿਵਦਾਸ ਜੀ , ਅੰਗ ੮੯)

ਨਿਦਕ ਕਾ ਕਹਿਆ ਕਿਏ ਨ ਮਾਨੈ॥

ਨਿਦਕ ਝੂਠ ਬੋਲ ਪਛਤਾਕੇ॥

ਹਾਥ ਪਛੋਰਹਿ ਸਿਰੁ ਧਰਨ ਲਗਾਹਿ॥

ਨਿਦਕ ਕਾਥੇ ਛਾਨੀ ਭਾਰੁ ਪਹੁਚਾਵਿਆ॥

(ਮ ੩ , ਅੰਗ ੧੧੮)

ਨਿਦਕ ਕਾ ਪਰਗਟ ਪਾਹਾ॥

(ਨਿਵਦਾਸ ਜੀ , ਅੰਗ ੮੯)

ਨਿਦਕ ਕਾ ਕਹਿਆ ਕਿਏ ਨ ਮਾਨੈ॥

ਨਿਦਕ ਝੂਠ ਬੋਲ ਪਛਤਾਕੇ॥

ਹਾਥ ਪਛੋਰਹਿ ਸਿਰੁ ਧਰਨ ਲਗਾਹਿ॥

ਨਿਦਕ ਕਾਥੇ ਛਾਨੀ ਭਾਰੁ ਪਹੁਚਾਵਿਆ॥

(ਮ ੩ , ਅੰਗ ੧੧੮)

ਨਿਦਕ ਕਾ ਪਰਗਟ ਪਾਹਾ॥

(ਨਿਵਦਾਸ ਜੀ , ਅੰਗ ੮੯)

ਨਿਦਕ ਕਾ ਕਹਿਆ ਕਿਏ ਨ ਮਾਨੈ॥

ਨਿਦਕ ਝੂਠ ਬੋਲ ਪਛਤਾਕੇ॥

ਹਾਥ ਪਛੋਰਹਿ ਸਿਰੁ ਧਰਨ ਲਗਾਹਿ॥

ਨਿਦਕ ਕਾਥੇ ਛਾਨੀ ਭਾਰੁ ਪਹੁਚਾਵਿਆ॥

(ਮ ੩ , ਅੰਗ ੧੧੮)

ਨਿਦਕ ਕਾ ਪਰਗਟ ਪਾਹਾ॥

(ਨਿਵਦਾਸ ਜੀ , ਅੰਗ ੮੯)

ਨਿਦਕ ਕਾ ਕਹਿਆ ਕਿਏ ਨ ਮਾਨੈ॥

ਨਿਦਕ ਝੂਠ ਬੋਲ ਪਛਤਾਕੇ॥

ਹਾਥ ਪਛੋਰਹਿ ਸਿਰੁ ਧਰਨ ਲਗਾਹਿ॥

ਨਿਦਕ ਕਾਥੇ ਛਾਨੀ ਭਾਰੁ ਪਹੁਚਾਵਿਆ॥

(ਮ ੩ , ਅੰਗ ੧੧੮)

ਨਿਦਕ ਕਾ ਪਰਗਟ ਪਾਹਾ॥

(ਨਿਵਦਾਸ ਜੀ , ਅੰਗ ੮੯)

ਨਿਦਕ ਕਾ ਕਹਿਆ ਕਿਏ ਨ ਮਾਨੈ॥

ਨਿਦਕ ਝੂਠ ਬੋਲ ਪਛਤਾਕੇ॥

ਹਾਥ ਪਛੋਰਹਿ ਸਿਰੁ ਧਰਨ ਲਗਾਹਿ॥

ਨਿਦਕ ਕਾਥੇ ਛਾਨੀ ਭਾਰੁ ਪਹੁਚਾਵਿਆ॥

(ਮ ੩ , ਅੰਗ ੧੧੮)

ਨਿਦਕ ਕਾ ਪਰਗਟ ਪਾਹਾ॥

(ਨਿਵਦਾਸ ਜੀ , ਅੰਗ ੮੯)

ਨਿਦਕ ਕਾ ਕਹਿਆ ਕਿਏ ਨ ਮਾਨੈ॥

ਨਿਦਕ ਝੂਠ ਬੋਲ ਪਛਤਾਕੇ॥

ਹਾਥ ਪਛੋਰਹਿ ਸਿਰੁ ਧਰਨ ਲਗਾਹਿ॥

ਨਿਦਕ ਕਾਥੇ ਛਾਨੀ ਭਾਰੁ ਪਹੁਚਾਵਿਆ॥

(ਮ ੩ , ਅੰਗ ੧੧੮)

ਨਿਦਕ ਕਾ ਪਰਗਟ ਪਾਹਾ॥

(ਨਿਵਦਾਸ ਜੀ , ਅੰਗ ੮੯)

ਨਿਦਕ ਕਾ ਕਹਿਆ ਕਿਏ ਨ ਮਾਨੈ॥

ਨਿਦਕ ਝੂਠ ਬੋਲ ਪਛਤਾਕੇ॥

ਹਾਥ ਪਛੋਰਹਿ ਸਿਰੁ ਧਰਨ ਲਗਾਹਿ॥

ਨਿਦਕ ਕਾਥੇ ਛਾਨੀ ਭਾਰੁ ਪਹੁਚਾਵਿਆ॥

ਨਵੀਆਂ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਸਰ ਕਰਦਾ ਨਿਊਟਨ ਟੈਨਿਸ ਕਲੱਬ ਸਰੀ

ਯਾਦਗਾਰੀ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ ਟੈਨਿਸ ਬੀ. ਸੀ ਤੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪਲੇਠਾ 'ਸਰੀ ਉਪਨ 2022'

ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਚੋਥੇ ਨੰਬਰ (ਫੁਟਬਾਲ, ਕ੍ਰਿਕਟ, ਹਾਕੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਦੀ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੀ ਖੇਡ 'ਟੈਨਿਸ' ਦੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਪ੍ਰਸੰਸਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਲਗਭਗ 100 ਕਰੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਚਾਰ ਗਰੈੰਡ ਸਲੈਮ (ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ, ਫਰੈਂਚ, ਵਿੰਬਲਡਨ ਅਤੇ ਯੂ.ਐਸ.ਏ) ਟੁਰਨਾਮੈਂਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਟੈਨਿਸ ਖਿਡਾਰੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਕਾਰੀ ਟੁਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਖੇਡ ਦਾ ਲੋਹਾ ਮਨਵਾਉਣ ਲਈ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰੰਤੁ ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਟੈਨਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਬੁਝੀ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਭਾਵ ਕਿ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਖਿਡਾਰੀ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਨਕਸੇ ਉਪਰ ਇਸ ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਨਾਮਣਾ ਬੱਟਿਆ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦਾ ਅਹਿਦ ਧਾਰ ਕੇ ਨਿਊਟਨ-ਸਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਆਪਸੀ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਨਿਊਟਨ ਟੈਨਿਸ ਕਲੱਬ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰ ਕੇ ਵੱਡਾ ਉੱਦਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਟੈਨਿਸ ਵਰਗੀ ਵੱਕਾਰੀ ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਮੂਲ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖੇਡਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਕਲੱਬ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਬਚਿਆ ਨੂੰ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਹੀ ਖੇਡ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਤੰਗ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡੀ ਨੌਜਵਾਨੀ ਨਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੈਗਵਾਰ ਵਿੱਚ ਫਸ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦਾ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਸ ਖਰਾਬ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜੀ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਨਿਊਟਨ ਕਲੱਬ, ਉੱਝ ਤੋਂ 2015 ਤੋਂ ਹੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੈ ਪਰੰਤੁ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ 2019 ਤੋਂ ਹੀ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਲੱਬ ਦੇ ਮੈਨੂਦਾ ਸਮੇਂ 100 ਮੈਂਬਰ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਸਾਲ ਇੱਕ ਡਬਲ ਟੁਰਨਾਮੈਂਟ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਹੀ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਾਲ ਅਗਸਤ ਮਹੀਨੇ ਟੈਨਿਸ ਬੀ. ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪਲੇਠਾ 'ਸਰੀ ਉਪਨ ਨਿਊਟਨ ਟੁਰਨਾਮੈਂਟ 2022' ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਕਰਵਾ ਕੇ ਕਲੱਬ ਨੇ ਇਕ ਹੋਰ ਮੀਲ ਪੱਧਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਟੁਰਨਾਮੈਂਟ 5 ਅਗਸਤ ਤੋਂ 14 ਅਗਸਤ ਤੱਕ ਨਿਊਟਨ ਟੈਨਿਸ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ

ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਹੌਸਲਾ ਅਫਜ਼ਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਵੀ ਭਰਪੂਰ ਸਾਬ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਟੁਰਨਾਮੈਂਟ ਨੂੰ ਸਰੀ ਸਿਟੀ ਵਲੋਂ ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਪਾਂਸਰਾਂ, ਨਿਊਟਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਕੱਪ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਆਪਣਾ ਵੱਡੂਲਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਸਿਹਤਮੰਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਟਿਕ ਭੱਜਨ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਪੋਸ਼ਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਕੱਪ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਆਪਣਾ ਵੱਡੂਲਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਪੂਰਸ਼ਾ ਦੇ ਵਰਗ ਵਿੱਚ 'ਰਿਆਨ ਭੁਟੇਇਟ' ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਅਤੇ 'ਜੈਕਸਨ

ਬੂਨ' ਉਪ-ਜੀਤੂ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਮਹਿਲਾ ਵਰਗ ਵਿੱਚ 'ਰੇਬੇਕਾ ਜੌਜੀ' ਜੀਤੂ ਅਤੇ 'ਅੰਨਾ ਮਾਰੀਆਂ' ਉਪ-ਜੀਤੂ ਰਹੀ। ਸਿਟੀ ਮੈਂਬਰ ਡੱਗ ਮੈਕਲਮ ਅਤੇ ਕੇਸਲ ਨੇ ਫਾਈਨਲ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਕਲੱਬ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾ ਨੂੰ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜੀਤੂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਮਹਿਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਪੂਰਸ਼ਾ ਦੇ ਉਪਨ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 60 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਜਦ ਕਿ 3.5 ਸਿੰਗਲਜ਼ ਵਿੱਚ 47, 4.0 ਅਤੇ 4.5 ਵਿੱਚ 33 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਨਿਊਟਨ ਟੈਨਿਸ ਕਲੱਬ ਦੇ ਮੈਬਰ ਅਣਖੱਬ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਲੱਬ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਬਾਗਬਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਤੇ ਅਲਿਬਾਰਟਾ) ਦੇ 355 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਪੂਰਸ਼ਾ ਦੇ ਉਪਨ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 60 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਜਦ ਕਿ 3.5 ਸਿੰਗਲਜ਼ ਵਿੱਚ 47, 4.0 ਅਤੇ 4.5 ਵਿੱਚ 33 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਨਿਊਟਨ ਟੈਨਿਸ ਕਲੱਬ ਦੇ ਮੈਬਰ ਅਣਖੱਬ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਲੱਬ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਬਾਗਬਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਤੇ ਜੀਤੂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਮਹਿਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਪੂਰਸ਼ਾ ਦੇ ਉਪਨ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 60 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਜਦ ਕਿ 3.5 ਸਿੰਗਲਜ਼ ਵਿੱਚ 47, 4.0 ਅਤੇ 4.5 ਵਿੱਚ 33 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਨਿਊਟਨ ਟੈਨਿਸ ਕਲੱਬ ਦੇ ਮੈਬਰ ਅਣਖੱਬ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਲੱਬ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਬਾਗਬਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਤੇ ਅਲਿਬਾਰਟਾ) ਦੇ 355 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਪੂਰਸ਼ਾ ਦੇ ਉਪਨ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 60 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਜਦ ਕਿ 3.5 ਸਿੰਗਲਜ਼ ਵਿੱਚ 47, 4.0 ਅਤੇ 4.5 ਵਿੱਚ 33 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਨਿਊਟਨ ਟੈਨਿਸ ਕਲੱਬ ਦੇ ਮੈਬਰ ਅਣਖੱਬ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਲੱਬ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਬਾਗਬਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਤੇ ਜੀਤੂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਮਹਿਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਪੂਰਸ਼ਾ ਦੇ ਉਪਨ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 60 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਜਦ ਕਿ 3.5 ਸਿੰਗਲਜ਼ ਵਿੱਚ 47, 4.0 ਅਤੇ 4.5 ਵਿੱਚ 33 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਨਿਊਟਨ ਟੈਨਿਸ ਕਲੱਬ ਦੇ ਮੈਬਰ ਅਣਖੱਬ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਲੱਬ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਬਾਗਬਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਤੇ ਅਲਿਬਾਰਟਾ) ਦੇ 355 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਪੂਰਸ਼ਾ ਦੇ ਉਪਨ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 60 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਜਦ ਕਿ 3.5 ਸਿੰਗਲਜ਼ ਵਿੱਚ 47, 4.0 ਅਤੇ 4.5 ਵਿੱਚ 33 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਨਿਊਟਨ ਟੈਨਿਸ ਕਲੱਬ ਦੇ ਮੈਬਰ ਅਣਖੱਬ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਲੱਬ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਬਾਗਬਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਤੇ ਜੀਤੂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਮਹਿਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਪੂਰਸ਼ਾ ਦੇ ਉਪਨ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 60 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਜਦ ਕਿ 3.5 ਸਿੰਗਲਜ਼ ਵਿੱਚ 47, 4.0 ਅਤੇ 4.5 ਵਿੱਚ 33 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਨਿਊਟਨ ਟੈਨਿਸ ਕਲੱਬ ਦੇ ਮੈਬਰ ਅਣਖੱਬ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਲੱਬ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਬਾਗਬਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਤੇ ਜੀਤੂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਮਹਿਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਪੂਰਸ਼ਾ ਦੇ ਉਪਨ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 60 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਜਦ ਕਿ 3.5 ਸਿੰਗਲਜ਼ ਵਿੱਚ 47, 4.0 ਅਤੇ 4.5 ਵਿੱਚ 33 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਨਿਊਟਨ ਟੈਨਿਸ ਕਲੱਬ ਦੇ ਮੈਬਰ ਅਣਖੱਬ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਲੱਬ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਬਾਗਬਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਤੇ ਜੀਤੂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਮਹਿਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਪੂਰਸ਼ਾ ਦੇ ਉਪਨ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 60 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਜਦ ਕਿ 3.5 ਸਿੰਗਲਜ਼ ਵਿੱਚ 47, 4.0 ਅਤੇ 4.5 ਵਿੱਚ 33 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਨਿਊਟਨ ਟੈਨਿਸ ਕਲੱਬ ਦੇ ਮੈਬਰ ਅਣਖੱਬ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਲੱਬ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਬਾਗਬਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਤੇ ਜੀਤੂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਮਹਿਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਪੂਰਸ਼ਾ ਦੇ ਉਪਨ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 60 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਜਦ ਕਿ 3.5 ਸਿੰਗਲਜ਼ ਵਿੱਚ 47, 4.0 ਅਤੇ 4.5 ਵਿੱਚ 33 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਨਿਊਟਨ ਟੈਨਿਸ ਕਲੱਬ ਦੇ ਮੈਬਰ ਅਣਖੱਬ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਲੱਬ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਬਾਗਬਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਤੇ ਜੀਤੂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਮਹਿਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਪੂਰਸ਼ਾ ਦੇ ਉਪਨ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 60 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਜਦ ਕਿ 3.5 ਸਿੰਗਲਜ਼ ਵਿੱਚ 47, 4.0 ਅਤੇ 4.5 ਵਿੱਚ 33 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਨਿਊਟਨ ਟੈਨਿਸ ਕਲੱਬ ਦੇ ਮੈਬਰ ਅਣਖੱਬ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਲੱਬ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਬਾਗਬਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਤੇ ਜੀਤੂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਮਹਿਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਪੂਰਸ਼ਾ ਦੇ ਉਪਨ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 60 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਜਦ ਕਿ 3.5 ਸਿੰਗਲਜ਼ ਵਿੱਚ 47, 4.0 ਅਤੇ 4.5 ਵਿੱਚ 33 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਨਿਊਟਨ ਟੈਨਿਸ ਕਲੱਬ ਦੇ ਮੈਬਰ ਅਣਖੱਬ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਲੱਬ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਕਿਵੇਂ ਪੱਕੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ?

ਮੁੱਠਾਂ ਮੀਟ ਕੇ ਨੁਕਰੇ ਹਾਂ ਬੈਠੀ
ਟੁੱਟੀ ਹੋਈ ਸਿਤਾਰ ਰਬਾਬੀਆਂ ਦੀ ।
ਪੁੱਛੀ ਬਾਤ ਨਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 'ਸ਼ਰਫ' ਮੇਰੀ,
ਵੇ ਮੈਂ ਬੋਲੀ ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ॥

(ਬਾਬੂ ਫਿਰੋਜ਼ਦੀਨ 'ਸ਼ਰਫ਼')
ਹਾਲਾਕਿ ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਹਫ਼ਤੇ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ
ਵਿਚ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ
ਵਾਰ ਭਾਰਤ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚਲੇ ਫਰਕਾਂ,
ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਵਸੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਸੋਚ,
ਸਿੱਖ ਵਸੋਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨੋ-ਸ਼ੰਕਰ ਅਤੇ ਇਥੋਂ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਫੈਲ ਰਹੀਆਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਦੀ
ਗੱਲ ਕਰਾਂਗਾ। ਪਰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਇਥੋਂ ਦੇ
ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਲੋਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ
ਤੇ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ
ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਲੋਂ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਜੁ਼ਬਾਨ ਦੇ
ਖਾਤਮੇ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾ
ਰੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੈਂ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ
ਦੀਆਂ 5 ਵੱਡੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਪਤਨ ਜਾਂ
ਖਾਤਮੇ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ
ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਲਿਖਣ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਣਾ
ਪਿਆ ਹੈ।

17 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ ਕਿ
ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਬੀਆਂ ਹਜ਼ਾਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ
ਵਿਚੋਂ 400 ਮਰਨ ਕਿਨਾਰੇ ਹਨ ਤੇ
ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਕਰਕੇ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਕਰੀਬ 2
ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਲੋਪ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਬਹੁਤੇ
ਪੰਜਾਬੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਪਤਨ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ
ਹਕੀਕੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬੀ
ਜ਼ਿਬਾਨ ਇਸ ਵੇਲੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ
ਬੋਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਵਿਚ 11 ਵੱਡੇ
ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਆ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬੋਲਣ
ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਕੁਲ ਗਿਣਤੀ 113 ਕਰੋੜ,
20 ਲੱਖ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਹੈ।
ਦੂਸਰੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਚੀਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਮੈਂਡਰਿਨ ਹੈ
ਇਹ 111 ਕਰੋੜ 70 ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ
ਹੈ। ਤੀਸਰਾ ਨੰਬਰ ਹਿੰਦੀ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ਵ
ਵਿਚ 61 ਕਰੋੜ 50 ਲੱਖ ਲੋਕ ਬੋਲਦੇ ਹਨ।
153 ਕਰੋੜ 40 ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ
ਸਪੈਨਿਸ਼ ਹੈ। ਫਰਾਂਸੀਸੀ 28 ਕਰੋੜ,
ਅਰੈਬਿਕ 27 ਕਰੋੜ 40 ਲੱਖ, ਬੰਗਾਲੀ
26 ਕਰੋੜ 50 ਲੱਖ, ਰੂਸੀ 25 ਕਰੋੜ 80
ਲੱਖ, ਪੁਰਤਗਾਲੀ 23 ਕਰੋੜ 40 ਲੱਖ ਅਤੇ
ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਅਨ ਜੋ 10 ਵੱਡੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੈ 19
ਕਰੋੜ 80 ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ।
ਵਰਲਡ ਡਾਟਾ ਇਨਵੋਂ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ
ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਇਸ ਵੇਲੇ 14 ਕਰੋੜ
81 ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ
10 ਕਰੋੜ 85 ਲੱਖ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਤੇ 3
ਕਰੋੜ 90 ਲੱਖ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।
ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ
ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ
ਵਿਚ ਕੈਨੇਡਾ, ਬਰਤਾਨੀਆ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ
ਵਿਚ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਲੱਖਾਂ ਪੰਜਾਬੀ
ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਇਸ ਵੇਲੇ 11 ਵੱਡੇ
ਨੰਬਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਬੋਲੀ ਹੈ। ਭਾਵੋਂ ਇਸ

ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸ਼ਾਹਮੁਖੀ ਵਿਚ ਲਿਖਦੇ
ਹਨ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਪੰਜਾਬੀ ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਿਚ।
ਫਿਰ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਇਨ੍ਹੇ ਵੱਡੇ ਖੇਤਰ ਤੇ ਇਨ੍ਹਿਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ
ਵਿਚ ਬੌਲੀ ਜਾ ਰਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਕਾਹਦਾ
ਭਰਾ ? ਫਿਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ
'ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਿੱਖ
ਹਨ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਵੇਂ ਭਾਤਮ ਸਕਦੀ ਹੈ ?'
ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਸ ਭਤਰੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ
ਵਿਸ਼ਵ ਦੀਆਂ 5 ਬਹੁਤ ਹੀ ਵੱਡੀਆਂ ਤੇ
ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰਹੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਮੌਜ਼
ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲਣ-ਲਿਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ
ਗਿਣਤੀ ਕੁਝ ਰਹਾਂ ਰਹਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਣ ਦੇ
ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਝਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਇਸ ਲੜੀ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਲਾਤੀਨੀ (ਲੈਟਿਨ) ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਪਵੇਂਗੀ, ਜਿਹੜੀ ਕਿਸੇ ਵੇਲੋ ਰੋਮਨ ਸਮਾਜ ਅਧੀਨ ਪੂਰੇ ਯੂਰਪ, ਭੁਮੱਖ ਸਾਗਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤੱਤੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਅਤੇ ਅਫ਼ਰੀਕੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸੀ ਤੇ ਇਹ ਸਾਹਿਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਅਮੀਰ ਭਾਸ਼ਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸੱਗੋਂ ਇਸ ਵਿਚ ਮਹਾਨ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਵੀ ਹੋਈ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਡਾਕਟਰੀ ਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੀ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਆਪੁਨਿਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਕਰੀਬ 60 ਫੀਸਦੀ ਲਫਜ਼ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲਾਤੀਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਹੀ ਆਏ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਅੱਜ ਵੀ ਲੈਟਿਨ ਵੈਟੀਕਨ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸਦੇ ਪਤਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਰੈਮਨ ਸਮਾਜ ਦਾ ਡਿਗਰਾਂ ਜਾਂ ਖਤਮ ਹੋਣਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾਂ ਕਾਰਨ ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਕਰਨ ਦਾ ਜਟਿਲ ਹੋਣਾ ਤੇ ਲਫਜ਼ੀ ਅਰਥਾਂ ਦਾ ਨਾਜ਼ਕਪਨ

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
 ਭਾਵੇਂ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਨਾਲ ਜੁੜੀ
 ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮਰ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ
 ਜਾ ਸਕਦਾ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਭਾਰਤ ਵਿਚ
 ਸਤਿਕਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਨੂੰ ਬੋਲਣ
 ਤੇ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਹਜ਼ਾਰ ਹੀ ਹੋਣਗੇ।
 ਵੇਦਾਂ, ਪੁਰਾਣਾਂ ਤੇ ਉਪਨਿਸ਼ਦਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ,
 ਚਾਣਕਿਆ ਨੀਤੀ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਹੋਰ
 ਦਰਜਨਾਂ ਮਹਾਨ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ
 ਦਾ ਇੰਨਾ ਨੁਕਸਾਨ ਇਸ ਲਈ ਹੋਇਆ
 ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਮੁਸਲਿਮ

ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਾਲ

ਸ਼ਾਸਕ ਹਾਵੀ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ
ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ
ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਪਰੋਂ
ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਸਿੱਖਣੀ ਵੀ ਕੋਈ ਸੌਖੀ ਗੱਲ
ਨਹੀਂ।

ਤੀਸੇਰੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਮਿਸਰ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਕੋਪਟਿਕ
 ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸਾਈਅਤ
 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸੀ ਤੇ ਗਰੀਬ (ਯੁਨਾਨੀ)
 ਲਿੱਪੀ ਵਿਚ ਲਿਖੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ
 ਕਵਿਤਾ, ਕਹਾਣੀਆਂ ਤੇ ਉੱਚ ਦਰਜੇ ਦਾ
 ਸਾਹਿਤ ਵੀ ਰਚਿਆ ਗਿਆ। ਪਰ ਇਹ ਭਾਸ਼ਾ
 ਵੀ ਮਰਨ ਆਸਣ ਇਸ ਲਈ ਹੋ ਗਈ
 ਕਿਉਂਕਿ ਅਰਥਾਂ ਨੇ ਮਿਸਰ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ
 ਕਰ ਲਈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਣਲਤਾ ਵੀ ਇਸ ਦੇ
 ਪਤਨ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਬਣੀ। ਇਸ
 ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਚੌਥੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ 'ਬਾਈਬਲੀਕਲ
 ਹਿਬਰੂ' ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
 ਭਾਵੇਂ ਹੁਣ ਫਿਰ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿਚ ਇਸ
 ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪੜਾਇਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾ ਰਹਿਣਾ ਹੀ
 ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ ਕਾਰਨ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ
 ਅੰਖਾ ਹੋਣਾ ਤੇ ਤੀਸਰਾ ਸੀਮਤ ਲਫ਼ਜ਼ ਹੋਣੇ
 ਵੀ ਹੈ।
 ਪੇਂਹੁਣ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ, ਪੰਜਾਬੀ
 ਤਾਂ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਰਹੀ
 ਇਸ ਦੀ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ
 ਮਹਾਰਾਜਾ ਹਣਜ਼ੀਤ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਪੰਜਾਬੀ
 ਮਹਾਰਾਜੇ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਦੀ
 ਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਸੂਫ਼ੀ
 ਕਾਵਿ, ਅਜੋਕੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ
 ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ, ਕਹਾਣੀਆਂ ਆਦਿ ਕਰਕੇ
 ਬਜੀ ਕਰੀ।

ਹੁਣ ਭਾਵੋਂ ਕਹਿਣ ਨੂੰ ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਨ 'ਤੇ ਕਦੇ ਫਾਰਸੀ ਤੇ ਕਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬੈਠੀ ਰਹੀ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਮਹਾਰਾਣੀ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ। ਉਪਰੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹਰ ਹੀਲੇ ਹਿੰਦੀ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਮਨਸੂਬੇ ਘੜ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੋ ਇਸ ਲਈ, ਹਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਸ ਲਈ ਹੀ ਘਾਤਕ ਹੋਣਗੇ। ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਣ ਦੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਯਤਨ ਬਸ ਨਾ-ਮਾਤਰ ਹੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਨਾ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕੰਪਿਊਟਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਹਾਣ ਦਾ ਬਣਾ ਸਕੇ ਹਾਂ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਡਾਕਟਰੀ ਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਸਮਰੱਥ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਵੀ ਨਾ ਸਮਝੇ ਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਇਸ ਵੇਲੇ ਪੰਡਤਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਵੀ ਗ੍ਰੰਥੀਆਂ ਤੇ ਪਾਠੀਆਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੀ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਲਈ ਤਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੇ ਹਿੰਦੀ ਲਿਖਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੀ ਕਰਨ ਪੰਜਾਬੀ ?
 ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
 ਇਕ ਸੱਚੀ ਘਟਨਾ ਸੁਣਾਉਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।
 ਇਕ ਵਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ 1995 ਤੋਂ
 2007 ਤੱਕ ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਮੁਖੀ ਰਹੇ ਜੈਕੂਐਸ
 ਸ਼ਿਰਾਕ ਯੂਰਪ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ
 ਸਨ ਕਿ ਇਕ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਕਲਾਕਾਰ ਨੇ ਇਸ
 ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਇਸ ਲਈ
 ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਉਸ ਦੀ ਗੱਲ
 ਸਮਝ ਸਕਣ। ਪਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ਼ਿਰਾਕ ਰੋਸ
 ਵਜੋਂ ਯੂਰਪੀਅਨ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚੋਂ ਉੱਠ ਕੇ
 ਬਾਹਰ ਚਲੇ ਗਏ ਕਿ ਇਕ ਫਰਾਂਸੀਸੀ
 ਕਲਾਕਾਰ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ
 ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ
 ਵਿਚ ਵੀ ਬੰਗਾਲੀ, ਤੇਲਗੂ, ਤਾਮਿਲ ਆਦਿ
 ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਲਗਦੀ ਵਾਹ ਦੂਸਰੀ ਭਾਸ਼ਾ
 ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦੇ। ਪਰ ਪੰਜਾਬੀ ਤਾਂ ਪਤਾ

ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿਚ
 ਬਦਲਿਆ, ਹਸਪਤਾਲ ਤੇ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਹੁ-
 ਬ-ਹੁ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਨਵੀਆਂ
 ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ ਲਈ ਦੂਸਰੀਆਂ
 ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਸਾਡੀਆਂ ਧੁਨੀਆਂ ਤੇ ਪੂਰਾ
 ਉਤਰਦੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸ਼ਬਦ ਅਪਣਾ ਲਏ
 ਜਾਣ ਤੇ ਬਾਕੀਆਂ ਦਾ ਸਰੂਪ ਥੜ੍ਹਾ ਬਦਲ
 ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾ ਲਏ ਜਾਣ ਤੋਂ
 ਇਲਾਵਾ ਸਾਡੇ ਕੌਲ ਹੋਰ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ?
 ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਜਿਸ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਰਾਜਸੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ
 ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਤੇ ਜੋ ਸਮੇਂ ਦੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ
 ਦੇ ਹਾਣ ਦੀ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ, ਅਖੀਰ ਉਹ
 ਮਿਟੇ ਜਾ ਨਾ ਮਿਟੇ, ਪਰ ਉਹ ਲਾਤੀਨੀ ਤੇ
 ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਵਰਗੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰ ਪਹੁੰਚ
 ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
 ਸੰਭਲ ਕੇ ਹੋਸ਼ ਜ਼ਰਾ ਕਲ ਦੀ ਫਿਕਰ ਕਰ ਸਕੀ,
 ਛਲਕ ਨਾ ਜਾਵੇ ਕਹੀਂ ਭਰ ਚੁਕੇ ਹੋਏ ਪੈਮਾਨੇ ||

ਉ	ਅ	ਏ	ਸ	ਹ	ਕ	ਖ	ਗ
URHA	ERHA	ERHII	SUSSA	HAHA	KUKKA	KHUKHA	GUGGA
ਘ	ਕੁ	ਚ	ਛ	ਜ	ਝ	ਵ	ਟ
GHUGGA	UNGGA	CHUCHA	CHHUC-HHA	JUJJA	JHUJJA	YANZA	TAINKA
ਠ	ਡ	ਚੁ	ਣ	ਤ	ਥ	ਦ	ਧ
THUTHA	DUDDA	DHUDDA	NAHNHA	TUTTA	THUTHA	DUDA	DHUDA
ਨ	ਪ	ਫ	ਬ	ਤ	ਮ	ਯ	ਰ
NUNNA	PUPPA	PHUPHA	BUBBA	BHUBBA	MUMMA	YAIYVA	RARA
ਲ	ਵ	ੜ	ਸ	ਖ	ਗ	ਜ	ਫ
ULLA	VAVA	RAHRHA	SHUSA	KHUKHA	GUGGA	ZUZZA	FUFFA

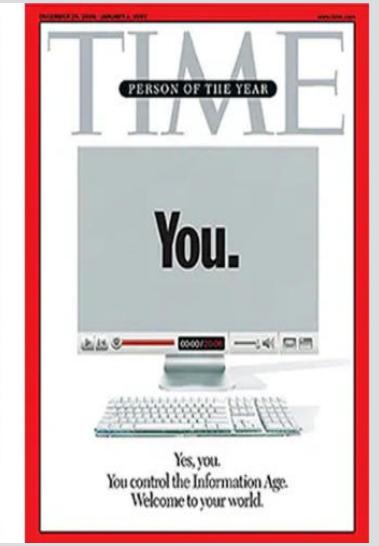
ਬੰਧਿਕ ਖੇਤਰ ਲਈ ਸੋਸ਼ਾਲ ਮੀਡੀਏ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਗ ਚ

ਵਰਾ 2006 ਅਸਿਹੀ ਕੱਟ ਲਾਈਨ ਬਣ ਗਈ ਸਦੋਂ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਅਰਥਿਕ ਤਾ

ਉਤਪਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਦੱਸ਼ਲਾਮੰਦਾਜ਼ੀ ਬਾਰੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੀ ਪੈਰਵਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਸਮਾਜਿਕ ਖੇਤਰ ਤੱਕ ਦੀ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਉਪਰ ਨਵੇਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਕਾਫ਼ਿਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਗਜ਼ੀਨ 'ਟਾਈਮ ਮੈਗਜ਼ੀਨ' ਤ

ਵਾਰੀ 2006 ਸਾਲ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਚਿਤਵਿਆ ਬਲਕਿ ਉਸ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਇਹ ਦਿੱਤਾ 'ਤੁਸੀਂ' ਤੁਸੀਂ ਭਾਵ ਕਿ ਅਜੋਕੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਸਮੇਤ ਇਟਰਨੈੱਟ ਵਾਲੇ ਬਣ ਗਏ ਹੋ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਜੀ ਆਪਣਾ ਕਹਿਣ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਦੀਵਾਰ ਜਾਂ ਕੋਨਾ ਇਸ ਤੋਂ ਪਕੂ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ। ਹਰ ਕੋਈ ਇਸ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿਚ ਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਿੰਨੀਆਂ ਮਰਜ਼ੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਹੋਣ, ਦੀਵਾਰ ਹੋਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਾਰ ਸੀਵਨ ਦੇ ਹਰੇਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਰਾਹੀਂ ਰਾਸ਼ਨੀਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਹਰੇਕ ਘਟਨਾ ਤੁਹਾਡੇ ਇਮਾਰਾ 'ਤੇ ਦਸਤਕ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਇਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਇਮਾਰਾ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਵੀ ਕਰ ਲਵੇਗੀ। ਇਹ ਹੀ ਹੈ ਅਜੋਕਾ ਯੁੱਗ।

ਦੇਮਪਾ ਨੂ ਕਟਰਲ ਵੀ ਕਰ ਲਵਗਾ । ਫਿਰ ਹੋ ਹੋ ਅਸਕਾ ਯੁਗ

ਜੇ ਤੇ ਸੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦਿਓ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਫੋਟੋ ਖਿੱਚ ਸਕਦਾ ਹਾਂ।' ਇਹ ਸਤਰਾਂ ਹਰੇਕ ਉਸ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅੱਗੇ ਫੋਟੋ ਖਿੱਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੱਤਰਕਾਰ ਪੀ. ਸਾਈਨਾਬ ਰੱਖਦੇ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਖੁਦਕਸ਼ੀ ਕਰ ਗਏ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਆਏ ਸਨ। ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੰਸਥਾ 'ਪੀਪਲਜ਼ ਆਰਕਾਈਵਸ਼ਨ ਫਾਰ ਰੂਰਲ ਇੰਡੀਆ' ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ 700 ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਰ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਪਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਫੋਟੋ ਖਿੱਚਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਲੈਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਵੀ ਲਈ ਜਾਵੇ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਇਹ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਵਿਚ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਬਿਨਾਂ ਪੁੱਛਿਆਂ ਫੋਟੋ ਖਿੱਚ ਕੇ ਪਾ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਵਿਚ ਉਛਾਲ ਦੇਵੇ। ਇਸ ਦਾ ਜਿੰਨਾ ਭਿਆਨਕ ਨੁਕਸਾਨ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਹਰ ਇਕ ਪ੍ਰੋਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਚਿੰਤਤ ਹੈ। ਹੁਣੇ ਹੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਵਾਪਰੀ ਤਰਾਸਦਿਕ ਘਟਨਾ ਨੇ ਹਰੇਕ ਸੰਜੀਦਾ ਵਿਅਕਤੀ/ਅੰਰਤ ਨੂੰ ਸੋਚਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਚੁਕੇ ਹਾਂ।

ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਿਗਿਆਨੀ ਪ੍ਰੋ. ਯਸ਼ਪਾਲ ਨੇ
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੇ
ਵਿਚਾਰ ਪਣਪਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਨੇ
ਲਿਖਿਆ, 'ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰਾਂ
ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ' ਮੇਰਾ ਭਾਵ ਹੈ ਇਹ ਅਜਿਹਾ
ਸਥਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਨਵੇਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ
ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਣ ਲਈ ਤਾਕਤਵਰ ਜ਼ਰੂਰ
ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਦੁਨੀਆ ਦਾ
ਗਿਆਨ ਅਗਾਂਹ ਵਿਕਸਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ਬੂਝਸੂਰਤ ਮਨ ਨਵੇਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ
ਨਵੀਆਂ ਦੁਨੀਆਂ ਉਸਾਰਨ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਹੀ
ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੇ ਬਲਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖਰੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ
ਤੋਂ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰਜਨ ਲਈ ਕਾਰਜ ਕਰਦੇ
ਹਨ।' ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਜਿਸ
ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਸ
ਨੇ ਹਰ ਇਕ ਦੇ ਹੌਸਲੇ ਬੁਲ੍ਹੇਂਦ ਕੀਤੇ ਹਨ।
ਯੂਨੈਸਕੋ ਨੇ 'ਵਰਾ 2010 ਵਿਚ ਇਕ
ਅਧਿਐਨ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ
ਸੀ ਕਿ 'ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਚੇਰੀ
ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ
ਦੀ ਗਿਣਤੀ 54 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ
ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਝਾਰਖੰਡ ਵਿਚ 7
ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ।' ਵਰਾ 1970 ਵਿਚ ਜਿਥੇ 11
ਲੱਖ ਲੜਕੀਆਂ ਅਤੇ 18 ਲੱਖ ਲੜਕੇ
ਪੜਦੇ ਸਨ, ਉਥੇ ਵਰਾ 2007 ਵਿਚ 75

ਲੱਖ ਲੜਕੀਆਂ ਅਤੇ 78 ਲੱਖ ਲੜਕੇ ਪੜ੍ਹੇ
ਸਨ। ਇਕ ਕਿਸਮ ਨਾਲ ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਇ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਪਰਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ
ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਲੜਕੀਆਂ ਦਾ
ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਸਤਾ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਗਏ
ਹੈ। ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਕਿ ਜਿਸ ਪੱਧਰ 'ਤੇ
ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਲੜਕੀਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਵੇਖ
ਕੀਤਾ ਹੈ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਦ
ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਲੜਕੀਆਂ ਜਿਸ ਕਿਸਮ ਨਾਲ
ਹਰੇਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਵਿਅਕਤਿਤ ਟ੍ਰੈਨ
ਨਿਖਾਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਉਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ
ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਵੀ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ
ਤੋਂ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।
ਜਿਸ ਕਿਸਮ ਨਾਲ ਪਿਛਲੇ ਡੇਚ ਦਾਹਕੇ ਵੱਡੇ
ਸੌਂਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਨਵੇਂ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਆਉ
ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੀ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ

‘ਤੇ ਉਥਦੀਲੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵਰ੍ਗ 2004 ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਫੇਸਬੁੱਕ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣਾ ਉਦੇਸ਼ ਮਿਥਿਆ ਸੀ, “ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਾਕਤ ਇਸ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹੋਰ ਖੁੱਲ੍ਹੇਪਣ ਵਿਚਰਨ, ਜੁੜਨ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਅਦਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨੇ।” ਵਰ੍ਗ 2005 ਵਿਚ “ਜੂਟਿਊਬ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣਾ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਰੱਖਿਆ ਬੁਰੇ ਨਾ ਬਣੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ੁੱਤ ਕਰੋ।” ਟਾਈਟਨ ਨੇ ਵਰ੍ਗ 2006 ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ “ਵਿਚਾਰ ਸਿਰਜਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਦਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੋ ਤਾਂ ਕਿ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੁਰੰਤ ਸਾਰੇ ਹੱਦਾਂਬੰਨੇ ਤੱਤਾਂ ਕੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕੋ।” ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਡੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਬਾਰੇ ਵਰ੍ਗ 2006 ਵਿਚ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ‘ਟਾਈਟਨ’ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਿਲੀਕਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ

ਦੀਆਂ ਗਤੰਵਿਧੀਆਂ, ਨਸਲੀ ਇੱਛਾਵਾਂ ਸੈਕਸ ਦੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਗੁਝਾਨ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲਾਲਸਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਜਾਂਚ ਦੇ ਵੱਖਰੋਂ ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਤਿ ਵਿਅਕਤੀ 144 ਮਿੰਟ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੌਸ਼ਾਮੀਡੀਏ ਦੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਜਾ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਕਰੋਲਿੰਗ ਕਰਨੀ, ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨੇ, ਲਿਖਣ ਪੇਸਟਾਂ ਪੇਸਟ ਕਰਨਾ, ਪੜ੍ਹਨਾ, ਪਸੰਕ ਕਰਨਾ, ਅਦਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਗਰੁੱਪਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਉਪਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਵਰ੍ਹਾ 2005 ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਨ ਨੈਜ਼ਵਾਨ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੋਸਲ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਾਡਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਰ੍ਹਾ 2011 ਵਿਚ ਵੱਕੜੇ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਖੀ 2022 ਵਿਚ 80 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੱਤੀ

ਡਾ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ
98151-15429

ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣਾ ਸਟੇਟਸ ਅਪਡੇਟ ਕਰਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 147,000 ਨਵੀਂ ਫੋਟੋਆਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ 54000 ਵੂਸਰੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੀ ਅਜੇਕੇ ਦੌਰ ਨੂੰ ਕਿਥੀ ਸਾਈਬਰ ਯੂਟੋਪੀਅਨ' ਦਾ ਸਮਾਂ ਆਇਆ ਹੈ।

ਉਚਗ ਸਾਹਮਾ ਦਾ ਸੱਸਥਾਵਾ ਦਾ ਇ
ਅਤੇ ਦਸ਼ਾ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋ ਚੁ
ਹੈ। ਕਰੋਨਾ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਆਈ ਨਾ
ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ 2020 ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ
ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਨ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਕਿਰਿ
ਨੂੰ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਢੰਗ ਤਰੀਕਿਆਂ
ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਸ ਕਿਸਮ ਨ
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਕਲ
ਤੁਮ ਤਬਾਹ ਹੋਏ ਹਨ, ਅਧਿਆਪਨ ਵਾ
ਸਭਿਆਚਾਰ ਸੰਕਟਗ੍ਰਸਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਫਿਲ੍ਹ
ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜੋ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਕਾਰਿ
ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨਾ
ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ ਉਹ ਸੰਕਟਗ੍ਰਸਤ ਹੋ ਰਿਹਾਂ।

ਅਪਿਆਪਕ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਆਪਾ
ਮਿਲ ਬੈਠ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨ ਪੜ੍ਹਾਉਣ
ਸਿਲਸਿਲਾ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਚੁੱਕਾ
ਸਿਖਿਅਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸਭਿਆਚਾਰ ਉਸਾ
ਦੀ ਸਪੇਸ ਵੀ ਘਟ ਗਈ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਵ
ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੋਜਾਂ ਨੇ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿਚ ਜੋ ਵੀਡੀਓ
ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹਨ ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨਾ ਰਿ
ਤੁਪ ਵਿਚ ਕ੍ਰਾਇਮ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੀ
ਅਤੇ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਕ੍ਰਾਇਮ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣ
ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਕਸ
ਊਤੇਜਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਵੀਡੀਓ

ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ
ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨੌਜਵਾਨ
ਵਰਗ ਇਸ ਵਿਚ ਗਲਤਾਨ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।
ਇਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਘਟਨਾ ਸੌਂਸ਼ਲ
ਮੀਡੀਆ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ
ਅਤੇ ਨਿੱਜਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ
ਬਾਹਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸੁਣੋਚੇ ਤੁਪ
ਵਿਚ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ
ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਵੀ ਘਟਨਾਕਮ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇਕਦਮ ਹਰਕਤ ਵਿਚ ਆ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਜਿੰਨੇ ਮਰਜ਼ੀ ਨਵੇਂ ਸਰਬੋਲੈਸ਼ਨ ਦੇ ਢੰਗ ਤਰੀਕੇ ਨਿੱਜੀ ਅਦਾਰੇ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਉਹ ਛੁਪੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਉਹ ਬਾਹਰ ਆ ਹੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਨਵੀਂ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹਰੇਕ ਘਟਨਾਕਮ ਨੂੰ ਨੇੜੇ ਤੋਂ ਵਾਚਦੀ ਹੈ। ਅਜੋਕੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਨਿੱਜੀ ਅਜ਼ਾਦੀਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਜ਼ਾਦੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਆਪੇ ਆਪਣੇ ਕਿਸਮ ਨਾਲ ਹਰੇਕ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਲੋੜ ਇਸ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਨਾਲ ਇਸ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ, ਜੀਵਨ ਜਾਂਚਾਂ ਅਤੇ ਹੱਦਬੰਦੀਆਂ ਤੈਂਕ ਕਰਕੇ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਸੋਚ ਦੇ ਪੈਮਾਨੇ ਉਚੇਰੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਮਾਜਿਕ ਚੇਤਨਾ ਅਤੇ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਣ, ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਆਸ ਹੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤੋਂ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਕਾਲ ਦਾ ਮੈਦਾਨ ਬਣਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਾਂ,
ਅਤੇ ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਜਗ੍ਹਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਾਂ,
ਅਸੀਂ ਜਾਗ ਪਈਆਂ ਹਾਂ, ਸੌਰ ਕੇ ਕਦਮ ਪੁੱਛਣੇ ।

ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਮੁਗਲਾਂ ਅਤੇ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ
ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰੇ
ਨਾ ਕੇਵਲ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਧਾਰਮਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ
ਹੀ ਸ੍ਰੋਤ ਹਨ ਸਗੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਕ
ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਵੀ ਸ੍ਰੋਤ ਹਨ। ਇਹ ਹੀ ਕਾਰਨ
ਸੀ ਕਿ ਅਬਦਾਲੀ ਵਰਗੇ ਧਾਤਵੀਆਂ ਨੇ
ਚਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਢਾਹ ਕੇ ਅਮ੍ਰਿਤ ਸਰੋਵਰ
ਨੂੰ ਪੂਰ ਦੇਣ ਤਕ ਦਾ ਪਾਪ ਕੀਤਾ। ਕਿਹਾ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਜਿਸ
ਵੇਲੇ ਅਬਦਾਲੀ ਵਲੋਂ ਤੌਪਾਂ ਨਾਲ
ਉਡਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਇੱਕ
ਇੱਟ ਅਬਦਾਲੀ ਦੇ ਨੱਕ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਜੋ ਕਿ
ਮਹਾਰੋਂ ਨਾਸੂਰ ਬਣ ਗਈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ
ਨਾਸੂਰ ਅਬਦਾਲੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ
ਬਣਿਆ।

ਸੂਰਮੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਅਬਦਾਲੀ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਤੋਂ
ਮੁੜ ਸਰੋਵਰ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਕਾਰਵਾ ਕੇ ਜਿਥੇ
ਦਰਬਾਰ ਸਹਿਬ ਦੀ ਮੁੜ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਉਥੇ
ਚੁਗ ਬੈਬਰ ਰਾਹੀਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਫਗਾਨ
ਧਾੜਵੀਆਂ ਦਾ ਰਾਹ ਸਦਾ ਸਦਾ ਲਈ ਬੰਦ
ਕਰ ਦਿੱਤਾ ।

ਸੰਨ ੧੯੮੯ ਤੋਂ ੧੯੫੩ ਤਕ ਅਬਦਾਲੀ
ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸੁਖੇਦਾਰ ਮੁਇਨ-ਉਲ-
ਮੁਲਕ ਜਾਂ ਮੀਰ ਮੰਨ੍ਹੂੰ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ
ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੱਤ ਦੇ ਜਾਲਮ ਹਾਕਮ
ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੀਰ ਮੰਨ੍ਹੂੰ
ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਪਾਏ। ਅੱਤ
ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਬਰ ਵਿਚ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਅਬਾਦੀ
ਘਟਣ ਦੀ ਵਜਾਏ ਵਧਦੀ ਗਈ। ਉਸ ਵੇਲੇ
ਇਹ ਅਖਾਣ ਬੜਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ
“ਮੰਨ੍ਹੂੰ ਅਸਾਡੀ ਦਾਤਰੀ, ਅਸੀਂ ਮੰਨ੍ਹੂੰ ਦੇ ਸੋਂਦੇ।
ਜਿਉ-ਜਿਉ ਮੰਨ੍ਹੂੰ ਵੱਛਦਾ, ਅਸੀਂ ਦੂਣ
ਸਵਾਏ ਹੋਏ”

ਮੀਰ ਮੰਨੂੰ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਭੇਤ ਚੰਗੀ ਤਰਾਂ ਪਤਾ
ਸੀ ਕਿ ਸਿੱਖ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸ੍ਰੋਤ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆਂ
ਪ੍ਰਤੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਦਿੜ ਨਿਸ਼ਚਾ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ
ਉਸ ਨੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਰੋੜੀ ਜਾਂ ਭੇਲੀ
ਕਹਿ ਕੇ ਪ੍ਰਚਾਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ
ਉਸ ਨੂੰ ਡਰ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਕਹਿਣ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ
ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਚੇਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਅੱਤ
ਬਿਖੜੇ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਦਿਨੋਂ
ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਲ ਵਧਦੇ ਜਾਣ ਦਾ
ਪ੍ਰਮੁਖ ਕਾਰਨ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ 'ਦਲ ਖਾਲਸਾ' ਦੀ
ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮੁੱਠ ਰਹਿਣਾ
ਵੀ ਸੀ। ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੱਤ
ਅੱਖੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਸਿੱਖ ਇੱਕਮੁੱਠ ਰਹਿ
ਕੇ ਜਾਲਮਾ ਨੂੰ ਪਛਾੜਨ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ
ਹੋਏ ਅਤੇ ਅੱਜ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਗੁਰਦੁਆਰਾ
ਐਕਟ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਭਾਰਤੀ
ਸਰਕਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਖੇਡੂੰ ਖੇਡੂੰ
ਕਰਨ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੁੰਦੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ
ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁਖ ਕਾਰਨ
ਬਾਦਲਾਂ ਨੇ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ
ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੰਗ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ
ਵਰਤਣਾ ਅੰਤਿਮ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਸ ਨਾਲ
ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਹੈ
ਅਤੇ ਆਮ ਸਿੱਖ ਹੀ ਬਾਦਲਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ
ਅੱਖਾਂ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ
ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਵਿਕੇਂਦਰੀ ਕਰਨ ਦਾ
ਪ੍ਰਮੁਖ ਕਾਰਨ ਬਾਦਲਾਂ ਵਲੋਂ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ
ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਵਰਤ ਕੇ ਆਮ ਸਿੱਖ
ਨੂੰ ਨਿਗਮ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਅੰਗ੍ਰੋਜਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਵਾਤ ਦਿੱਤਾ

ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਰਾਜ ਭਾਗ ਸੰਭਾਲਦਿਆਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸ਼ਸਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਥੋਰਾ ਲਾਉਣ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਅਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵਿੱਚਿਦਿਆ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਜਿਥੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਇਦੇ ਵੱਡੇ ਆਨੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕਾਇਦਾ ਦੇ ਕੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਉਥੇ ੩ ਆਨੇ ਪ੍ਰਤੀ ਹਥਿਆਰ ਦੇ ਕੇ ਹਥਿਆਰ ਵੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ।

ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਦੋਗਲੀ ਨੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਜਿਥੇ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਲਈ ਸਿੱਖ ਰਜਸਟੈਟਾਂ ਬਣਾ ਕੇ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਲਾਜਮੀ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਪਲਟਣ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਦਾ ਹੋਣਾ ਲਾਜਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਉਥੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਟਿਲ ਚਾਲਾਂ ਚੱਲਣੀਆਂ ਅੰਤੇ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕੀ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਟੋਡੀ ਮਹੰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦਿਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹਨਾ ਤੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰੇ

ਅਜਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਤਕਤੇ
ਅੰਦੋਲਨ ਕਰਨੇ ਪਏ।
ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਦਰਸ਼ਨੀ ਡਿੱਡੀ ਦੇ
ਬੱਥੇ ਪਾਸੇ ਕੰਧ 'ਤੇ 'ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ' ਸਾਹਿਬ
ਵਿਚ ਕੁਦਰਤੀ ਚਮਤਕਾਰ' ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ
ਇੱਕ ਕਹਾਣੀ ਉਕਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ
ਵਾਕਿਆ ੩੦ ਅਪ੍ਰੈਲ ੧੯੭੭ ਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਸਾਢੇ ਚਾਰ ਵਜੇ ਸੰਗਤ
ਕੀਰਤਨ ਸਰਵਣ ਕਰ ਰਹੀ ਦੀ ਕਿ ਰੌਸ਼ਨੀ
ਦਾ ਇੱਕ ਗੋਲਾ ਪਹਾੜ ਦੀ ਬਾਹੀ ਦੇ
ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵਿਚੋਂ ਆਇਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਗੁਰੂ
ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਫਟ ਕੇ ਰੌਸ਼ਨੀ
ਬਿਖੇਰਦਾ ਹੋਇਆ ਦੱਖਣੀ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵਿਚੀਂ
ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੀ ਇੱਕ ਲੀਕ ਜਹੀ ਬਣ ਕੇ ਬਾਹਰ
ਨਿਕਲ ਗਿਆ ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਦਰਬਾਰ

ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਜਾਂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ
ਸੰਗਤ ਦਾ ਕੌਈ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਹੋਇਆ।
ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ੧੯੭੨ ਨੂੰ ਕੂਕਾ ਲਹਿਰ
ਦੇ ਪ੍ਰਚੰਡ ਹੋਣ 'ਤੇ ਫਿਰੰਗੀ ਲਗਾਤਾਰ ਇਸ
ਸੰਸੇ ਵਿਚ ਸੀ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰ
ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੀ ਟੁਪ ਰੇਖਾ ਇਸਾਈ
ਮੱਤ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਇਸ ਮਨਸ਼ਾ ਤਹਿਤ
ਜਦੋਂ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਸਾਜਸ਼ਾਂ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ
ਇਹ ਚਮਤਕਾਰਾ ਵਾਪਰ ਗਿਆ ਜਿਸ ਤੋਂ
ਮਗਰੋਂ ਉਹ ਭੈਭੀਤ ਹੋ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ
ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜਸ਼ ਤੋਂ ਤਾਂ ਬਾਜ਼ ਆ
ਗਿਆ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ
ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਆਪਣਾ ਸਰਬਗਾਹ ਨਿਯੁਕਤ
ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਕਿ ਸਿੱਖ ਸ੍ਰੀ
ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਤੋਂ ਕੋਈ ਰਾਜਨੀਤਕ ਘੇਲ

A portrait photograph of Bular Singh Chesi, an elderly man with a very long, full white beard and mustache. He is wearing a white turban and a yellow kurta-pajama. The background is dark and out of focus.

ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ 'ਚੇਸੀ'

ਨਾ ਵਿੱਢ ਸਕਣ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਸੀ ਜਲਿਆਂ
ਵਾਲੇ ਬਾਗ ਦਾ ਸਾਕਾ ਵਾਪਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਅਰੂੜ ਸਿੰਘ ਨਾਮ ਦੇ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਾਂ ਵਲੋਂ
ਨਿਯੁਕਤ ਸਰਬਗਾਹ ਨੇ ਜਨਰਲ ਡਾਇਰ ਨੂੰ
ਕਲੀਨ ਚਿੱਟ ਦੇਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਵਾਰ ਲਾਈ
ਸੀ।
ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ
ਮਹੰਤਾਂ ਤੋਂ ਅਜਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਲਹੂ
ਵੀਟਵੀਂ ਪਰ ਸ਼ਾਂਤ ਮਈ ਜੱਦੋਂ ਜਹਿਦ ਅੰਡੰਬਾ
ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਗੁਰਦਾਅਗਾ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਵਿਚ
ਸ਼ਾਂਤ ਮਈ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਸ ਤੋਂ ਡਾਂਗਾਂ
ਖਾਂਦਿਆਂ ਦੇਖ ਕੇ ਇੱਕ ਇਸ਼ਾਈ ਪਾਦਰੀ ਸੀ ਓ
ਐਡ ਐਂਡਰਿਊ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ 'ਮੈਂ ਇੱਕ
ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਅਨੇਕਾਂ ਈਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਸੂਲੀ 'ਤੇ
ਚੜ੍ਹਦੇ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ

ਯੇਹ ਜਬਰ ਭੀ ਦੇਖਾ ਰੈ ਤਾਰੀਖ ਕੀ ਨਜ਼ਰੋਂ ਨੇ,
ਲਮਰੋਂ ਨੇ ਪਤਾ ਕੀ ਥੀ ਸਦੀਓਂ ਨੇ ਸਜਾ ਪਾਈ ।

ਹਰਿਆਣਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਵੱਖ ਹੋਣਾ ਪੰਥਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਖੇਰਾ

ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰ-ਗਠਨ ੧੯੬੮ ਦੀ ਧਾਰਾ
੭੨ ਤਹਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ੧੯੨੫ ਨੂੰ
ਅੰਤਰ ਰਾਜੀ ਐਕਟ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।
ਇਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਅਸਰ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ੧੯੨੫ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਸੋਧ
ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੂਬੇ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ
ਬਜਾਏ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਕੌਲ ਚਲਾ
ਗਿਆ।

ਸਾਡੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ ਕਿ
 ਅਸੀਂ ਕੌਮੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਦੀ ਵੀ
 ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਜ਼ਿਠਿਆ ਸਗੋਂ ਸਮਾਂ ਬੀਤ
 ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ
 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਮੁੱਦਾ ਸਿਰਫ ਇਹ
 ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਸਿੱਖ ਪੰਖਤ
 ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ 'ਤੇ ਬਾਦਲਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ
 ਤੋਂ ਨਾਖੂਸ਼ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਸੂਬੇ ਦੇ
 ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਲਈ ਅਵਾਜ਼
 ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਨ ਸਗੋਂ ਅਸਲ ਮੁੱਦਾ ਇਹ
 ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾ
 ਕਵੇਲ ਸਰਕਾਰੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਦੇ ਰਹਿਮ 'ਤੇ ਹੈ
 ਸਗੋਂ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਟਕਰਾਅ ਹੁੰਦੇ ਹੈ ਤਾਂ
 ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਆਖਰੀ ਫੈਸਲਾ ਦੇਸ਼ ਦੀ
 ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਹੱਥ ਹੈ। ਹੁਣ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
 ਵਾਲੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ
 ਸੁਪੀਰੀਅ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਮੁੜ
 ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਾ ਕੇ
 ਮਹਿਜ ਆਪਣਾ ਜਨਤਕ ਚਿਹਰਾ ਬਚਾਉਣ
 ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਹੈ।

ਉਧਰ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਸਿੱਖ ਆਪਣੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਖੱਟਰ ਨੂੰ ਕਿਰਪਾਨਾ ਦੇ ਸਿਰੋਪੇ ਭੇਂਟ ਕਰਕੇ ਖਸੀ ਵਿਚ ਫੁੱਲੇ ਨਹੀਂ ਸਮਾਉਂਦੇ। ਚੇਤੇ ਰਹੇ ਕਿ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਗੁਰਦਿਆਰਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਖਿੱਚੋਤਾਣ ਸੰਨ ੨੦੧੪ ਤੋਂ ਅਰੰਭ ਹੈ ਜਦੋਂ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੁੱਡਾ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੈਨੋਜਮੈਂਟ ਐਕਟ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਗੁਰਦਾਅਰਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ੧੯੨੫ ਵਿਚੋਂ ਖਿਸਕਾਉਣ ਲਈ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਹਾਕਮ ਭਾਵੇਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਉਹ ਤਾਂ ਸਿੱਖ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਖੋਰੂੰ ਖੋਰੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਜ਼ਸ਼ਾਂ ਕਰਦੇ ਹੀ ਰਹਿਣਗੇ। ਇਹ ਤਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚਣਾ ਪੈਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੰਥਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਭਰ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਇੱਕ ਮੁੱਠ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਦਾ ਅਸਰ ਏਨਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦਾਅਰਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਨਾ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਯਕੀਨ ਹੋਵੇ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਇਹਨਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਬਣਨਗੇ। ਕਦੀ ਸਰ ਸਿਕੰਦਰ ਹਯਾਤ ਖਾਨ ਨੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਖਤਰਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਮੌਕੇ ਦੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਖਬਰਦਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਤਾਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਕਾਸ਼ ਸਾਡੇ ਆਗੂ ਏਨੇ ਦੂਰ ਅੰਦੇਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਕਿ ਉਹ 'ਲਮਹੋਂ' ਨੇ ਖਤਾ ਕੀ, ਸਦਿਓਂ ਨੇ ਸਜਾ ਪਾਈ' ਦੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਸਮਝ ਪਵਾਂਦੇ।

ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 'ਮੈਰਾ ਤੇ ਰਾਮ, ਬਗਲ ਵਿੱਚ
ਛੁਗੀਆਂ' ਵਾਲੀ ਕਹਾਵਤ ਨੂੰ ਵੀ ਕੋਹਾਂ ਪਿੱਛੇ
ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੁੱਲਾਂ ਤੇ ਗਾਲਾਂ
ਅਤੇ ਬਗਲ ਵਿੱਚ ਕਤਲ, ਬਲਾਤਕਾਰ ਅਤੇ
ਡਕੈਤੀਆਂ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਹਨ। ਚਾਰੇ ਪਸੇ ਨਫਰਤ
ਦਾ ਲਾਵਾ ਫੈਲਿਆ ਹੈ। ਧਰਮ ਦਾ ਮੁੱਦਾ,
ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਹਿੱਕ ਤੇ ਥੈਣ ਕੇ ਸਾਸਨ ਕਰ
ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਖਤਰਨਾਕ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਕਮਾਲ ਦੀ
ਗੱਲ ਇਹ ਹੋਈ ਕਿ ਉਹ ਮਨੁੱਖ, ਜਿਸਨੂੰ
ਅਖਾਊਂਤੀ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਪੱਧੂ ਕਹਿ ਕੇ
ਮੰਦਬੁੱਧੀ ਸਾਬਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ,
ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਜਿਸ

ਅਮਨ ਜੱਖਲਾਂ

ਭਾਰਤ ਸੇਵਾ ਯਾਤਰਾ

ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਟੁੱਟ-ਭੜਕ ਨਵੇਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ

ਨਵੀਂਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਮਾਜ ਨਵੇਂ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਤੇ ਤੁਰਨ ਲਈ ਯਤਨਸੀਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਸੱਭਿਆਤਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸਾਹਦੀ ਭਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਡਾਰਵਿਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸੰਗੀਰਕ, ਮਾਨਸਿਕ, ਆਗਿਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਲਾਈ ਕੀਤਾ। ਜਿਵੇਂ ਪੱਤੇ ਵੀਨਾਸੀ ਪੱਤਾ

ਤੋਂ ਤਾਨਾਸਾਹੀ ਅਤੇ ਤਾਨਾਸਾਹੀ ਤੋਂ ਲੋਕਤੰਤਰ
ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ।

ਸਮਾਂ ਤਥਕੀਲੀ ਲੋਚਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਤਥਕੀਲੀ ਲਿਆਉਂਦਾ ਵੀ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵੀ ਅੱਜ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਦੌਰ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਰ ਬਚਾ ਕੇ ਨੰਘੇ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਥੋਂ ਕੁਝ ਮਾਰੂ ਤਾਕਤਾਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਚੱਕਰ ਨੂੰ ਪੁੱਠਾ ਗੋੜ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਖਿੱਚ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਬਹੁਤੇ ਅਥਾਉਂਤੀ ਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਰਾਹ ਬੱਲ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਪਿਛ ਪੈਨ ਚੀਜ਼ ਪੰਨਾ ਵੱਤੂ ਨੂੰ ਸਿਆਪੁਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵੇਖਾਂ

ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਅਜੇਕੀ ਨੰਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਭਰਾਤ ਸਿੱਧਾ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ

ਭਾਰਤ ਜੀ ਅਜਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੋਂ
ਅਨੇਕਾਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ
ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਉਥੋਂ ਭਗਤਾਂ
ਦੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦ ਤੋਂ
ਸ਼ਹੀਦ-ਏ-ਆਜਮ ਬਣਨ ਦਾ ਮਾਣ ਸਿਰਫ਼ ਭਗਤ
ਸਿੰਘ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਇਆ। ਉਸ ਬਾਰੇ ਵੱਡੇ
ਵਿਦਵਾਨਾਂ/ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਨੇ ਬਹੁਤ
ਵਿਸਤਾਰਮਈ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ
ਮਾੜਾ ਮੌਤ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਚ ਲਿਖਣ ਦਾ
ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਮੌਰੇ ਵਰਗੇ
ਦਾ ਲਿਖਣਾ ਸੁਰਸ ਨੂੰ ਦੀਵਾ ਦਿਖਾਉਣ ਬਗ਼ਬਾਰ
ਹੈ। ਪਰ ਕੁਝ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਵਹਿਣ ਚ ਵਗਾ ਹੋ
ਗਿਆ। 28 ਸੰਬੰਧ 1907 ਨੂੰ ਮਾਂ ਵਿੱਦਿਆਵਤੀ
ਦੀ ਕੁੱਖਾਂ ਪਿਤਾ ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਬੰਗੇ
(ਲਾਇਲਪੁਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਰਾਜਨੇਤੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ
ਨੂੰ ਦੇਸ਼-ਭਗਤੀ ਦੀ ਗੁੜਤੀ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ
ਚੋਂ ਹੀ ਮਲੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ
ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਦਾ ਪਿਤਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਹਕੂਮਤ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ
ਚੋਂ ਰਿਹਾ ਹੋ ਕੇ ਘਰ ਆਇਆ, ਉਥੋਂ ਉਸ ਦਾ
ਚਾਚਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੀ ਮਾਂਡਲਾ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਰਿਹਾ
ਹੋ ਕੇ ਘਰ ਆਇਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਹੀ ਘਰਦਿਆਂ ਨੇ
ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ ਭਗਾਂ ਵਾਲਾ ਰੱਖਿਆ,
ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਬਣਿਆ। ਛੋਟਾ
ਚਾਚਾ ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਵੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਹਕੂਮਤ ਨੇ
ਜੇਲ੍ਹ ਅੰਦਰ ਅਸਹਿ ਤਸੀਹੇ ਦੇ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ
ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਤਿੰਨ ਭੈਣਾਂ ਤੇ ਚਾਰ ਭਗਵਾਂ ਦਾ ਭਰਾ
ਸੀ ਭਗਤ ਸਿੰਘ। ਪਰਿਵਾਰ ਪਿਛੋਕੜ
ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਭਰਿਆ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ
ਦੀ ਵੀ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਇੱਛਾ ਸੀ ਕਿ ਮੌਰੀ
ਜੀ?ਦੀਗੀ ਵੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਦੇ ਕਾਰਜ ਦੇ
ਲੇਖੇ ਲੱਗੇ। ਉਸ ਦੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਪਿੱਠ ਨਾਰਲੀ
(ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ, ਜੋ ਬਾਅਦ
ਵਿੱਚ ਖਟਕੜ ਕਲਾਂ (ਨਵਾਂ ਸਹਿਰ) ਵਸ ਗਏ।

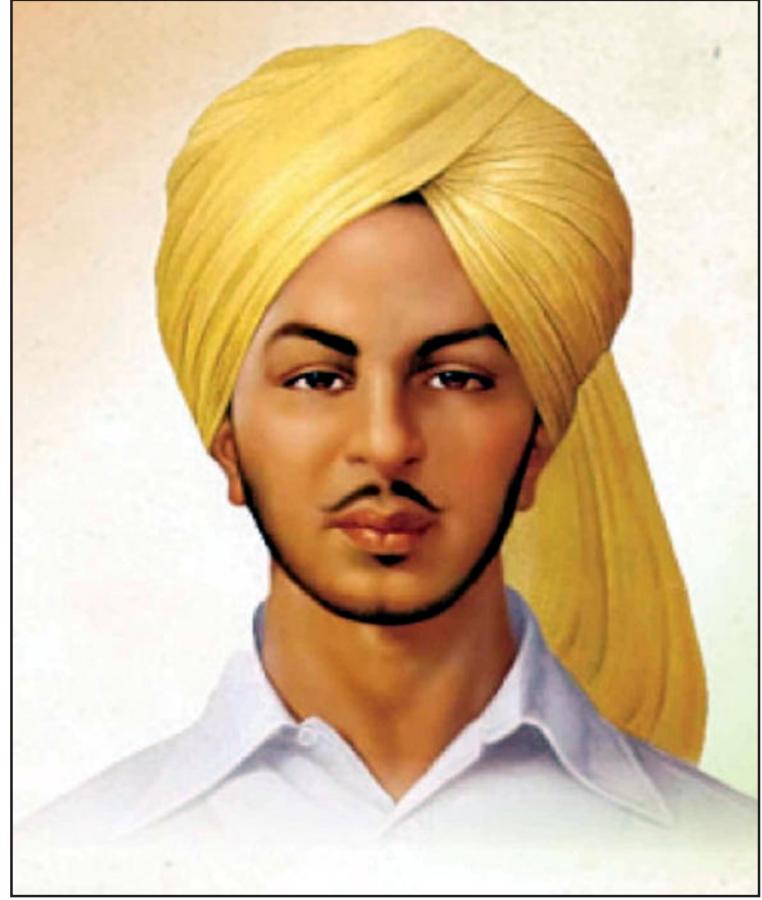

ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਸੀ
8437600371

8437600371

ਸਾਬੀਆਂ ਜਿਤੰਦਰ ਨਾਸ ਦਾਸ, ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
ਜੌਹਰ, ਸੁਖਦੇਵ, ਰਾਮਗੁਰੂ, ਭਗਵਤੀ ਵੋਹਰਾ ਤੇ
ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੁਰਗਾਵਤੀ, ਬੀ ਕੇ ਚੱਤ ਤੇ
ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ ਆਜਾਦ ਨਾਲ ਮਿਲ ਉਹ ਆਪਣੇ
ਸੁਪਨੇ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ
ਕੁਦਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਚੱਲੀਆਂ ਕੂਕ
ਲਹਿਰ, ਕਿਸਾਨੀ ਲਹਿਰ, ਜਾਲਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਰ
ਕਾਂਡ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰਾਪਾਰ ਲਹਿਰ, ਬੱਥਰ ਅਕਾਲੀ
ਲਹਿਰ ਆਦਿ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਟੂੰਗ
ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਉਥੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਨ ਤੇ
ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਛੂੰਘਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ।
ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦਹਕੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ
ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਮਾਜਵਾਦ ਦੀ ਵਿਚਾਰਾਗ
ਕਾਰਨ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਮੁੱਢਲੇ

ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਗੁਰੂਪ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਏ। ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਕਿਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਸੋਹਣੇ ਸਿੰਘ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਹੋਏ ਮੇਲ ਨੇ ਬੈਧਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਦਿਹਾਂਤਪੱਸੀ ਵਾਲੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਤ ਕਰ ਮਾਰਕਸਵਾਦ ਵੱਲ ਤੋਂਰਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਸਾਹਿਤ, ਇਤਿਹਾਸ, ਉਥੋਂ ਲੇਕਾ ਦੀਆਂ ਜੀਵਨੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਲਾਸੀਕਲ ਸਾਹਿਤ ਲੈਨਿਂਹਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਅਜਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਗਾਂਧੀਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੇ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਉਥੋਂ ਨੌਜਵਾਨੀ (ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ) ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੇ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਪਰ ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਹਾਕਮਾਂ ਨੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੱਕ ਵੀ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਅਜੋਕੀ ਨੌਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਮਨੁੱਖ ਹੋਂਥਾਂ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਲੁੱਟ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਹਾਮੀ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਸਦਕਾ ਜਿੰਨਾ ਉਹ ਆਪਣੇ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀਅ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਮਕਬੂਲ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਉਹ ਸ਼ਹੀਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਜ ਵੀ ਹੈ ਪਰ ਤਗਸਦੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜੋਕੀ ਨੌਜਵਾਨੀ ਬੈਧਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਲਕੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਹਕੀਕੀ ਤੁਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਖ ਹੈ। ਸਰਮਾਈਦਾਰੀ ਅੱਜ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੋਂ ਕੰਨ ਭੱਨਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਰਹੀਆਂ ਨੌਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਅ, ਬੇਜ਼ਜ਼ਾਗੀ, ਅੰਧ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਕੱਟਲਾ ਧਾਰਮਿਕਤਾ, ਜਾਤੀਵਾਦ ਤੇ ਖਪਤੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਾਂ ਦੇ ਕੰਪੇਂਡੇ ਚਾੜ ਖੁਦ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦੀ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਮੌਜ਼ਦਾ ਦੋਰ ਵਿੱਚ ਸਾਲ ਭਰ

ਤੌਂ ਵੱਧ ਚੱਲੋ ਕਿਸਾਨੀ ਅੰਦੇਲਨ ਚੌਂ ਪ੍ਰਤੱਖ ਦੇਖੀ
ਗਈ ਹੈ। ਪਰ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਸਿਸਟਮ ਤਕਵਾ ਹੋਣ
ਕਾਰਨ ਅਜੇ ਹੋਰ ਲੰਮੀ ਤੇ ਤਕਵੀ ਲੜਾਈ ਦੀ
ਲੋੜ ਹੈ।

ਜਿੱਥੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਭਰਮ
ਛੱਡ, ਨਿੱਡਰ ਹੋ ਕੇ ਹਕੀਕਤਾਂ ਸੰਗ ਲੜਨ ਲਈ
ਪ੍ਰੇਰਦਾ ਹੈ, ਉਥੋਂ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀਆਂ ਕਠਿਨਾਬੀਆਂ
ਤੇ ਬਲੀਦਾਨਾਂ ਤੋਂ ਨਾਂ ਘਬਰਾਉਣ ਬਾਰੇ ਵੀ
ਪ੍ਰੇਰਦਾ ਹੈ। ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਧਾਰਨੀ
ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਹਾਕਮਾਂ ਤੇ ਅਖੰਤੀ ਬਾਬਿਆਂ
ਵੱਲੋਂ ਗਰੀਬ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਅੰਧਕਾਰ ਵੱਲ ਪੱਕਣ
ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ
ਵੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਗਾਹ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ
ਸਮਝਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਧਰਮ
ਤੇ ਸਿਆਸਤ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਘੁਲ-ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ
ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਸਮਾਜ ਲਈ ਘਾਤਕ ਜਹਿਰ ਬਣ

ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹੋ ਹਾਲਤ ਅੱਜ ਬਣ ਰਹੇ ਜਾਂ
ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਟੋਪੀ
ਪਹਿਨਾ, ਕੋਈ ਪੱਧਰ ਬੰਨ੍ਹ ਤੇ ਕੋਈ ਹੱਥ ਵਿੱਚ
ਪਿਸਤੌਲ ਫੜਾ ਕੇ ਆਪੋ ਆਪਣਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ
ਭਰਮ ਪਾਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਇਹ ਹਕੀਕੀ
ਤੁਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ
ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਬੈਧਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ
ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਏ ਬਿਨਾਂ, ਸਿਰਫ ਬਸੰਤੀ ਪੱਗ ਚੌਂ
ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲੱਭਣਾ ਦੂਰ ਦੀ ਕੌਡੀ ਹੈ। ਗੱਲ
ਜਨਮ/ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਸਲਾਮ ਕਰਨ/
ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ ਦੇਣ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ
ਚਾਹੀਦੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ
ਸਿਰਫ ਬੈਧਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋ
ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਆਮੀਨ

ਇਨਕਲਾਬ ਦਾ ਦਸਤਾ ਨਾਂ ਭਰਾਤ ਸਿੰਘ

ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿਚ
ਇਨਕਲਾਬ ਦਾ ਦਜ਼ਾ ਨਾਂ ਬਣ ਗਿਆ।

ਬਲਦਵੇਂ ਸਮਾਜ ਦਾ ਖਾਕਾ : ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਏ-ਆਜ਼ਮ ਦੇ ਨਾਲ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਜਾਨ ਦੀ ਬਾਜ਼ੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਨਾਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਥਿੰਡੇ ਅਧਿਨਾ ਨੀ ਉਚੜ੍ਹਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਮਹਾਨਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਂ ਦੀ ਸਾਡੀ ਵੀ ਉਸ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਭਾਰਤੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਅਪਣੇ ਬੋਲੀਮੰਤਵ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਕਰਾਬਾਨ ਕੀਤਾ ਸਗੋਂ ਇਕ ਬਦਲਾਵੇਂ ਸਮਾਜ ਦਾ ਖਾਕਾ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿਚ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਫਲ ਕ੍ਰਾਂਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਨ ਕ੍ਰਾਂਤੀਆਂ ਦੇ ਮਹਾਨ ਨੇਤੁਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਢੂੰਘਾ ਅਧਿਐਤੇ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਰਹਿਸ਼ਾਰ ਦੇ ਤੁਹਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਮਰਾਜ ਵਿਰੁੱਧ ਨੌਜਵਾਨ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸੌਚ ਪੇਦਾ ਕਰਾਂਦਾ ਹੈ ਵਰਤਿਆ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹਨੋਰੇ ਥੁੱਗ ਵਿੱਚੋਂ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਨਵੀਂ ਸਵੇਰੇ ਦਾ ਹੋਕਾ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਸਗੋਂ ਉਸ ਨਵੇਂ ਚਾਨਨ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵੱਡਾ ਦਿਖਾਇਆ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਲਵਾਜ਼ ਆਉਂਦੇ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜੀਆਂ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪ੍ਰੇਰਣਾਦਾਇਕ ਰਹਿਣਗੇ ਕਿ “ਇਨਕਲਾਬ ਕਦੇ ਤੋਪਾਂ ਜਾਂ ਬੰਦੂਕ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ, ਇਨਕਲਾਬ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਤਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਸਾਡੀ ਤੇ ਤਿੱਖੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।”

ਨਹੀਂ ਸੀ ਹਿੱਸਾ ਦਾ ਹਮਾਇਤੀ : “ਅਸੀਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ
ਨੂੰ ਬੰਬ ਜਾਂ ਬੰਦੂਕਾਂ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਹੀਂ
ਦੇ ਸਕਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜੇ ਹੋਰ ਬਹੁਜ਼ਾ
ਕੰਮ ਹਨ” ਅਜਿਥੇ ਸ਼ਬਦ ਅਜਕੇ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਹੋਏ

ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ
 ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿਵਾਲਵਰਧਾਰੀ ਬਣਾ ਕੇ ਪੇਸ਼
 ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ
 ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ
 ਵਾਰ ਗੱਲੀ ਚਲਾਈ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਉਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ
 ਭਰ ਅਫਸੋਸ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਭ
 ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਥਾਨ ਉਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵ ਇਨਕਲਾਬੀ
 ਸ਼ਾਹਿਰ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਸੀ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਚਲੇ
 ਜਾਣ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜੋ ਵਿਚਾਰਧਾਰਤ ਅਕਾਲ
 ਘਾਟਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਕਰੇ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇਗਾ।
 ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਕ ਸਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ
 ਪ੍ਰਵਾਨਾ ਲਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਬੌਨ ਨੂੰ ਮਿਲਿਸ਼ ਕਰਨਾ

- ਪਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੀਡਸਾ

ਦੀ ਅੱਜ ਬੋਹੁਦ ਲੋੜ ਹੈ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚੱਲ ਰਹੇ
ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਜੋ ਤੱਤਕ
ਲਾਇਆ ਉਹ ਗ੍ਰਾਹੀਬ ਅਤੇ ਦੱਖੇ ਕੁਚਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ
ਰੇਗਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਪਿਆਸੇ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਆਸ
ਬਹਾਬਰ ਸੀ। ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਹੇਠਲੇ ਤਬਕੇ ਦੇ ਲੋਕ ਹਰ
ਪਾਸਿਓ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਥਲੱਗ ਮਹਿਸੂਸ
ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿਚ
ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ
ਹਾਲਾਤ ਅੱਜ ਵੀ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਗਲਾਵਰ ਨਹੀਂ ਹਨ
ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੌਚ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ
ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕਿਸੇ ਸੱਤਾ ਪਰਿਵਰਤਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ
ਸਗੋਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਨੂੰ
ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋ
ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਜਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਫਿਰ

ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਤਬਦੀਲੀ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਅਹਿਮੀਅਤ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ
 “ਤੁਰ੍ਕੀ ਚਾਹੁੰਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਹਰ ਤੁਰ੍ਕ
 ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰੇ ਗੱਲ
 ਉਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਟੂੰ
 ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਆਦਮੀ ਲਈ
 ਨਵਾਂ ਦਗਸ਼ਨ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਜ਼ਮੀਨ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ
 ਹੋਵੇਗੀ ।”

ਤਰਕ ਸ੍ਰੀ ਵੱਡਾ ਹਥਿਆਰ : ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਤੁੜੀਵਾਦੀ
 ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਸਿਰਫ ਖੰਡਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਭੋਂ
 ਤਰਕਪੂਰਨ ਤਰੀਕ ਨਾਲ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਵੀ ਖੜ੍ਹੇ
 ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੋਈ
 ਜਵਾਬ ਸੀ ਤੇ ਨਾ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਹੈ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ
 ਦੀ ਰਚਨਾ “ਮੈਂ ਨਾਸਤਿਕ ਕਿਉਂ ਹਾਂ” ਵਿਚ ਅਜਿਥਾਂ
 ਅਨੇਕਾਂ ਸਵਾਲ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਦੁਹੀਆਂ
 ਛਿੰਜ ਚਾਹੇ ਰਹਿਓ ਹਨ।

ਉਧਰ ਜਾਵ ਗਿਆ ਹੈ।
ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਸਮਰਥਕ : ਭਗਤ ਸਿੰਘ
 ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਕਮਿਊਨਿਜ਼ਮ ਦੀ
 ਵਿਰੋਧਤਾ ਕਰਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਬਹਿਸ ਵੇਂ
 ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ ਥਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ
 ‘ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ’ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ
 ‘ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ’ ਹੋਣ ਦਾ ਵੀ ਪੁਰਜੋਤੀ
 ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ
 ਮਨਾਂ ਅੰਦਰ ਆਈ ‘ਮਾਨਸਿਕ ਖੜੋਤ’ ਨੂੰ ਤੋਡਨ
 ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ “ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਵਾਸ ਦਾ
ਵਿਰੋਧ ਕਰਕੇ ਦੇਖੋ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਲੋਕ ਮੰਨਦੇ ਹੋਣ ਵਿਖੇ
ਉਹ ਤਾਂ ਕਦੇ ਕੋਈ ਗ਼ਾਲਤੀ ਕਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।
ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਤਾਂ ਹੋ ਹੀ ਨਹੀਂ

ਸਕਦੀ, ਤੁਹਾਡੇ ਤਰਕਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਹੁੰਕਾਰੀ ਕਹਿਕੇ ਤੁਹਾਡਾ
ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਉਣ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
ਮਾਨਸਿਕ ਖੜ੍ਹਤ ਹੀ ਹੈ।”

ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭਗਤ ਸਿੰਘ
ਅਧਿਐਨ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੇ ਤਰਕਾਂ
ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਅਧਿਐਨ ਤੇ ਸਿਰਫ਼
ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਹੀ ਇੱਕੋ ਇਕ ਹਥਿਆਰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ।
ਇਹੀ ਜੀਵਨ ਵਿਧੀ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਅਖੀਰਲੇ ਪਲ ਤਕ ਅਪਣਾਈ। ਛਾਸੀ
ਲਈ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਜੋ
ਪੰਨਾ ਮੌਜ਼ਿਆ ਸੀ, ਆਪੁਨਿਕ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਜੁਰੂਰਤ
ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਅਸੀਂ
ਆਪਣੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਲਈ ਇਕ
ਪ੍ਰਾਤਿਕਾਰ ਤ੍ਰਾਵੀਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਂ।

ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ : 28 ਸਤੰਬਰ 1907
ਨੂੰ ਮਾਤਾ ਵਿੰਦਿਆਵਤੀ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਸ. ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਗੁਹਿ ਵਿਥੇ ਫੈਸਲਾਬਾਦ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬੰਗਾ ਚੰ ਜਨਮੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦੀ ਚਿਣਗ ਵਿਰਾਸਤ ਚੌ ਮਿਲੀ। ਉਸ ਨੇ ਪ੍ਰੰਪਰਾਗਤ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕ ਨਵਾਂ ਤਰੀਕਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੁਦ੍ਰਾ ਉਸ ਤਰੀਕੇ 'ਤੇ ਚੱਲ ਕੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਸਹਿਤ ਪ੍ਰੰਤੂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਸਾਰੀ ਮਹਿਜ਼ 23 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਉਸ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀਆਂ ਨੀਂਹਾਂ ਹਿਲਾ ਟਿੱਕੀਆਂ ਜਿਸ ਚੰ ਕਦੇ ਸੂਰਜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਛੁੱਥਾ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਤਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਹੀ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿਚ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ 1921 ਵਿਚ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਨਾ-ਮਿਲਵਰਤਨ ਅੰਦੇਲਨ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਪਰ ਚੌਂਗੀ-ਚੌਂਗ ਦੀ ਘਟਨਾ ਵੇਲੇ ਜਦ ਅੰਦੇਲਨ ਸ਼ਿਖਰਾਂ 'ਤੇ ਸੀ ਤਾਂ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਅੰਦੇਲਨ ਸਮਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਗਹਿਰੀ ਠੇਸ ਪੁੰਚਾਈ।

ਕੱਲ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਤੇ ਅੱਜ ਦਾ ਨਵਾਂ ਰੂਪ ਸਾਹਿਤਕ

ਮਾਫ਼ੀਆ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਜਦੋਂ ਦਾ ਕਿਤਾਬੀ ਤੁਪ
ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੈ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਉੱਚ
ਕੋਟੀ ਦਾ ਸਾਹਿਤ ਰਚਿਆ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ
ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ
ਸਾਹਿਤ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਤੁਪ ਵਿੱਚ ਪਰਨਾਏ ਹੋਏ
ਤੇ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਚੇਲੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਰਚਣ
ਵੇਲੇ ਹਰ ਪਾਸੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਗੁਹੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਜਿਸ
ਕਾਰਨ ਜਦੋਂ ਤਕ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਤੁਪ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤ
ਛਪਦਾ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਹਰ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਸਲਾਹੁਣਯੋਗ
ਸੀ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਹੀਰ ਵਾਰਿਸ
ਸ਼ਾਹ, ਮਿਰਜਾ ਪੀਲੂ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮਹਾਨ
ਲੇਖਕ ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਜਸਵੰਤ
ਕੰਵਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰਤਿਮ ਅਜੀਤ ਕੌਰ ਨਾਨਵਾਂ ਦੀ
ਬਹੁਤ ਲੰਮੀ ਲੜੀ ਹੈ ਪਰ ਪਾਠਕ ਸਮਝਦਾਰ ਹਨ,
ਕਿਹੜੇ ਉੱਚੋਕੋਟੀ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਸਨ ਜੋ ਕੱਲ੍ਹੂ
ਵੀ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੇਲੇ
ਵੀ ਉੱਚੋਕੋਟੀ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਬਣੇ ਤੇ ਅੱਜ ਵੀ
ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਤੇ
ਸਨਮਾਨਾਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਦਿਲ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਸੇਵਾ
ਕਰਨਾ ਹੀ ਮੁੱਖ ਸੀ। ਕੱਲ੍ਹੂ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਉਸੇ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਜ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਖ਼ਗੋਫ਼ ਕੇ
ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਰਹਿੰਦੀ ਦੁਨੀਆਂ
ਤਕ ਦੁਨੀਆਂ ਚ ਨਾ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਉਹ ਲੇਖਕ
ਸਾਡੇ ਦਿਲਾਂ ਅੰਦਰ ਰਹਿੰਗੇ।

1970 ਦੇ ਦਾਹੁੰਬਾਦ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਜੋ ਅਖਬਾਰ ਸਿਰਫ ਮੁੱਲ ਤਕ ਸਮੀਤ ਸਨ ਉਹ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵੀ ਸੇਵਾਦਾਰ ਬਣ ਕੇ ਉਭੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਖਬਾਰ ਤਾਂ ਸਥਾਪਤ ਹੋਏ ਤੇ ਪਾਠਕ ਸਾਹਿਤ ਬਾਰੇ ਸੌਚਲੀ ਤੇ ਸਮਝਣ ਵੱਲ ਵਧਣ ਲੱਗੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਕਾਲਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਲਾਂ ਦੀ ਘੱਟ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਪਾਠਕ

ਉਸ ਭੁੜੀ ਨੇ ਹੀ ਬਲਕਿ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੇ
ਰਲ ਕੇ ਜਦੋਂ ਦਾ ਚੌਕੀਦਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਉਸ
ਦਿਨ ਤੋਂ ਹੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਪੁੱਠੀ ਗਿਣਤੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ
ਗਈ। ਚੌਕੀਦਾਰ ਬਣਾਇਆ ਤਾਂ ਦੇਸ ਦੀ ਰਾਖੀ
ਲਈ ਸੀ। ਉਹ ਤਾਂ ਜਨਤਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ
ਅਮਲੀ ਵਾਂਗੂ ਵੇਚਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ
ਲੋਕ ਉਸਦੇ ਮੂੰਹ ਵੱਲ ਇਉਂ ਝਾਕਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ
ਬੋਕ ਤੱਕਿਆਂ ਵੱਲ ਝਾਕਦਾ ਹੋਂਦਾ ਹੈ।

ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਉਸ ਕੁੜੀ ਨੇ ਇਹ ਬੋਲੀ ਕਿਉਂ
ਪਾਈ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਅਕਲ ਉਤੇ ਪਰਦਾ ਪੈ
ਗਿਆ। ਕੱਤੇ ਵਾਂਗੂ ਉਠ ਦੇ ਬੁੱਲ੍ਹ ਡਿੱਗਣ ਦੀ
ਤਾਕ ਨਿੰਦੀਂ ਪਾਈ ਤੁਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।
ਬੇਰ ਆਪਾਂ ਵੀ ਕੀ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਲਵੇ ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ
ਨਜ਼ਰੇ!

ਮਿੱਤਰਾਂ! ਜਦੋਂ ਦੇ ਕੌਂਕਿਦਾਰ ਬਣੇ ਆ, ਹੁਣ ਮਿੱਤਰਾਂ
ਦੇ ਬੋਲ ਪਿਆਰੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੇ, ਸਤਾਂ ਉਦ੍ਧਾਂ ਦੇ
ਬੋਲ ਸਰਬਤ ਦਾ ਪਾਣੀ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਉਸ ਵੇਲੇ
ਤੇ ਅਸੀਂ ਸਿਰਾਣੇ ਬਾਂਹ ਰੱਖ ਲਈ ਹੈ।
ਪਰ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ 'ਵੈਟਿਆ' ਤੇ ਤਾਹਨਿਆਂ ਦਾ
'ਬਹੁਲ' ਜੁਰੂਰ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਮਿੱਤਰਾਂ
ਦੀ ਨੀ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਕੱਠੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ!
ਹੁਣ ਹਰ ਵੇਲੇ ਇਹ ਡਰ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਜਦੋਂ 'ਪੁਰੇ ਦੀ ਵਾਅ' ਚੱਲੀ ਤਾਂ ਹੱਡਾਂ 'ਚ ਪੀੜ ਹੀ
ਸ਼ੁਰੂ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ
ਝੋਰ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਬਾਈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 'ਬੁੱਕਲ'
ਬੇ ਬੈਨ ਕੇ ਮੱਛਾਂ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਤੁਹ ਦੂਜੇ ਕੁਸ਼ਲ ਨਾ ਹਾਂ।
 ਤਕੜੇ ਦਾ ਸੱਤੀ ਵੀਗੀਂ ਸੌ ਹੁੰਦਾ।
 ਮਾੜੇ ਦੀ ਜਨਾਨੀ ਭਾਬੀ ਸਭ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਆ।
 ਨਾਲ ਕੌਣ ਆਖੋ ਗਣੀਏ ਅੱਗੋ ਢਕ।
 ਜੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਇਸ਼ਕ ਕਰੇ ਤਾਂ ਰਾਸ ਲੀਲਾ, ਜੇ ਕੋਈ
 ਮਾਤੜੜ ਕਰੇ ਤਾਂ ਛੇੜਛਾੜ ਦਾ ਮਾਮਲਾ। ਪਰਚਾ
 ਬਲਾਤਕਾਰ ਦਾ।
 ਜਦੋ ਮੀਆਂ ਥੀਵੀ ਰਾਜੀ ਤਾਂ ਕੀ ਕਰੂਗਾ ਕਾਜੀ।
 ਜਦੋਂ ਤਕ ਮਿਲਦੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਸਭੇ ਗੱਲਾਂ ਖੋਟੀਆ।
 ਪਰ ਮਿੱਤ੍ਰਾਂ! ਕਰੀਏ ਕੀ?
 ਅਪੈ ਟੱਤ ਨਾਂ ਚੋਥੇ ਲਾਕੁਝੀ ਕਿਉਂ ਚੋਥੇ।

ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਸਹੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਪਾਠਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਲਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਰਥਕ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਨ੍ਹੇ ਸੋਹਣੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉੱਭਰੇ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਚੰਗੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਬਣ ਕੇ ਸਥਾਪਤ ਹੋ ਗਏ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਛੋਟਾ ਜਾਂ ਵੱਡਾ ਹੋਵੇ ਬੁਧੀਮਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਬੁਧੀ ਕਲਮਕਾਰੀ ਗੱਲ ਚੱਲਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਚੁਤਕਾਈ ਵੱਲ ਕੁਝ ਕੁ ਚਲਾਕ ਮੇਰੇ ਜਿਹੇ ਕੰਮ ਚਲਾਉ ਲੇਖਕਾ ਨੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਤੱਕ ਪੁੰਚ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਕਾਲਮ ਸਥਾਪਤ ਕਰਵਾ ਲਏ ਰਚਨਾ ਅਖਬਾਰ ਵਾਲੇ ਛਾਪਣ ਵਾਲੇ ਘੱਟ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸਨ ਸਿਰਫ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਰਚਨਾ ਛਾਪਦੀ ਸੀ ਹੁਣ ਵੀ ਲੇਖਕ ਦਾ ਨਾਮ ਜੀ ਆਦਾ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਕੁਝ ਸੰਪਾਦਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਧ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਰਚਨਾ ਚਾਹੇ ਕੱਚ ਘਰੜ ਹੋਵੇ ਜੀ ਆਦਾ ਛਾਪਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਲੇਖਕ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਗਏ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੈਡੀਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸੰਭਾਵ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਸਭਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਚਾਲੂ ਕਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਪੜਾ ਪੜ ਵਧਣ ਲੱਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਤੱਕੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਤਰੱਕੀਆਂ ਵੱਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਸੀ ਫਿਰ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਵੀ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੇ। ਤਿੰਨ ਕੁ ਦਿਆਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤੂੰਪ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਦਾ ਬਣ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਨੇਕਾਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਨੀਤੀ ਤਹਿਤ ਬਦਲਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕੁਝ ਚਾਡੂਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਸਥਾਪਤ ਹੋਣ ਲੱਗੇ। ਫੇਰ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਇਕ ਸਾਹਿਤਕ ਮਾਫ਼ੀਆ ਜੋ ਪੱਕੇ ਲੇਖਕ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਪਰ ਮੁੰਡਲੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੱਕੀ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਕਲਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਕੇਂਦਰੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ ਅਨੇਕਾਂ ਹੋਰ ਸਾਹਿਤਕ ਸਭਾਵਾਂ ਸਥਾਪਤ

2020

ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ
ਪਟਿਆਲਾ
9914880392

ਜਿਸ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਬਾਵਾਂ ਸੀਮਤ ਹਨ। ਹੁਣ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਰਹਿਣ ਦੇਵੇਂ ਹਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਇਕ ਦਰਜਨ ਕੁ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾਵਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਹਨ। ਸਾਹਿਤ ਸਭਾਵਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਾਜੀ ਚਾਲੂ ਕਰ ਚਿੱਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਲੜਾਈਆਂ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਸਾਹਿਤ ਨਹੀਂ ਰਚਿਆ ਗਿਆ। ਅੱਜਕੱਲੁ ਕਿਤਾਬਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਛਪਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਛਪਦੀਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਨ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਆਪਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਸਾਹਿਤ ਮਾਫ਼ੀਆ ਨੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੁਠੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਅਪਣਾ ਲਿਆ ਕੁਝ ਕੁ ਪੰਥਾਬੀ ਦੇ ਅਖਬਾਰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਵੇਖੇ ਹਰ ਇਕ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਪੱਕੇ ਤੇ ਸੀਮਤ ਲੇਖਕ ਹਨ ਨਾਲੋਂ

2025 RELEASE UNDER E.O. 14176

ਖੱਟੀ ਖੱਟਗੇ ਮੁਰੰਬਿਆਂ ਵਾਲੇ ਤੇ
ਅਸੀਂ ਰਹਿ ਗੇ ਭਾਅ ਪੁੱਛਦੇ। ਖੈਰ

ਜਾਂਦੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਪਗਲੇ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਫਿਰ ਭੁੱਖਾ
ਮਰਦਾ, ਬੰਦਾ ਕੀ ਕੀ ਨੀ ਕਰਦਾ? ਉਹ ਜਿਉਂਦੇ
ਗਹਿਣ ਲਈ ਪਾਪੜ ਤਾਂ ਵੇਲਦਾ? ਪਰ ਬੁੱਕ ਨਾਲ
ਬੜੇ ਪਕਾਊਣੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਇਸ ਕੋਨੇਂਹਾਂ
ਦੀ ਆਡ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਅਸਲੀ ਰੂਪ
ਦਿਖਾ ਦਿੱਤਾ ਦੇਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹਜੇ ਵੀ ਨਹੀਂ
ਸਮਝਣਾ।
ਅਸੀਂ ਤਾਂ ‘ਨੰਗੇ ਯੜ’ ਲੜ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਤੇ ਨਿੱਤ
‘ਨੰਗਾ-ਭੁੱਖ’ ਨਾਲ ਮਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਆਏਗੇ
ਕਿ ਇਹ ‘ਘੁਣਤਰਾਂ’ ਕੀ ਪਾਈ ਜਾਂਦਾ ਐ? ਵਿਚਲੀ
ਗੱਲ ਦੱਸ ਜਿਵੇਂ ਮਗਾਸੀ ਦੱਸਦੇ ਹੁੰਦੇ ਬੰਦੇ ਦਾ
ਕਰਮੀਨਾਮਾ!

ਕਹਿੰਦਾ ਈਸ਼ਬਰੋ ਕੁੱਝ ਨਾ ਬੋਲ।
ਮਿੱਤਰਾਂ! ਅਸਲ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਪਾਂ ਮੁਰਗੀ ਵਾਂਗ ਨਿੱਤ ਆਂਡਾ ਨਹੀਂ ਦੇਂਦੇ ਨਾ ਹੀ ਕਦੇ ਆਪਣੀ 'ਿੱਜਿਤ ਦੇ ਕਿੱਫੇ ਗੱਡੇ' ਹਨ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀਆਂ ਉਲਟੀਆਂ ਦਾ ਮੁਸ਼ਕ ਸਿਰ ਨੂੰ ਚੜਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖੋ ਹਥਿਆਰ ਚੁੱਕਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ।

ਪਰ ਢੁੱਖ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਐ ਕਿ ਮੂਹਰੇ ਕੋਈ
ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਹ ਭਗ ਹਨ। ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ
ਜੰਗ ਲੜਨੀ ਪੈ ਰੀਂ। ਹੁਣ ਹਾਲਤ ਤਾਂ ਮਹਾਂਭਾਰਤ
ਦੀ ਜੰਗ ਵਾਂਗ ਹੋ ਗਈ ਆ। ਸਾਡੇ ਕੱਲ ਤਾਂ ਕੋਈ
ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ
ਲਈ 'ਗੀਤਾ' ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੋਵੇ। ਹੁਣ ਤੇ
ਭਵੀਸ਼ਣ ਨੀਂ ਕੋਈ ਗਜ ਦਸਦੈ ਕਿ ਨਿੱਤ ਰੋਟੀ
ਮੰਗਦੇ ਛਿੱਡ ਦਾ ਗਲਾ ਕਿਵੇਂ ਵੱਡੀਏ ?
ਹੁਣ ਹਾਲਤ ਹੀ ਇਹ ਮੇਰੇ ਕੱਲੇ ਦੇ ਨਹੀਂ ਸਭ ਦੇ
ਬਣ ਗਏ ਕਿ ਹੁਣ ਇਥੇ ਤਾਂ ਲੜਾਈ ਵਿਹੋਗੀਆਂ
ਨਾਲ ਲੜਨ ਦੀ ਵਜਾਏ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ
ਹੀ ਲੜੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ 'ਮਰੇ ਜਾਂ ਨਾ ਮਰੇ'
ਪਰ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜੁਰੂਰ ਮਾਰਦਾ ਹੈ।
ਛਿੱਤ ਪੜ ਦਿਨਾ ਲਿਧੇ ਕੇ ਜੌੜੀ ਤੁਲ ਦੀ ਵਿਆ

ਬੁਧ ਸਿੰਘ ਨੀਲੋ
9464370823

ਮੌਤ ਤਾਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਮਰਦਾ ਪਰ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ
ਤੋਂ ਪਲ ਪਲ ਮਰਦਾ। ਘੜਨਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਅੱਜ
ਕੱਲ ਇਹੀ ਕੁੱਝ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸਿਰਫ ਬਿਆਨ ਹੀ
ਜਾਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਬਿਤੀ ਕਾਥੂ ਹੇਠ ਹੈ...ਜਾਂਚ

ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਣਾ ਦਿਤਾ।
ਹਕੀਕਤ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕਦੋਂ ਤੋਂ ਕਮਿਸ਼ਨ
ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿੱਟ ਆਈ ਹੈ ਬਹੁਤ
ਫਿਟ...ਪਰ ਲੋਕ ਰਹੇ ਪਿੱਟ...ਕੀ ਹੈ ਇਹ ਵੀਂ ਬਾਰ
ਬਣੀ ਆ ਸਿੱਟ ?
ਜਦੋਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਮੂੰਹ ਮੀਚ ਕੇ ਬਹਿ ਜਾਣ..ਸਰਾਣੇ
ਬਾਂਹ ਰੱਖ ਕੇ ਪੈ ਜਾਣ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਤਾਂ ਬੋਲਣਾ
ਪਵੇਗਾ ਤੇ ਫੇਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਤਾਂ ਲਿਖਣਾ ਪਉ ?
ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਭਰਮ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ 'ਚੌਪਰੀ' ਹਾਂ
ਤੇ ਸਾਡੀ ਚੌਪਰ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੈ, ਉਹ
ਹਰ ਥਾਂ ਚੌਪਰ ਘੋਟਦੇ ਹਨ ਤੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਵਚਨ
ਚੁਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਰਪੀ ਕਥਾਏ ਪ੍ਰਤੀ ਪਾਸੇ

ਲੇਖਕਾਂ ਦੀਆਂ ਰਸਨਾਵਾਂ ਹੜ੍ਹੀ ਸਾਉਣੀ ਕਦੇ
ਹੀ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਤਾਬਾਂ
ਛਪਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਅਖਬਾਰ ਵਿਚ ਜਗ੍ਹਾ ਨਾ ਮਿਲਣ
ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਕਮੀ
ਆ ਗਈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਕੋਈ ਗੁਪ ਵੇਖ ਲੋਏ ਠੋਸ
 ਲੇਖਕ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਭਾਵ
 ਕੁ ਉੱਚ ਕੋਈ ਅਖਬਾਰ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾਜ਼ ਵੀ
 ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹਨ
 ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ
 ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਤੁਕਾਵਟ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋ ਗਈ।
 ਕੁਝ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੇ ਵਧਾਰਕ ਪੰਧਰ
 ਦੇ ਅਖਬਾਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਰਚਨਾਵਾਂ
 ਛਪਵਾਉਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਅਜ਼ਮਾਈ ਕਰਨੀ
 ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਉਪਾਂਗੀ ਵਰਗ ਵੀ ਪਿੰਡ ਮੌਡੀਆ
 ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਅਖਬਾਰ ਛਾਪਣ ਲੱਗਿਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ
 ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀ ਵੀ ਸਾਹਿਤ ਮਾਫ਼ੀਆ ਵਿੱਚੋਂ
 ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਥਾਪਤ ਹੋਏ।

ਅਜਿਹੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਾਹਿਤਕ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਥਾਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਖਬਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਕਦੀ ਗੱਲ-ਪਾਠਕੋਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਖਾਸ ਤਜਰਬੇ ਵਿੱਚੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਦੋ ਕੁ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਛਪ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਅੱਜਕੱਲੁ ਨਹੀਂ ਕਾਰਨ ਤੁਸੀਂ

ਸਮਝ ਗਏ ਹੋਵੇਂਗੇ ਅਜਿਹਾ ਆਪਣੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ
 ਲੇਖਕਾਂ ਨਾਲ ਰੋਇਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰੇ
 ਵਿਚਾਰ ਸਾਝੇ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ
 ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਵਾਰ ਜੋ ਪੁਸ਼ਟਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾਇਸ਼ ਕਿੱਥੋਂ ਹੋਈ ਹੋਵੇਗੀ ਮਾਨਯੋਗ
 ਕੋਰਟ ਫੈਸਲਾ ਕਰਕੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।
 ਪਰ ਇਹ ਮੱਚ ਹੈ ਪੰਜਾਬੀ ਜਿੱਥੋਂ ਵੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
 ਇੱਡੇ ਗੱਡੇ ਹਨ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਸਾਡੇ

2 2 2 2

ਅਨੇਕਾਂ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਧਿਆਂ ਨੇ ਅਖਬਾਰ ਚਾਲ੍ਹ ਕਰਕੇ ਮਾਂ ਥੋੜੀ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਚਾਲ੍ਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਲੇਖਕ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਸਹੀ ਰਚਨਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਅੱਜ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਠੋੜ੍ਹ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਨਵੇਂ ਲੇਖਕ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਪੂਰੀ ਢੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਝੰਡੇ ਗੱਡ ਦਿੱਤੇ। ਸਾਹਿਤ ਮਾਫ਼ੀਆ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰ ਲਵੇ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੱਕੀ ਵੱਲ ਵਧਦੀ ਰਹੇਗੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਤਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਹੀ ਅਨੇਕਾਂ ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਦੇ ਇਨਾਮ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ ਲੇਖਕ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੇ। ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਤਾਬਾਂ ਛਪਵਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਆਪਣੇ ਅਖਬਾਰ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਗੜ੍ਹ ਹਨ। ਚੰਗੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਲਿਖੋ ਤੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੋ। ਕਿਤਾਬ ਹਰ ਕੋਈ ਲੇਖਕ ਆਪਣੇ ਪੈਸੇ ਤੇ ਆਪਣੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਰਚਨਾ ਛਪਵਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਖਬਾਰ ਸਾਹਿਤ ਲਈ ਇਕ ਝਾਰਨੀ ਹੈ ਜੋ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਵਾਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੇਰ ਛਾਪਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਇੱਕ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਛਾਪ ਕੇ ਆਪਣਾ ਵਜ਼ਨ ਨਾਪ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਖਬਾਰਾਂ ਲੱਖਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਛਪਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਪਾਠਕ ਕਿੰਨੇ ਹੋਣਗੇ ਲੇਖਕ ਦੀ ਪਾਠਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੋ ਲੇਖਕ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਝਰਨੇ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਗਿਆ ਉਹ ਕਿਤਾਬ ਛਪਵਾਉਣ ਦੇ ਵੀ ਯੋਗ ਹੋ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੈਸੇ ਦੇ ਬਲ ਤੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ੋਕ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਲਾ ਦੇਵੇਂ ਅਖਬਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇਮਤਿਹਾਨੀ ਭਵਨ ਹੈ। ਇਹ ਤਰੀਕਾ ਅਪਣਾ ਕੇ ਦੇਖੋਗੇ ਤਾਂ ਜਲਦੀ ਹੀ ਪਹਿਲੀ ਕਤਾਰ ਦੇ ਲੇਖਕ ਜ਼ਰੂਰ ਬਣ ਜਾਵੇਗੇ ਸ਼ੁਭ ਇੱਛਾਵਾਂ।

ਪੰਘਾਰੇ !
ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ‘ਚਿੱਟੀਆਂ’ ਦਾ ਹੜੀਆਂ
ਦੇ ਕੁਰਸ਼ੀਨਾਮੇ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਮਝ ਆਉਂਦੀ ਹੈ
ਕਿ ‘ਜਿਹੇ ਭੁੱਜੇ ਤੇਰੇ ਆਲੇ’ ਹਨ।
ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਜਿਹੜੇ ‘ਗੜਵੀਈਆਂ’
ਭੀੜ ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਪ੍ਰਵਚਨ ਕਰਦੇ
ਹਨ ਕਿ ਸਾਡੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਏਨਾ
ਪ੍ਰਦੁਸ਼ਣ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੋ
ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਗਹਿਆਂ
ਵਾਂਗ ਚਲੀ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਹਸਾ ਆਉਂਦਾ
ਹੈ।

ਇਸ ਦੀ ਨਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਹੈ ਤਾਂ ਨਾ ਹੀ
ਸੁਨਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।
ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਰਹੇ ਸ਼ੋਰ ਕਰਕੇ 'ਮੁਹਰੀ ਲਾਲ'
ਆਪਣੀ ਚੁੱਪ ਦੀ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਆਖੀ ਜਾ
ਰਿਹਾ ਹੈ। 'ਭਾਉ ਤੇ ਕੀ ਲੈਣਾ ਐ?' ਦਕਾਨ ਰਿੱਖਣ
ਦੇ। ਪਰ ਚੌਂਕੀਦਾਰ ਕੀ ਕਰੇ? ਜਾਗਦੇ ਰਹੋ ਜਾਰਦੇ
ਕਿ.... ਚੌਰੇ ਆ ਜਾਓ ਤੇ ਘਰਾਂ ਵਾਲਿਓ ਸੋ
ਜਾਓ?... ਜਦੋਂ ਅੰਧੀ ਪੀਹਵੇ ਤੇ ਕੁੱਤਾ ਚੱਟ.. ਫਿਰ
ਤਾਂ ਏਹੀ ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।
ਕੌਮੀ-ਜਾਤੀਆਂ ਸੈਂ ਪਿੱਤ੍ਰਾਂ ਤੇ ਸੱਨਾਤੇ ਦੇ ਚੱਪ

ਚਕਾਈ ਰਾਂ ਲ ਸਿੱਤਰਾ... ਤਰ ਲਗਦ ਨ ਬਲ
ਪਿਆਰੇ। ਪਿਆਰ, ਜੰਗ ਤੇ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਸਭ
ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸਭ ਕੁਝ ਨਜ਼ਾਰਿਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ਪਰ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਦਰਬਾਰੀ ਲੇਖਕਾਂ
ਨੇ ਸਭ ਕੁਝ ਸੱਤਾ ਦੇ ਇਸਾਰੇ ਛੂਠ ਨੂੰ ਸੱਚ ਬਣਾ
ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਂ ਹੜ੍ਹ ਦਾ ਪਾਣੀ
ਦੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਂਦਾ।

ਵਾ ਨਿਤਰ ਜਾਂਦਾ ਅ।
 ਪਰ ਹੁਣ ਤੇ ਮੀਡੀਆ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਪਰਲੋ
 ਲਿਆਉਣ ਉਤੇ ਲੱਗਿਆ ਐ। ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਨੰਗ
 ਢਕੀ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਮੁੰਹ ਉਤੇ ਲੱਗੀ ਕਾਲਖ ਧੋਣ
 ਲੱਗਿਆ ਪਿਆ ਐ। ਪਰ ਖੂਨ ਦੇ ਪੱਥੇ ਕਦੋਂ ਮਿੱਟਦੇ
 ਹਨ। ਬੈਰ ਬਾਬੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਸਿਆਣੇ ਓ। ਸਮਾਂ
 ਸਜਾ ਪਸ਼ਟਾਨ ਐ।

ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਜੀਵਨ ਜੁਗਤਾਂ' ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਸਰਲ ਵਿਆਖਿਆ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਪਾਰਾ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਨੈਤਿਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਓਣ ਲਈ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਨਸਾਨ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ਰਧਾ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਕਰ ਪਾਠ ਦੇ ਨਾਲ ਇਨਸਾਨ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੌਂਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਉਸ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕਰੇ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਅਨੁਆਈ ਪਾਠ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੇ 'ਜੀਵਨ ਜੁਗਤਾਂ' ਪੁਸਤਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਵਾਕੇ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਅਰਥ ਸਰਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਕੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇਨਸਾਨ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਪਾਰਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਦੇ ਸਕੇ। ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗੁਰਮੁਖ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਅਰਥ ਕਰਨਾ ਆਮ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਵਸ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਤਰ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਅਰਥ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਵਿਚਾਰਪਾਰਾ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਪੁਸਤਕ 'ਆਤਮਾ ਦੇ ਬੋਲ' ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਵਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਜੀਵਨ ਜੁਗਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਦੂਜੀ ਪੁਸਤਕ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਇਹ ਉਦਮ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਪੰਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਆਪਾਰਤ 117 ਲਘੂ ਨਿਖੰਧ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 86

ਸਕੇ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਰਬਵਿਆਪੀ ਹੈ। ਹਰ ਇਕ ਇਨਸਾਨ 'ਤੇ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਕੌਮ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸੰਸਾਰ ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਦਾ ਹੈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਬਦੀ ਅਰਥ ਨਾ ਕੱਢੋਂ ਜਾਣ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲਾਖ ਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦੀ ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਬਾਅਵਨਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣੁੰ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਕਈ ਵਾਰ ਦੁਹਰਾਓ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਉਹ ਛੁਕਵੀਂ ਉਦਾਹਰਨ ਦੇ ਕੇ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਲਿਖਣ ਦੀ ਸੰਖੇ ਉਸਦੀ ਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਗੁਰਮੁਖੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮਝਣ ਲੱਗਿਆਂ ਮਨਮਤ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਸਗੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰੋ। ਮਨ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਲਾਲਚ ਵਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨਸਾਨ ਵਿੱਚ ਆਤਮਾ, ਗਿਆਨ ਇੰਦੰਹਿਆਂ ਅਤੇ ਕਰਮ ਇੰਦੰਹਿਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਭਾਵ ਸੌਚਾਗ, ਸ਼ਕਤੀ, ਵਿਚਾਰ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਸ਼ਕਤੀ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਕਬਾਵਾਚਕ

ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ
ਸਾਬਕਾ ਜਿਸ਼ਾ ਲੋਕ
ਸੰਪਰਕ ਅਧਿਕਾਰੀ
94178 13072
ujagarsingh48@yahoo.com

ਕਿ ਚੰਗਾ ਮਾੜਾ ਜੋ ਇਨਸਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ?
ਉਹ ਆਪਣੀ ਵਿਵੇਂ ਕੁੱਝੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
ਕਰਦਿਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰਮਾਤਮਾ ਲਈ ਤਾਂ
ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਬਗ਼ਬਾਨ ਹਨ। ਰੱਬ ਹਰ ਇਨਸਾਨ
ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਸਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨੀ
ਅਤਿਅੰਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਰੱਬ ਕੁਦਰਤੀ ਸ਼ਕਤੀ
ਹੈ। ਬਾਹਰਮੁੰਥੀ ਪਹਿਗਾਵੇਂ ਵਾਲਾ ਗੁਰਮੁਖ ਨਹੀਂ
ਸਗੋਂ ਚੰਗੇ ਗੁਣਾ ਦਾ ਧਾਰਨੀ ਪੂਰਨ ਸਿੱਖ
ਹੈ। ਰੱਬੀ ਗੁਣਾ ਨੂੰ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਿੱਖ
ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ।
ਗੁਰਬਾਣੀ ਮਨ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਲਈ ਹੈ।
ਨਕਾਰਤਮਿਕਤਾ ਛੱਡਣ ਨਾਲ ਸੁੱਖ ਮਿਲਦਾ

ਭਰੂਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਮਗਨੋ, ਕੌਈ ਆਦਿਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਮੁਹਾਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ ਨਿਧਾਰੇ ਹੀ ਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਜੀਵਨ-ਜੁਗਤ ਨੇ ਲੇਖ ਸੁਥੱਖੇ ਸੰਖੀ ਜੀ ਨੇ ਗੁਬਾਰੀ ਤੋਂ ਸੰਪ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਸਾਡਾ ਅਤੇ ਮਾਹਸੂਦਾ ਵਿੱਚ ਲਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸੀਵਨ ਵਿੱਚ ਬੋਧ ਆਂਦੇ ਆਨੰਦ ਫਿਆਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਵੇਖੇ ਰੋਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਰਹ ਕਿਸੇ ਦੋ ਕੰਮ ਆਉਣ ਤੋਂ ਵੀ ਰੀਤ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਅੰਕੜ ਸੁਵੱਖ ਦੀ ਵਾਹ ਹੋਣੇ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਦੇ ਸਾਡ, ਨਿੱਤ ਦੇ ਸ਼ੁਧ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੇ ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਜੇ ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਪੱਤ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸੰਸਕ ਅਤੇ ਮੁਹੱਈ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੀਵਨ ਅਰਥਾਤ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ-ਮੰਨਨ ਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੈਂ ਸੀਵਨ ਦੀ ਸਭਾਗ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਮੇਲ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਮੈਂ ਭਰਪੂਰ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਸੀਵਨ-ਜੁਗਤਾਂ ਲੇਖ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਦਾ ਆਪਣੀ ਵਿਸ਼ ਗੁਬਾਰੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਿਆ ਗਿਆ ਨਹੀਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਵਿਆਖਿਆ ਸੀਵਨ ਦੇ ਅਰਥ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਤਰਕ ਦੀ ਕੋਸ਼ਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਉਤਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੀਵਨ ਵਿੱਚ ਲਾਭਕਾਰੀ ਆਂਦੇ ਉਪਯੋਗੀ ਸਿੱਖ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਦਾ ਮੀਤੀ ਗੁਰੂ ਦਿਹ ਕਿ ਕਿ ਇਹ ਸਰਲ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਰਦੇ, ਸੰਖਿਆਂ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੁਲਵਾਲੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਗੁਬਾਰੀ ਦੇ ਸੰਪੱਲੇ ਵੀ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਅਤੇ ਨੈਤੀਕ ਕਰਨ-ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਕਰਾਰ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਨਾਲਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਾਠ ਦੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਪ੍ਰਫਲਿਤ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੇ ਪੈਂਦੇ ਸੁਣੇਵੇਂ ਸਿੱਖ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ, ਉਦੇਸ਼ ਪੈਂਦੇ ਇਨ੍ਹੀਕ ਸੀਵਨ ਦੇ ਪਾਰੀਨ ਹਨ। ਇਹ ਸੰਖਿਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵੀ ਥੀ ਕਿ ਹਿਨਾਕ ਪੱਖ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਰਕ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲਿਲਾਕਾ ਸੀ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰੋਚਕ ਸੀ ਵੀ। ਇਹ ਲੰਬ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਨੇਕ ਵਿੱਦੇ ਹੋਣ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਰਕ-ਆਪਾਰਤ ਹੋਣਾ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਂਕ ਲੰਢੇਂ ਹੋ। ਸੇਵਾ, ਮੇਤ, ਸੱਗਰ ਦਾ ਤਾਲ-ਮੇਲ, ਕੀਰਤਨ, ਅੰਤਿਮ ਅਰਥਾਤ, ਕਰਾਨਕ, ਮੁਕਾ ਟੇਕਾ, ਪੁਨ ਅਤੇ ਪੁਨ, ਰੱਗ, ਮੁਕੱਤੀ ਆਦਿ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਸੀਵਨੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਨ ਦੇ ਦੇਖਿਸ਼ਾਰ ਅੰਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬੁਲ੍ਹੇ ਮੁੱਲ ਨਾਲ, ਜਾਂ ਪੰਡੀ ਭਾਵਨ ਨਾਲ ਅੰਤ ਉਦਾਰ-ਚਿਤ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਹੈ। ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਨੂੰ ਭਰਪੂਰ ਮੰਨਨ ਨਾਲ ਸਿਰਨੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਨ ਵੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਸੰਕਲਪ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅੰਕੇ ਸੀਵਨ ਦੀਆਂ ਲੀਡਿੰਗਾਂ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁ ਸਹਾਇ ਹੋਵੇਂਦੀਆਂ। ਸੀਵਨ ਦੇ ਅਰਥ ਸਪਸ਼ਟਿਕਾ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੜ੍ਹੇ ਕੇ ਰੱਖ ਦੇ ਵਾਲੀ ਨਿੱਜੀ, ਇਹ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪੜ੍ਹੇ ਉਪਰੰਤ ਵੀ ਸਿਰਹਾਂ ਕੇਲੇ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਰਹਿੰਦੀ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ, ਜਦੋਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰ ਮਿਲੇ ਪੜ੍ਹੇ ਕੇ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰ
ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ

ਨਾਲ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨਾ। ਸਾਕਾਰਾਤਮਿਕ ਜਿੰਦਗੀ ਜਿਓਣ ਨੂੰ ਸਫਲ ਜਿਓਣਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਾਮ ਸਿਸਤਮਨ ਨਾਲ ਮਾਨਸਿਕ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਖਤਮਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਗੋਰਕ ਦੁੱਖਾਂ ਲਈ ਡਾਕਟਰ ਕੌਲ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਨਸਾਨ ਭਗਤਾਂ, ਸੰਤਾਂ ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਮਿਵਾਨੀਆਂ ਵਾਲੇ ਗੁਣ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਲਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪ ਹੀ ਸੰਤ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਮਨ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਦੀ ਖੁਗਰਕ ਹੈ, ਮਨ ਤੇ ਆਤਮਾ ਲਈ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਤੇ ਰੱਬ ਜੀ ਦਾ ਆਪਸੀ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੈ। ਰੱਬੀ ਗੁਣਾਂ ਭਰਪੂਰ ਜਿੰਦਗੀ ਜਿਓਣ ਨਾਲ ਹੀ ਦੁੱਖ, ਸੰਤਾਪ ਤੇ ਕਲੇਸ਼ ਖਤਮ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਭਾਵ ਆਤਮਾ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਜਾਂ ਸੁੱਖ ਆਪ ਕਮਾਉਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਜਦ ਤੱਕ ਰੱਬੀ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਂਗੇ ਕੋਈ ਲਾਭ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਸਬਰ ਸੰਤੋਖ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਸੱਚਾ ਸੁੱਚਾ ਤੇ ਧਰਮੀ ਜੀਵਨ ਜਿਓਣ ਦੀ ਜਾਚ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਿੱਖੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਸਲੇ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੇਧ ਲੈਣ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸਰਵਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਮੰਨਿਆਂ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਨ ਤੇ ਆਤਮਾ ਦੀ ਬੇਚੈਨੀ ਇਨਸਾਨ ਲਈ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਇਨਸਾਨ ਪੁਜਾਰੀਵਾਦ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਸੋ ਸਹੀ ਨਹੀਂ। ਕੀਰਤਨੀ ਜੱਖਿਆਂ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਭੁਲੇਖਿਆਂ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਏ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਸੂਭ ਕਰਮ ਭਾਵ ਚੰਗੇ ਕੰਮ, ਲੋਕ ਭਲਾਈ, ਲੋੜਵਦ ਦੀ ਮਦਦ, ਦੁੱਖੀ ਦਾ ਦੁੱਖ ਵੰਡਾਉਣਾ ਆਦਿ ਸੇਵਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਸਭ ਕਰਮਕਾਂਡ ਹਨ। ਸਤਿਗੁਰ ਦਿਆਲ ਉੱਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਨਸਾਨ ਰੱਬੀ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਇਕਮਿਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਅੰਤਰਮੂਰੀ ਮਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰਮੂਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਸਗੋਰਕ ਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਰਨਾ ਮਨ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਵੀ ਪਵਿਤਰ ਗੁਪ ਵਿੱਚ ਉਸ ਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਧੀਆਂ-ਧਿਆਣੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਬਦਲੀਏ ਸੋਚ, ਸਮਾਜ 'ਚੋਂ ਖਤਮ ਕਰੀਏ ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਦਾ ਕਲੰਕ

ਸਮਾਂ ਬੇਹੱਦ ਰੰਭੀਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਧਾਰਨ ਕਰਦਾ
ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਮਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੀ ਤੇਜ਼
ਰਫਤਾਰ ਭੱਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਮਾਂ ਦੇ
ਬਦਲਣ ਨਾਲ ਅੱਜ ਦੁਨੀਆ 'ਚ ਬਹੁਤ ਕੁਝ
ਬਦਲਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਘਰ ਬੈਠ ਕੇ ਮਨੀ
ਟਰਾਂਸਡਰ, ਏਟੀਐਮ, ਆਨਲਾਈਨ ਬੈਕਿੰਗ,
ਆਨਲਾਈਨ ਪੜ੍ਹਾਈ ਆਦਿ। ਇਸ
ਵਿਗਿਆਨਕ ਯੁੱਗ 'ਚ ਦੁਨੀਆ ਇਕ ਹੋ ਕੇ
ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਇਕ ਪਲ 'ਚ ਹੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ
ਇਕ ਕੌਨੇ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਪਲ 'ਚ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ
ਘਟਨਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ
'ਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਵਿਗਿਆਨ ਨੇ ਬੇਹੱਦ
ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਪੁਲਾੜ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ
ਪੁਹੁੰਚਣਾ, ਮੰਗਲ ਗ੍ਰਾਹ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਚੰਨ
ਦੀ ਯਾਤਰਾ, ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਸਮਾਂ ਤੋਂ
ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਉਪਯੋਗੀ
ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ ਪਰ ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪੱਖ
ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਡਗਾਊਣਾ ਹੈ। ਆਉ ਅਸੀਂ
ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਡਗਾਊਣੀ ਸਮੱਸਿਆ ਵੱਲ ਧਿਆਨ

ਦੁਨੀਆ ਚ ਮੰਡਰਾ ਰਿਹਾ ਸੰਗ
ਦਾ ਖਤਰਾ, ਦੁਨੀਆ ਚ ਫੈਲ ਰਿਹਾ ਅੱਤਵਾਦ
ਕੋਰੋਨਾ ਦੀ ਲਾਗ ਨਾਲ ਅਣਗਿਣਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ
ਮੌਤ ਆਇ। ਇਹ ਤਾਂ ਹੈ ਕੁਦਰਤੀ ਕਹਿਰ ਪਰ
ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਅਸਲ ਕੇਂਦਰਿਤ ਗੱਲ 'ਤੇ ਝਾਤ
ਮਾਰੀਏ। ਪੁਗਾਤਨ ਸਮੇਂ ਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੀਵ-
ਹੱਤਿਆ ਨੂੰ ਮਹਾਪਾਪ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਪਰ
ਅਫਸੋਸ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਕਾਦਰ ਦੀ
ਤੌਹਿਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਜੀਵ ਆਤਮ
ਚ ਪਰਮਾਗਮਾ ਦਾ ਹੀ ਵਾਸ ਹੋ। ਇਹ ਕੀ ਹੋ
ਰਿਹਾ ਹੈ? ਇਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ
ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹਾਂ
ਬੁਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਦਾ ਵਧਦਾ ਰੁਝਾਨ ਖਤਰਨਾਕ
ਮੌਤ ਵੱਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ
ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅੰਤਰ ਬਿਨਾਂ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਹੋਂਦ ਹੋਣੀ
ਸੀ। ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਵੀ
ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਫੇਰ ਬੁਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਕਿਉਂ? ਕਿੰਨੇ
ਗੰਭੀਰ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਗਰਭਵਤੀ ਮਾਂ ਦਾ
ਗਰਭਵਾਤ ਧੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਰਵਾ

A silhouette photograph of a child reaching up towards an adult's hand. The child's arm is extended, and their hand is near the adult's hand, which is also reaching down. The background is a bright, cloudy sky, creating a strong contrast with the dark silhouettes of the hands and arms.

ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਦਾ ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅੱਜ

ਵਰਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ

ਅਲਟਰਾਸਾਊਂਡ ਸਕੈਨ ਰਾਹੀਂ ਨਰ ਜਾਂ ਮਾਦਾ
ਬੁਰੂਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਰਿਹਾ
ਹੈ। 1980 'ਚ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ 'ਚ
ਅਲਟਰਾਸਾਊਂਡ ਸਕੈਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆਈ।
ਅਲਟਰਾਸਾਊਂਡ ਸਕੈਨ ਮੌਜੀਨ ਦਾ ਮੱਖ

ਮਕਸਦ ਗਰਭਪਾਤੀ ਔਰਤ ਦੀ ਅੰਦਰਲੇ ਰੋਗ
ਦਾ ਪਤਾ ਲਾਉਣਾ ਸੀ ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਅਸੀਂ ਇਸ
ਮਜ਼ਿਨ ਦੀ ਢੁਕਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ
ਮਾਦਾ ਭਰੁਣ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਵਾਈ ਜਾਣ ਲੱਗ
ਪਈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਦਾ ਭਿਆਨਕ ਚਿੱਤਰ
ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਲੱਗਿਆ। ਇਸ 'ਚ ਕੋਈ
ਦੋ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਕਿ ਭਰੁਣ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਕੁਝ
ਕੁ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਤ
ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇ। ਹੁਣ ਵੀ ਔਰਤ ਉੱਤੇ ਬੇਹੁੰਦੇ
ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਜੂਲਮ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ
ਵਜੋਂ ਬਲਾਤਕਾਰ, ਕਤਲ, ਦਾਜ, ਤਲਾਕ
ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਔਰਤ ਵੀ ਦੁਨੀਆ 'ਚ ਇਕ
ਹੋਰ ਔਰਤ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ
ਇਸ ਲਈ ਔਰਤ ਵੀ ਬੇਵੱਸ ਹੋ ਕੇ ਇਹ
ਕੁਕਰਮ ਕਰ ਬੈਠਦੀ ਹੈ। ਕੁਝੀਆਂ ਦਾ
ਅਨੁਪਾਤ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਮਕਾਬਲੇ ਘਟਦਾ
ਗਿਆ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਸਮੱਸਿਆ
ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ। ਸਖ਼ਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੇ
ਬਾਵਜੂਦ ਸਮੱਸਿਆ ਉੱਥੇ ਦੀ ਉੱਥੇ ਹੈ। ਸਜ਼ਾ

ਜੋ ਆਇਆ ਸੋ ਚਲਸੀ ਸਭ ਕੋਈ ਆਈ ਵਾਰੀਐ ॥

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉਘੇ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰ ਸ੍ਰ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਗਰੇਵਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਸਦਮਾ

ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਬੀਬੀ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਜੀ ਗਰੇਵਾਲ ਨਹੀਂ ਰਹੇ

ਸਵ. ਬੀਬੀ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਗਰੇਵਾਲ

04-13-1939 - 09-21-2022

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉਘੇ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰ ਸ੍ਰ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਭਾਰੀ ਸਦਮਾ ਲੱਗਾ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਪਤਨੀ ਬੀਬੀ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਗਰੇਵਾਲ 21 ਸਤੰਬਰ 2022 ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ। ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਮੁਹੱਬਤ ਨਾਲ ਬਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਤਾ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਜੀ ਗਰੇਵਾਲ ਇੱਕ ਸੱਚੇ ਸੁਚੇ ਨੇਕ ਠੰਡੇ ਅਤੇ ਮਿੱਠੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ। ਭਾਵੇਂ ਅੱਜ ਮਾਤਾ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਗਰੇਵਾਲ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਅਸੀਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ 'ਚ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਮਹਾਨ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਰਨਾਂ 'ਚ ਨਿਵਾਸ ਬਖਸ਼ੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਬੱਲ ਬਖਸ਼ੀ।

Funeral service

Saturday, October 1

11.00 AM - 1.00 PM at Davenport family
Funeral home and Crematory 941S.
Old Rand Road Lake Zurich, IL 60047
(847)-550-4221

Bhog and Antim Ardaas

Sikh Religious Society,

1280 Winnetka St, Palatine, IL 60067 on 2.00 pm - 4.00 pm (847)3 58-1117

ਪ੍ਰਵਾਰ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ

ਸ੍ਰ. ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ (773) 344-5131, ਸ੍ਰ. ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ : (773)-627-9113

ਘਰ ਤੋਂ ਹੀ ਰੋਕੀਏ ਪਾਣੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ

ਜਲ ਹੀ ਜੀਵਨ ਹੈ! ਇਹ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਜਾਂ ਆਪ ਮੁਹਰੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹਾਂ ਸੁਣਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਜਲ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਕਹਿਣਾ ਇੱਕ ਠੋਸ ਸਚਾਈ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਹੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਉਤਪਤੀ ਦਾ ਸਾਧਨ ਬਣਿਆ। ਏਸੇ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਹੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੀ ਬਨਸਪਤੀ, ਧਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜੀਵ, ਸਾਰੇ ਜਾਨਵਰ ਜੀਵਨ ਸਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਿਤਾ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੀ ਗਰਮੀ ਦਾ ਭੰਨਿਆ ਬੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਇਨਸਾਨ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੇ ਤਾਜ਼ਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਸਗੋਰ ਵਿੱਚ ਜਾਨ ਪੈ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਅਨੋਮਲ ਦੇਣ “ਪਾਣੀ” ਏਨੀ ਜੀਵਨ ਸਕਤੀ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦਾ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸੂਝਵਾਨ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਮਨੁੱਖ ਜਿਸ ਨੇ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਇਸ ਅਨੋਮਲ ਦੇਣ ਦੀ ਰੱਜ ਕੇ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਜ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸੁੱਧ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਫੈਕਟਰੀਆਂ, ਸਰਵਿਸ ਸੈਟਿੰਗਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਖੇਤੀ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ

ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਮੁੱਲਾਂਪੁਰੀ
9872000461

ਬੇਹਿਸਾਬ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਾਣੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਚੋਵੀ ਘੰਟੇ ਨਿਰਵਿਘਨ ਚੱਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਸਾਡੀ ਅਣਦੇਖੀ। ਸਾਡੇ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਸੂਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਟੂਟੀ ਹਰ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨੇੜੇ ਕਰੀ ਬੈਠਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਤੇ ਦੂਰ ਚੱਲ ਕੇ ਨਾ ਜਾਣਾ ਪਵੇ। ਕਈ ਘਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਤਾਂ ਕਿ ਸਿਆਣੇ ਬੰਦੇ ਵੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਟੂਟੀ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਅੱਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਚੱਲਦੀ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਣੀ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਅਸੀਂ ਕਿਥੋਂ ਕਰਨੀ ਹੈ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਲੋੜ ਤੋਂ ਹੀ ਬਹਿ ਗਿਆ। ਦੰਦਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਭੁਹਾਡੀ ਟੂਟੀ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਹਾਲ ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸਾਬਣ ਨਾਲ ਹੱਥ ਵਗੈਰਾ ਪੈਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਤੋਂ ਬੱਚਾ ਪੁਗਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਤ ਮਾਰੀ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਇਹ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਨਾ ਦੇ ਬਗਬਾਰ ਸੀ। ਲੋੜ ਨਹਾਉਣ ਲਈ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਬਾਲਟੀ ਭਰ ਕੇ ਨਾਲ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਕਰਨ ਲੱਗ ਗਈ। ਪਰ ਸਾਡੇ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਬੱਚਤ ਸੰਭਵ ਹੈ ਚਾਹੇ ਉਹ ਪਾਣੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਘਰ ਦੀ ਚੀਜ਼ ਜਾਂ ਤੁਪਣੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਨੋਮਲ ਦੀ ਰੋਹੀ ਨੂੰ ਜਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਿਤੇ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਤੋਂ ਬੱਚਾ ਪੁਗਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਤ ਮਾਰੀ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਇਹ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਨਾ ਦੇ ਬਗਬਾਰ ਸੀ। ਲੋੜ ਨਹਾਉਣ ਲਈ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਬਾਲਟੀ ਭਰ ਕੇ ਨਾਲ ਲੈਂਦੇ ਸਨ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਨਹਾਉਣ ਲਈ ਸੌ ਲੀਟਰ ਤੱਕ ਪਾਣੀ ਵੀ ਬਹਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਾਲਟੀ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਏਦਾਂ ਹੀ ਬ੍ਰਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਅਸੀਂ

ਪਾਣੀ ਦੀ ਬੇਹਿਸਾਬ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਦੋ ਕੱਪ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਵੀ ਕੰਮ ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਕੱਪੜੇ ਧੋਣ ਲੋਗੇ ਜਾਂ ਭਾਂਡੇ ਸਾਹ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਟੂਟੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਾ ਕੇ ਜਾ ਬਾਲਟੀ ਭਰ ਕੇ, ਟੂਟੀ ਨੂੰ ਹੌਲੀ ਕਰਕੇ ਇਹ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਹੁਣ ਸਭ ਕਿਹਾਣਗੇ ਕਿ ਜੋ ਬਹਿ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਏਣਾ ਟਾਈਮ ਕਿਥੇ, ਪਰ ਸੋਚ ਕੇ ਦੇਖੋ ਜੇਕਰ ਸੱਚੀ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਪਾਣੀ ਅਜੇ ਉਪਲੱਧ ਹੈ, ਇਥੇ ਪਾਣੀ ਭਰਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਘੱਟੋਂ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੱਕ ਜਾਣਾ ਪੈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਕੀਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲ ਕਿਥੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੀ ਕੀਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਡੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਭ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਪਾਣੀ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਅੱਜ ਦੇ ਮਾਡਰਨ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੀ ਦੇਣ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ ਹੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਹੀ ਹਾਲ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਓਹ ਦਿਨ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜੀਆਂ ਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੀੜੀਆਂ ਦੀ ਵੀ ਸਾਡੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲ ਕਿਥੇ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸਾਨ ਪਰਾਲੀ ਨੂੰ ਨਾ ਸਾਡੇ। ਫਿਰ ਵੀ ਕਿਸਾਨ ਪਰਾਲੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦਿੱਕ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹੋਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਦਾ ਸੀਜਨ ਸੂਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਾਲੀ ਨੂੰ ਨਾ ਸਾਡੇ। ਫਿਰ ਵੀ ਕਿਸਾਨ ਪਰਾਲੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਾਰਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੀਵੀ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸਾਰਾ ਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਜਲਦੀ ਉਠਦਾ ਸੀ। ਜਲਦੀ ਸਵੇਰੇ ਉੱਠ ਕੇ ਸੈਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਕਿਸਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਹੱਥੀਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਡਿਊਟੀ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨਹੈਡ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਮੈਂਬਰ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਦੇ ਸਨ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਅੱਤਰਾਂ ਸੁਹਾਈਆਂ ਰੋਟੀ ਬਣਾ ਕੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਪਿਆਰ ਬਹੁਤ ਸੀ। ਇਕ ਵੱਜੇ ਦਾ ਆਦਰ-ਸਤਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸਰਗਰ ਬਿਲਕੁਲ ਤੰਦਰਸਤ ਸਨ। ਜੰਕ ਹੂਡ ਭਾਹਰ ਦੇ ਖਾਣੇ ਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ। ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਵੇਲੇ ਘਰ ਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਬੁਰਾ (ਚਿੰਨੀ) ਚੌਲਾਂ ਨਾਲ ਦੇਸੀ ਘਿਓ ਪਾ ਕੇ ਖਾਣਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜਾਂ ਸੱਕਰ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਜਾਂ ਫਿਰ ਰੋਟੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁੜ ਖਾਣੇ ਵੇਲੇ ਘਰ ਚੌਲਾਂ ਪਾਣੀ ਵਾਲੇ ਫਿਲਟਰ ਦਾ ਵੇਸਟ ਪਾਣੀ ਵੀ ਕੋਈ ਕੰਮ ਲਈ ਵਰਤੀਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲੋੜ ਹੈ ਕੋਝਾ ਪਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ। ਸਾਡਾ ਪਿਆਨ ਅਕਸਰ ਅੱਜ ਦੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਭਟਕਿਆ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੀ ਕੀਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਾਰ ਘਰ ਦਾ ਰਸਤਾ ਤੱਕ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਕਿਸੀ ਕਾਹਲੀ ਉੱਪਰ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ ਤਾਂ ਸਮੱਜੀਂ ਗੱਲ ਕਰ ਗਈ। ਪਰ ਸਾਡੇ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਬੱਚਤ ਸੰਭਵ ਹੈ ਚਾਹੇ ਉਹ ਪਾਣੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਘਰ ਦੀ ਚੀਜ਼ ਜਾਂ ਤੁਪਣੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਨੋਮਲ ਦੀ ਰੋਹੀ ਨੂੰ ਜਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਤੋਂ ਬੱਚਾ ਪੁਗਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਤ ਮਾਰੀ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਇਹ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਨਾ ਦੇ ਬਗਬਾਰ ਸੀ। ਲੋੜ ਨਹਾਉਣ ਲਈ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਬਾਲਟੀ ਭਰ ਕੇ ਨਾਲ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਕਰਨ ਲੱਗ ਗਈ। ਪਰ ਸਾਡੇ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਬੱਚਤ ਸੰਭਵ ਹੈ ਚਾਹੇ ਉਹ ਪਾਣੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਘਰ ਦੀ ਚੀਜ਼ ਜਾਂ ਤੁਪਣੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਨੋਮਲ ਦੀ ਰੋਹੀ ਨੂੰ ਜਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਤੋਂ ਬੱਚਾ ਪੁਗਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਤ ਮਾਰੀ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਇਹ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਨਾ ਦੇ ਬਗਬਾਰ ਸੀ। ਲੋੜ ਨਹਾਉਣ ਲਈ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਬਾਲਟੀ ਭਰ ਕੇ ਨਾਲ ਲੈਂਦੇ ਸਨ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਨਹਾਉਣ ਲਈ ਸੌ ਲੀਟਰ ਤੱਕ ਪਾਣੀ ਵੀ ਬਹਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਾਲਟੀ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਏਦਾਂ ਹੀ ਬ੍ਰਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਅਸੀਂ

ਬਦਲ ਰਹੀ ਜੀਵਨਸ਼ੈਲੀ

ਦਾ ਬਹੁਤ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੈ। ਘਰੇਲੂ ਖਰੀਦਾਰੀ ਲਈ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੰਕ ਹੂਡ ਖਾਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਜੰਕ ਹੂਡ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰੀਕਾਲ ਪਦਾਰਥ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਕੈਮੀਕਲ ਰਸਾਇਣਕ ਪਦਾਰਥ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਪੋਸਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਪਲੇਟਾਂ ਵੀ ਕਿਹੜਾ ਸਾਫ਼ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਧੋ ਕੇ ਪਲੇਟਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਣਾ ਪਾਰੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਅੱਜ ਦਾ ਇਨਸਾਨ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਾਮੁਕਾਦ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖਬਰ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਕਿ ਜੂਸ ਵਿੱਚ ਅਨਾਰ ਦੀ ਥਾਂ ਕੋਈ ਰਸਾਇਣਕ ਪਦਾਰਥ ਪਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਨੀਜ ਪੈਲੇਸ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਜਾਓ, ਬਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਾਂ ਬਾਪ ਵੀ ਜੰਕ ਹੂਡ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਲੋੜ ਕੇ

ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਪੁੰਦਲਾ ਭਵਿੱਖ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਅਜੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਛੋਟੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 55 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਆਬਾਦੀ 30 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਆਬਾਦੀ 15 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਅਰਬ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਕੰਮਕਾਜ਼ੀ ਉਮਰ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹਨ। ਮੈਂ 19 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਜਨਸੰਖਿਆ ਲਾਭ ਸਹੀ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਅਣਹੋਦ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਾਰੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਗਲਤ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਜਨਤਕ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਹੁਨਰ ਸਾਮਲ ਹਨਵਿਵਸਥਾ ਸਾਮਲ ਹੈ। ਕਿਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸਿਰਜਣ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਟਾਂਦਰਾ ਦਰ ਨੀਤੀਆਂ ਕਿ ਰਤ - ਅਧਾਰ ਤੇ ਨਿਰਾਜਤ ਅਤੇ ਆਯਾਤ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਘਰੇਲੂ

ਵਿਜੈ ਗਰਗ ਸਾਬਕਾ
ਪੀ.ਐ.ਐਸ. - 1
ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਪ੍ਰਸਪਲ
9465682110

ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 2017-18 ਅਤੇ 2018-19 ਵਿੱਚ 17-18 ਫੀਸਦੀ ਹੋ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 2019-20 ਅਤੇ 2020-21 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਮੀ ਆਈ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਕਾਰਨ ਸਵੈ-ਤੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਬੇਰਜਗਾਰੀ ਕਾਰਨ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਬੇਰਜਗਾਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਦਸ਼ਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਵਿਡ ਕਾਰਨ ਲੋਕਡਾਊਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੱਖਾਂ ਲੱਕ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਤ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਮੇਰੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਗਹਿਕਾ ਕੂਪੂਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਜੋ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਗੜ ਰਹੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਸੁਚਕਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਹੋਰ ਵੀ ਮਾੜੀ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਮਹਿਲਾ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਰ 2004-05 ਵਿੱਚ 34.9 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਘਟ ਕੇ 2017-18 ਵਿੱਚ 13.5 ਫੀਸਦੀ ਰਹਿ ਗਈ। ਸਹਿਰੀ ਅੰਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਬੇਰਜਗਾਰੀ ਵੀ 2004-05 ਵਿੱਚ 14.9 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 2017-18 ਵਿੱਚ 27.2 ਫੀਸਦੀ ਹੋ ਗਈ। ਜੇਕਰ ਅੱਜ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਤਾਂ ਕੀ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਨੌਜਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਸਿੱਖਿਆ, ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਵਧੀਆ ਮੌਕੇ ਹਨ? ਆਸ ਕਰਨਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਿਹਤਰ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੱਖਿਆ ਵਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਸਾਲਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਗਿਰੋਟ ਸਰਵੇਖਣ (ਅਸਾਰ) ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਹਰ ਸਾਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ 500 ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ 15,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਪੰਜ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਆਪਾਰਤ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਪਹਿਲੀ ਪਿੰਡ ਕਿਵੇਂ ਕਾਰਨ ਸਾਥੀ ਸੀ ਅਤੇ ਤਾਜਾ ਸਰਵੇਖਣ ਕੋਵਿਡ ਕਾਰਨ ਸਕੂਲ ਬੰਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 2018 ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 2019 ਵਿੱਚ ਇਹ ਗਿਰੋਟ ਸਿਰਫ਼ ਛੇਠੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ। ਸਖਰਤਾ ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਲਈ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਅਮ੍ਰੀਕਾ ਵੈਸਟ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਮਾਤ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਬੱਚੇ ਜਮਾਤ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹਨ। 2008 ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅੰਕੜਾ 53.1 ਫੀਸਦੀ ਸੀ ਪਰ 2018 ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੱਧਰ ਹੋਰ ਡਿੱਗ ਕੇ 44.2 ਫੀਸਦੀ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਯਾਨੀ ਅੱਧੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੱਚੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੋਲ੍ਹੇ ਹੋਏ। ਵਿਡਬਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗਿਗਾਵਟ ਆਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਕੋਲਾ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਆਦਿ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜਾਰੀ ਸੀ। ਬਿਹਾਰ, ਸ਼ਾਖਦੰਡ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਗਜ਼ਬਾਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਸਿਕ ਗਣਿਤ ਦੇ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਪੰਜਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਰਲ ਭਾਗ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਇੱਥੇ ਵੀ, ਸਫਲ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ 2008 ਵਿੱਚ 34.4 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਘਟ ਕੇ 2018 ਵਿੱਚ 22.7 ਫੀਸਦੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ 2018 ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਤਿੰਨ-ਚੌਥਾਈ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੱਚੇ ਸਾਧਾਰਨ ਵੰਡ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸਨ। ਸੱਤਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵਿਹਾਰ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਰੁਝਾਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਹ 2004-05 ਵਿੱਚ 53.3 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਘਟ ਕੇ 2017-18 ਵਿੱਚ 30 ਫੀਸਦੀ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਕੋਵਿਡ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸਾਲ 2020-21 ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਸਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਅੰਕੜਿਆਂ ਚੰ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਬੇਰਜਗਾਰੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਮੁਸਕਲ ਰਫ਼ਤਾਰ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੇਣਾ ਹੈ।

'ਮਜ਼ਹਬ ਨਹੀਂ ਸਿਖਤਾ, ਅਪਸ ਮੌ ਬੈਰ ਰਖਨਾ'!

ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਤੇ ਸੰਚਾਰ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟਲਵਾਦ ਤੇ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਕਾਰਨ ਆਪਸੀ ਸਮਾਜਿਕ ਪਾੜਾ ਘੱਟਣ ਦੀ ਥਾਂ, ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਤੇ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵੱਧਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਕਸਰ ਹੀ ਇਕਦਮ ਫਿਰਕੁ ਹਾਲਾਤ ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼ 'ਚ ਹਰੇਕ ਧਰਮ, ਖੇਤਰ ਤੇ ਜਾਤੀ 'ਚ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ 'ਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਸਾਡਾ ਸੂਬਾ ਪੰਜਾਬ ਵੀ ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟਲਵਾਦ ਤੇ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਵੱਲ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਧਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਜੋ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਗੜ ਰਹੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਸੁਚਕਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਰ 2004-05 ਵਿੱਚ 34.9 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਘਟ ਕੇ 2017-18 ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਬੇਰਜਗਾਰੀ ਕਾਰਨ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਬੇਰਜਗਾਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੋਹੇ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਜੋ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਗੜ ਰਹੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਸੁਚਕਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਰ 2004-05 ਵਿੱਚ 34.9 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਘਟ ਕੇ 2017-18 ਵਿੱਚ 13.5 ਫੀਸਦੀ ਰਹਿ ਗਈ। ਸਹਿਰੀ ਅੰਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਬੇਰਜਗਾਰੀ ਵੀ 2004-05 ਵਿੱਚ 14.9 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 2017-18 ਵਿੱਚ 27.2 ਫੀਸਦੀ ਹੋ ਗਈ। ਜੇਕਰ ਅੱਜ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਤਾਂ ਕੀ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਨੌਜਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਸਿੱਖਿਆ, ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਵਧੀਆ ਮੌਕੇ ਹਨ? ਆਸ ਕਰਨਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਿਹਤਰ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਵੀ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੱਖਿਆ ਵਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਸਾਲਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਸਾਥਕਾਰ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਤਾਜ਼ਗਾਹ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੀਜਨਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਹੋਰ ਵੀ ਮਾੜੀ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਮਹਿਲਾ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਰ 2004-05 ਵਿੱਚ 53.3 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਘਟ ਕੇ 2017-18 ਵਿੱਚ 30 ਫੀਸਦੀ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਕੋਵਿਡ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸਾਲ 2020-21 ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਸਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਅੰਕੜਿਆਂ ਚੰ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਬੇਰਜਗਾਰੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਮੁਸਕਲ ਰਫ਼ਤਾਰ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਰੁਝਾਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਹ 2004-05 ਵਿੱਚ 53.3 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਘਟ ਕੇ 2017-18 ਵਿੱਚ 30 ਫੀਸਦੀ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਕੋਵਿਡ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸਾਲ 2020-21 ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਸਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਅੰਕੜਿਆਂ ਚੰ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਬੇਰਜਗਾਰੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਮੁਸਕਲ ਰਫ਼ਤਾਰ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਰੁਝਾਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਹ 2004-05 ਵਿੱਚ 53.3 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਘਟ ਕੇ 2017-18 ਵਿੱਚ 30 ਫੀਸਦੀ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਕੋਵਿਡ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸਾਲ 2020-21 ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਸਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਅੰਕੜਿਆਂ ਚੰ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਬੇਰਜਗਾਰੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਮੁਸਕਲ ਰਫ਼ਤਾਰ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਰੁਝਾਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਹ 2004-05 ਵਿੱਚ 53.3 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਘਟ ਕੇ 2017-18 ਵਿੱਚ 30 ਫੀਸਦੀ ਜਾਂ ਇਸ ਤ

ਤੀਆਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਲੰਘ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਪਿੰਡਾਂ
ਦੀਆਂ ਸੱਬਾਂ ਵਿਹਲੀਆਂ ਸਨ ਭਾਵੋਂ ਦੇ
ਚੁਮਾਸੇ ਅਤੇ ਤਿੱਖੜ ਪੁੱਪਾਂ ਦਾ ਜੋਰ ਘਟ
ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਪਰਸੋਂ ਰਾਤ ਹੋਈ ਦਰਮਿਆਨੀ
ਬਾਰਿਸ ਨੇ ਮੌਸਮ ਵਧੀਆ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ
ਉਤੋਂ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਿ ਝੋਨੇ ਨੂੰ ਪਾਣੀ
ਲੱਗਣੇ ਵੀ ਬੰਦ ਹੋ ਗਏ ਕਿਸਾਨ ਲਗਭਗ
ਪੱਥੇ ਪਾਉਣ ਅਤੇ ਪਸੂਆਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ
ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਵਿਹਲਾ ਹੀ ਹੋ ਗਿਆ ਪਸੂਆਂ ਨੂੰ
ਵੀ ਕੌਣ ਸਾਂਭਦਾ ਅੱਜ ਕੱਲ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣ
ਬਿਹਾਰੀ ਮਾਪੇ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਹੀਰਿਆਂ
ਵਰਗ ਪ੍ਰੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਜੰਮ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਭੇਜ ਦੇਂਦੇ
ਨੇ ਪਸੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਹੀ ਸਾਂਭਦੇ ਨੇ, ਖੁੰਢ
ਚਰਚਾ ਦਾ ਜੋਰ ਸੀ ਰੂਸ ਯੂਕਰੇਨ ਯੁੱਧ ,ਚੀਨ
ਤਾਈਵਾਨ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਿੰਸ ਕੇ ਗੱਲ
ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਮਹਾਰਾਣੀ ਦੇ ਮਰਨੇ ਅਤੇ
ਜੁਰਾਬਾਂ, ਟੋਪੀ ਪਾ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ
ਫੇਰੀ ਤੇ ਵੀ ਟੀਕਾ ਟਿੱਪਣੀ ਹੋ ਹਟੀ ਸੀ,
ਕਿਸੇ ਨੇ ਤੇਲ ਤੇ ਗੈਸ ਦੀਆਂ ਵਧਦੀਆਂ
ਕੀਮਤਾਂ ਕਣਕ ਦਾ ਝਾੜ ਘਟਣ ਦੇ ਤਪਸਰੇ
ਤੋਂ ਹਟ ਕੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਤੇਲ
ਹੁਣ ਸਸਤਾ ਹੋਣ ਦੀ ਘੱਟ ਹੀ ਉਮੀਦ ਹੈ
ਇਹ ਬਖਰ ਮੱਘਰ ਸੋਹੰ ਨੇ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ
ਕਾਰਨ ਪੁੱਛਣ ਤੇ ਮੱਘਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਬਾਈ ਉਹ
ਜਿਹੜੀ ਜੂਨੀਅਰ (ਯੂਨੀਅਨ) ਬਣੀ ਹੋਈ
ਆ ਨਾ ਨਾ ਖੂਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਤੇਲ ਕੱਢਣ ਵਾਲੀ
ਓਹਨਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਬੀ ਤੇਲ ਘੱਟ ਕੱਢੋ ਤੇ
ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਂ, ਭਾਰਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਂਦੇ
ਤੇਲ ਕੱਢਣ ਵਾਲੀ ਜੂਨੀਅਰ ਦਾ ਸਰਪੈਂਚ
ਅਂਹਦਾ ਬੀ ਉਹਨਾ ਅੱਲੇ ਵੇਖੋ ਬਾਨੀ ਤੇ
ਭਾਨੀ ਕਿਥੇ ਦੇ ਕਿਥੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ? ਆਪਾਂ
ਉਂ ਈ ਲੜੀ ਜਾਨੋਂ ਆਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਉਹਦੇ
ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੁੰਗਾਰਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਤੇਲ ਕੱਢਣ
ਤੇ ਕੱਟ ਲੱਗ ਗਿਆ, ਮੌਦੀ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਚੀਤੇ
ਲਿਆਉਣ ਤੇ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਵਾਹਵਾ ਭਖਿਆ
ਪਰ ਪੇਂਡੂ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮੌਦੀ ਦੀ
ਸਲਾਹੁਤਾ ਵਿੱਚ ਨਾ ਉਤਰਿਆ ਲਿਹਾਜਾ
ਵਿਰੋਧ ਮਤਾ ਨਿਰਵਿਰੋਧ ਪਾਸ ਹੋ ਗਿਆ
ਭਾਵ ਸਭ ਨੂੰ ਚੀਤੇ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ
ਚੰਗੀ ਨਾ ਲੱਗੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਤਾਂ ਇਥੋਂ ਤੱਕ

ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸੱਠ ਵਵੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਕਾਰ
ਨੇ ਬਾਹਰੋਂ ਸਾਹਨ ਮੰਗਵਾਏ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਦਾਗੇ ਹੋਏ ਸਾਹਨ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਉਹ
ਵੇਖ ਲਉ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਸੱਤ
ਬੰਦੇ ਰੋਜ ਦੇ ਮਾਰੀ ਜਾ ਰਹੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਂਗ
ਇਹਨਾਂ ਚੀਤਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਬੰਦੇ ਈ ਮਾਰਨੇ
ਨੇ ਹੋਰ ਇਹ ਕਿਸ ਕੰਮ ਆਉਣਗੇ ? ਵਿੱਚੋਂ
ਕੋਈ ਕੋਈ ਉੱਘਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਪਾਖਰ ਸੌਹ
ਨੇ ਫੌਜੀ ਨੂੰ ਹੁੱਝ ਮਾਰੀ ਫੌਜੀਆ ਘੱਲ ਕਿਸੇ

ਜਵਾਕ ਨੂੰ ਘਰੇ ਫੌਜਣ ਕੋਲੋਂ ਚਾਹ ਬਣਵਾ
ਕੇ ਲਿਆਵੇ ਕੈੜੀ ਜਿਹੀ ਲੈਚੀਆਂ ਲੂੰਚੀਆਂ
ਪਾ ਕੇ ਚਾਹ ਦਾ ਨਾਂ ਸੁਣਦੇ ਹੀ ਸੱਘੇ ਅਮਲੀ
ਦੇ ਕੰਨ ਭੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ ਡੱਬ ਤੇ ਹੱਥ ਮਾਰ ਕੇ
ਮਾਵੇ ਵਾਲੀ ਪੁੜੀ ਟੋਹੀ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਬੀਨ
ਵਰਗੀ ਆਵਾਜ਼ ਕੱਢ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਫੌਜਣ ਨੂੰ
ਕਹੀਂ ਵੱਧ ਭਾਮੋਂ ਘੱਟ ਪਾਵੇ ਮਿੱਠਾ ਜਾ
ਠੋਕ ਕੇ ਪਾ ਦੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਫਰਮਾਇਸ ਸੁਣ
ਕੇ ਫੌਜੀ ਕਹਿੰਦਾ ਜਿਵੇਂ ਦੀ ਚਾਹ ਭੇਡੂ ਥੋੜ੍ਹੀ
ਸੁੜਕਣੀ ਪੈਣੀ ਅੰਦਰ ਕੌਰ ਮੇਰੀ ਤੀਮੀਂ
ਆ ਜਿਮੀਦਾਰੇ ਢਾਬੇ ਦਾ ਕੁੱਕ ਨਹੀਂ ਜਿਹਨੂੰ
ਨਾ ਚੰਗੀ ਲੱਗ ਘਰ ਨੂੰ ਬਗ ਜੇ ਆਪਣੀ
ਕਰਾ ਕੇ ਪੀ ਲੇ, ਜਿਮੀਦਾਰਾ ਢਾਬੇ ਆਲੀ
ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਸਾਰੇ ਹੱਸ ਪਏ, ਉੱਧਰ ਵੱਖਰੀ
ਢਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਥੇ ਬਖਤੁਰੇ ਦੀ ਅਵਾਜ਼
ਆਈ ਰਾਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਵੀ ਮੰਗਾਇਉ ਅਸੀ
ਵੀ ਬੱਡੇ ਸਾਥੀ ਅਤੇ ਮਾਸਹਿੱਟਰ ਨੀ ਹੋਗੇ,
ਬਿਸਨੇ ਅਮਲੀ ਨੇ ਗੱਲ ਮੁੱਕਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
ਹੀ ਚੱਕ ਲਈ ਬੱਲੇ ਬੱਲੇ ਬਥਤੁਰੇ ਸਿੱਖਾਂ
ਖਾਸੇ ਟੈਮ ਬਾਅਦ ਮਿਲਿਐਂ ਸੁਣਾ ਤੇਰੀ
ਰਾਜਨੀਤੀ ਕੀ ਕਹਿੰਦੀ ਐ? ਬਖਤੁਰਾ
ਕਹਿੰਦਾ ਮੈਨੂੰ ਕਾਹਨੂੰ ਸੇਡੇ (ਛੇੜਦੇ) ਓ
ਥੋੜ੍ਹੀ ਕਿਹੜਾ ਹਾਲਾਤ ਭੁੱਲੇ ਉਦੇ ਆ ਪੰਜਾਬ
ਦੇ? ਬਿਸਨੇ ਨੇ ਚੱਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਧਾ
ਛੁੱਕਾ ਮਾਰਿਆ ਨਾਂ ਛੇੜਨ ਨੂੰ ਤੰਕ ਕਿਹੜਾ

ਭਰਿੰਦ ਐਂ ਜਾਂ ਪੈਟਰੋਲ ਆਲੀ ਬੋਤਲ ਐਂ
 ਜਿਹੜਾ ਮੱਚ ਜਾਏਂਗਾ ਤੁੰ ਗੱਲ ਦੱਸ ਕੈਨ੍ਹੁੰ
 ਸਿਆਣਾ ਜਾਣ ਕੇ ਗੱਲ ਪੁੱਛੀ ਐਂ, ਸਿਆਣੇ
 ਹੋਣ ਦਾ ਲੇਬਲ ਲਗਦਾ ਸੁਣ ਬਖਤੌਰਾ ਮੁੜਛਾ
 ਵਿੱਚ ਦੀ ਹੱਸਿਆ ਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਸਿਆਣੇ ਨੂੰ
 ਮੈਂ ਕਿਹੜਾ ਥੀਡ ਸੈਕਟਰੀ ਲੱਗਿਆਂ ਥੋੜੇ
 ਵਰਗਾ ਥੀ ਐਂ, ਫੌਜੀ ਹੱਸ ਹੱਸ ਢੂਹਰਾ ਹੋ
 ਗਿਆ ਉਹੋ ਥੀਡ ਨਹੀਂ ਮਾਸੜਾ ਚੀਡ
 ਸੈਕਟਰੀ ਹੁੰਦਾ ਐਂ, ਬਖਤੌਰ ਸੌਂਹ ਨੇ ਤਾਸ
 ਦੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਫੜਾਏ ਤੇ ਲਾਗੇ ਹੋ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ
 ਭੁਸ ਨੀ ਬਣਨਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪਹਿਲੇ ਹਾਲਾਂ
 ਵੀ ਜਾਉ, ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ
 ਹੈਰਾਨੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ
 ਚੰਗਾ ਬੰਦਾ ਐਂ, ਐਮ ਅਲੈ ਏਂ ਵੀ ਬਾਹਲੋਂ
 ਨੇ ਇਹਦੇ ਕੋਲ ਫੇਰ ਕੀ ਦਿੱਕਤ ਆਉ
 ਇਹਨੂੰ ? ਬਖਤੌਰਾ ਕਹਿੰਦਾ ਮੈਂ ਕਦ ਮਾੜਾ
 ਕਿਹਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਗੱਲ ਹੋਰ ਐਂ, ਉਹ ਕੀ ਸਭ
 ਦੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਉਤਸੁਕਤਾ ਸੀ ਬਖਤੌਰਾ
 ਕਹਿੰਦਾ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਟੱਬਰ ਟੀਰ ਆਲੇ ਐਂ
 ਤੁਸੀਂ ਦੱਸੋ ਕਿ ਜਿਸਦੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸੱਸ ਕੱਬੀ
 ਹੋਵੇ ਕਦੇ ਉਥੇ ਨੂੰਹਾਂ ਸੁਧੀ ਹੋਈਆਂ ਨੇ ? ਸਭ
 ਨੇ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫੇ ਹਾਰੀ ਗੱਲ ਮੈਂ ਥੋੜ੍ਹੁੰ
 ਕਹਿੰਨਾ ਸੱਸ ਤਾਂ ਕੱਬੀ ਇੱਕ ਨੀ ਝੱਲੀ ਜਾਂਦੀ
 ਤੇ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸੱਸਾਂ ਹੋ ਗਈਆਂ
 ਦੋਸੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਕੀ ਸਮਾਰੂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ?
 ਦੋ ਸੱਸਾਂ ਦਾ ਕੀ ਮਤਬਲ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ
 ਪੁੱਛਿਆ ਬਖਤੌਰਾ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਭਲਿਉ
 ਲੋਕੋ ਦੇਸ ਜਦ ਦਾ ਅਜਾਦ ਹੋਇਆ ਦਿੱਲੀ
 ਰੂਪੀ ਸੱਸ ਨੇ ਕਦੇ ਘੋ ਦੀ ਪੰਜੀਰੀ ਦਿੱਤੀ
 ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ, :?ਹਮੇਸਾਂ ਛਿੱਡੀ ਵਿੱਚ ਹੀ
 ਆਟਾ ਰਲਾ ਕੇ ਮਿਲਦਾ ਰਿਹਾ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ?
 ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਮਿਲਾਈ ਤੇ
 ਕਹਿੰਦਾ ਹੁਣ ਤਾਂ ਸੇਲ੍ਸੀ ਟੋਪੀ ਕੇਜਰੀਵਾਲ
 ਨੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਰੱਖ ਲੀ ਹੁਣ ਦੱਸੋ *ਦੋਹਾਂ
 ਸੱਸਾਂ * ਹੋਠੋਂ ਨਿਕਲ੍ਹ ਪੰਜਾਬ ? ਸਭ ਨੇ
 ਬਖਤੌਰੇ ਨਾਲ ਹਾਂ ਮਿਲਾਈ ਕਿ ਆਹ ਗੱਲ
 ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਸੋਚੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮੁਸਕਲ ਆ ਬੀ
 ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕੱਲੋਂ ਵੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ
 ਹੋਣਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾ,
 ਇੱਕਲੀ ਕੇਂਦਰ
 ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਤਾਂ
 ਬਰਦਾਸਤ ਕਰ੍ਹ ਪੰਜਾਬ
 ਪਰ ਆਹ ਦੂਜੀ
 ਪੰਜਾਲੀ ਕੋਈ ਸੂਬਾ
 ਨਹੀਂ ਚੁੱਕ ਸਕਦਾ
 ਪੰਜਾਬ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ
 ਮੰਦੇ ਹਾਲੀਂ ਹੈ। ਏਨੇ ਨੂੰ
 ਫੜਣ ਵੱਲੋਂ ਘਲਾਈ
 ਚਾਹ ਤੇ ਨਮਕੀਨ ਆ
 ਗਿਆ, ਚਾਹ ਦੀਆਂ
 ਚੁਸਕੀਆਂ ਉਪਰੰਤ
 ਸਭਾ ਬਰਖਾਸਤ ਹੋ
 ਗਈ ਪਰ ਸਾਰੇ ਮੂੰਹ
 ਵਿੱਚ ਦੋ ਸੱਸਾਂ ਦੋ
 ਸੱਸਾਂ ਵਾਲੀ ਗੱਲ
 ਚਿੱਥਦੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ।

**ਮਿਉਜਿਕ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਚਮਕਦਾ ਸਿਤਾਰਾ,
ਪੈਡ ਪਲੇਅਰ ਕਿਰਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮਾਨ**

ਨ ਅਨਕਾ ਸਟਜਾ ਤ ਆਪਣੀ
ਮੈਂਤ ਪਾਂਥੇਲ ਦੀ ਰਾਸਾ ਜਾਰੀ ਪਾਂਥੇਲੀ ਬਣ ਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰੇਗਾ

ਹੁਣ ਤੱਕ ਅਨੇਕਾ ਕਲਾਕਾਰਾ ਨਾਲ ਸਟੇਜ
ਤੇ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਦਾ ਜੋੰਹ ਦਿਖਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।
ਜਿੰਨਾ ਵਿਚੋ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਨ ਹਰਿੰਦਰ ਸੰਘ,
ਗਾਇਕ ਹਰਮਿਲਾਪ ਗਿੱਲ, ਭਿੰਦੇ ਸਾਹ
ਰਜ਼ੋਵਾਲੀਆ ਅਤੇ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਇਸ ਤੋਂ

ਛਿੰਦਾ ਧਾਲੀਵਾਲ
ਕੁਰਾਈ ਵਾਲਾ
75082-54006

75082-54006

ਇਲਾਵਾ ਸਗਤਕਾਰ
ਤੇਜਵੰਤ ਕਿੱਟ ਅਤੇ
ਐਮਪਾਇਰ ਮਿਊਜਿਕ
ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ
ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰਮਾਤਮਾ

ਵਿੱਚ ਬੀਤਿਆ, ਉਸ
ਵੇਲੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ
ਇਲਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਬਾਲ ਵੱਡਾ
ਹੋ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦਾ ਸਰਵਣ ਪੁੱਤ੍ਰ

ਇਸ ਪਛ ਪਲਾਹੀ
ਕਿਰਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੂੰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਲੰਮੀਆ
ਉਮਰਾ ਬਖਸ਼ੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੀ ਸੇਵਾ
ਕਰਨ ਦਾ ਬਲ ਬਖਸ਼ੇ।

ਦਾਦੀ ਪੋਤਾ

ਗਜ਼ਾਂ ਵਾਲੇ ਪਿੰਡ, ਪਿੰਡ ਗੱਡੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ।
ਦਰੀਆਂ ਬੁਣ, ਵਾਲੇ ਅੱਡੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ।
ਖੁੱਲਾ ਖਾਣ ਪੀਣ ਤੇ, ਅਨਾਜ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।
ਏਦਾਂ ਦਾ ਵੀ ਪੋਤਿਆ, ਰਿਵਾਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਬਾਸੂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੁੰਦੀਆਂ ਸੀ ਬਿੱਲੀਆਂ।
ਬਣੀ ਪਿਤੱਲ ਤੋਂ, ਹੁੰਦੀਆਂ ਪਤੌਂਲੀਆਂ।
ਚਰਖਾ ਵੀ ਕਰਦਾ ਅਵਾਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।
ਏਦਾਂ ਦਾ ਵੀ ਪੋਤਿਆ, ਰਿਵਾਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਘਰ ਘਰ ਓਦੋਂ, ਆਟੇ ਵਾਲੀ ਚੱਕੀ ਸੀ।
ਉੱਖਲੀ ਦੇ ਵਿਚ, ਕੁੱਟੀ ਮੈਂ ਵੀ ਫੱਕੀ ਸੀ।
ਉਸ ਵੇਲੇ ਨਾ ਕੋਈ, ਨਰਾਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।
ਏਦਾਂ ਦਾ ਵੀ ਪੋਤਿਆ, ਰਿਵਾਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਸਾਂਭ ਸਾਂਭ ਰੱਖੋ, ਕਦੇ ਘੜੇ ਚਾਟੀਆਂ।
ਗੋਡਿਆਂ ਦੇ ਉਤੋਂ, ਸੂਖਣਾਂ ਸੀ ਪਾਟੀਆਂ।
ਨਾ ਲੱਗਾ ਸੇਠ ਦਾ ਵਿਆਜ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।
ਏਦਾਂ ਦਾ ਵੀ ਪੋਤਿਆ, ਰਿਵਾਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਛੇਪੇ ਸੀ ਸੰਦੂਕ, ਉੱਤੇ ਮੌਰ ਪੋਤਿਆ।
ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਕਰੀ, ਜਗ ਗੱਲ ਪੋਤਿਆ।
ਬੜਾ ਹੀ ਸੀਰੀਡ ਵੇ, ਸਮਾਜ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।
ਏਦਾਂ ਦਾ ਵੀ ਪੋਤਿਆ, ਰਿਵਾਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਦਾਦਾ ਦਾਦੀ ਦੀਆਂ, ਉਮਰਾਂ ਸੀ ਲੰਮੀਆਂ।
ਅੱਜ ਵਾਂਗੂ ਸੋਂਦਾਂ, ਕਿਥੋਂ ਸੀ ਨੁੰਮੀਆਂ।
ਖੁੱਲੀਆਂ ਕੁਕਾਕਾਂ ਦਾ, ਵੀ ਰਾਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।
ਏਦਾਂ ਦਾ ਵੀ ਪੋਤਿਆ, ਰਿਵਾਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਵਿਰਸਾ ਪੁਰਣਾ, ਸੀ ਅਮੀਰ ਧੰਨਿਆਂ।
ਛੇ ਛੇ ਛੁੱਟੇ ਉਦੋਂ, ਸੀ ਸੀਰੀ ਧੰਨਿਆਂ।
ਰੱਬ ਨੇ ਸਵਾਰ੍ਹਿਆ, ਵੇ ਕਾਜ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।
ਏਦਾਂ ਦਾ ਵੀ ਪੋਤਿਆ, ਰਿਵਾਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।
ਧੰਨਾ ਧਾਲੀਵਾਲ
9878235714

ਸ਼ਹੀਦ ਸਰਦਾਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ

ਤੁਰ ਪਿਆ ਅੱਜ ਸੁਥਾ ਸਦੇਰੇ,
ਖੱਟਕੜ ਕਲਾਂ ਜਾ ਲਾਏ ਫੇਰੇ।
ਤੱਕਿਆ ਜਾ ਸ਼ਹੀਦ ਦਾ ਘਰ,
ਲੱਗਿਆ ਜਿੰਦਾ ਬੰਦ ਸੀ ਦਰ।

ਬਾਹਰੋਂ ਹੀ ਖੜ੍ਹ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰਣਾਮ,
ਇਨਕਲਾਬ ਨੂੰ ਲਾਲ ਸਲਾਮ।
ਖਿੜਕਾਂ 'ਤੇ ਦੋ ਜਗਦੇ ਦੀਵੇ,
ਯਾਦ ਤੇਰੀ ਬੱਸ ਇਨੀ ਥੀਵੇ।

ਭਾਵੇਂ ਮੜ੍ਹੀਆਂ ਵਾਂਗਰ ਪੂੜਣ,
ਨਾਂ ਤੇਰੇ ਦੀਆਂ ਗੁੰਜਾਂ ਗੁੰਜਣ।
ਦੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਅਮਰ ਹੋਇਆ,
ਜੱਗ ਲਈ ਕਦੇ ਨਾ ਮੇਇਆ।

ਕਿਤਾਬ ਤੇਰੀ ਦਾ ਪੰਨਾ ਮੁੜਿਆ,
ਸਾਥੋਂ ਹਜੇ ਗਿਆ ਨਹੀਂ ਪੜਿਆ।
ਜਾਇਦ ਉਡੀਕ ਤੇਰੀ ਹੈ ਬਾਕੀ,
ਜਾਮ ਸ਼ਹੀਦੀ ਵੰਡ ਆਕੇ ਸਾਕੀ।

ਯਾਦ ਗਜ਼, ਸੁੱਖਦੇਵ ਨੇ ਆਉਂਦੇ,
ਸਰਾਭਾ, ਅਸ਼ਫਾਕ ਲਿਆਉਂਦੇ।
ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਪਿਗਲੇ, ਮਦਨ ਢੀਂਗਰੇ,
ਆਜ਼ਾਦ, ਉਧਮ ਢਾਹੇ ਕਿੰਗਰੇ।

ਉੱਝ ਗਰਭੂ ਤੈਨੂੰ ਦਿਲੋਂ ਚਾਹੁੰਦੇ,
ਨਾਂ ਤੇਰਾ ਰੱਬ ਵਾਂਗ ਧਿਆਉਂਦੇ।
ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਦਰਸ਼ ਹੋ ਗਿਐ,
ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਰਤ ਵਰਸ ਹੋ ਗਿਐ।

ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ “ਨੂਰਪੁਰੀ”

ਕਿਉਂ ਮੁਕਾਵਣ ਡਏ ਓ

ਅੱਧਾ ਸੁੱਖ ਰੁੱਖ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤਾ,
ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਰੁਵਾਵਣ ਡਏ ਓ।
ਗੋਦ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਟਾਹਣ ਹੋਨ,
ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਮੁਕਾਵਣ ਡਏ ਓ।

ਜੰਮ ਪਲ ਪੇਸਣ ਖੁਦ ਕੀਤਾ,
ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਉਜਾੜਨ ਡਏ ਓ।
ਹੱਥ ਬੰਨ੍ਹ ਵੱਚ ਤੁਸਾਂ ਵੇ ਦਿੱਤਾ,
ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਉਗਾਵਣ ਡਏ ਓ।

ਘਰ ਘਰ ਲੁੱਖ ਨਾ ਕੋਈ,
ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਸੁਣਾਵਣ ਡਏ ਓ।
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਰੁੱਲ ਹੋਈ,
ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਉਛਾਲਣ ਡਏ ਓ।

ਬੜੇ ਪਿਆਰੇ ਲੱਗਦੇ ਫੁੱਲ ਜੋ,
ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਸੁਲਾਵਣ ਡਏ ਓ।
ਸਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਾਹ ਆਉਂਦੇ,
ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਕਟਾਵਣ ਡਏ ਓ।

ਦੇਖ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ ਤਰਸ ਨਾ ਆਵੇ,
ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਪ੍ਰਚਾਰਣ ਡਏ ਓ।
ਗੋਰਵ ਹਿੱਤ ਤੋਂ ਸੱਚ ਬਿਹਾਨੇ,
ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਡਰਾਵਣ ਡਏ ਓ।

ਗੋਰਵ ਧੀਮਾਨ

7626818016

ਹੋਕਾ

ਹਰ ਕੋਈ ਦੇਵੇ ਹੋਕਾ,
ਰੁੱਖ ਬਚਾਈਏ ਜੀ।

ਸਮਾਂ ਗਿਆ ਜਦ ਬੀਤ,
ਨਾ ਪਛਤਾਈਏ ਜੀ।

ਬਚਾਉਣਾ ਆਪਾਂ ਸਮਾਜ,
ਕਿਹਾ ਕਮਾਈਏ ਜੀ।

ਐਵੇਂ ਲਾ ਲਾ ਬੂਟੇ ਚਾਰ,
ਨਾ ਫੋਟੇ ਖਿਚਾਈਏ ਜੀ।

ਆਪਾਂ ਬਣੀਏ ਜਿੰਮੇਵਾਰ,
ਨਾ ਜੀਅ ਚੁਗਾਈਏ ਜੀ।

ਲਈਏ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ,
ਪਾਣੀ ਪਾਈਏ ਜੀ।

ਬਣ ਜਾਣਾ ਗਜ਼ਸਥਾਨ,
ਭੁੱਲ ਨਾ ਜਾਈਏ ਜੀ।

ਇਹ ਸਾਡਾ ਸਭਿਆਚਾਰ,
ਵਫ਼ਾ ਕਮਾਈਏ ਜੀ।

ਸੁੱਧ ਹਵਾ ਦਾ ਭੰਡਾਰ,
ਨਾ ਗਵਾਈਏ ਜੀ।

ਜਨਮ ਮਰਣ ਹੈ ਸਾਂਝਾ,
ਸਾਥ ਨਿਭਾਈਏ ਜੀ।

ਇਹ ਸਾਡਾ ਸਭਿਆਚਾਰ,
ਗੀਤ ਚਲਾਈਏ ਜੀ।

ਨਾ ਕੱਟੋ ਤੁਸੀਂ ਨਾ ਵੱਚੋ,

ਚਿੱਤ ਵਸਾਈਏ ਜੀ।

ਪੱਤੋਂ, ਰੁੱਖਾਂ ਥੱਲੇ ਥੈਨ,
ਕੱਣਕਾਂ ਲਈਏ ਜੀ।

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਪੱਤੋਂ ਪਿੰਡ ਪੱਤੋਂ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਮੌਰਾ

94658-21417

ਕੱਟੜਤਾ

ਹਿੰਦੂ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਬਣ ਜਾਵੀ
ਤੇਰੇ ਨਾਂ ਦੇ ਝੰਡੇ ਗੱਡਣਗੇ

ਜੇਕਰ ਬਣੇਗਾ ਸਿੱਖ ਤੋਂ ਹਿੰਦੂ
ਤਾਂ ਰੱਜ ਕੇ ਗਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢਣਗੇ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮੂੰਹ ਨਾ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਾਵੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੂੰਹ ਫਿਰ ਅੱਡਣਗੇ

ਇਕ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਚਾਰ ਬੰਦੇ ਫਿਰ
ਲੰਮਾ ਪਾ ਕੇ ਵੱਚਣਗੇ

ਕੱਟੜਤਾ ਬੜੀ ਕੌੜੀ ਹੁੰਦੀ
ਸਮਝਾ ਕੇ ਬਿੰਦਰਾ ਛੱਡਣਗੇ

ਬਿੰਦਰ ਸਾਹਿਤ (ਇਟਲੀ)

ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ

ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਸਿਆਸਤਾਂ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਆਦਿ ਤੋਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਲੜਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਸੰਤਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਗਿਆ ਕਦੇ ਚਰਸੀਆਂ ਨੇ ਸਾਡਿਆ
ਜਦ ਵੀ ਚਹਿਆ ਦਿੱਲੀਏ, ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਲਤਾਡਿਆ
ਪਹਿਲਾਂ ਖਾਦ ਸਪਰੇਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਨੁਕਸਾਨ ਸਾਡਾ
ਫਿਰ ਨਸੇ ਦਿਆ ਗੱਡਿਆਂ ‘ਚ ਕੀਤਾ ਸਨਮਾਨ ਸਾਡਾ
ਕਿੱਡਾ ਸੀ ਪੰਜਾਬ ਸਾਡਾ ਤੁਸਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ
ਸਾਡੇ ਹੀ ਘਰ ਸਾਡੀ ਬੋਲੀ ਗੈਰ ਜਿਹੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ
ਸਾਡੇ ਸੀਨੋਂ ਲਾ ਕੇ ਟੱਕ ਕਦੇ ਨਹਿਰਾਂ ਤੁਸਾਂ ਕੱਢੀਆਂ
ਜਿੱਥੇ ਲੱਗਾ ਦਾ ਕੋਈ ਬਾਕੀ ਕਸਰਾਂ ਨਾ ਛੱਡੀਆਂ
ਕੁਝ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਲੱਗ ਬੋਈਮਾਨ ਅੱਗੇ ਆ ਗਏ
ਸਮਝੇਤਿਆਂ ਦੀ ਸੂਲੀ ਪਿਆਰਾ ਵਡਨ ਚੜਾ ਗਏ
ਚੌਧਰਾਂ ਦੇ ਭੁੱਖਿਆਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਨੌਰ ਖਾ ਲਿਆ
ਆਪੀ ਇਨਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਕੇ ਗਲ੍ਹ ਰਸਾ ਪਾ ਲਿਆ
ਧਰਮ ਤੇ ਸਿਆਸਤਾਂ ਦਾ ਇਨਾ ਦਿੱਕੋ ਵੇੜ ਵੱਡ ਕੇ
ਕੁਰਸਿਆਂ ਬਚਾਈਆਂ ਤੱਕ ਵੈਗੀਆਂ ਦੇ ਚੱਟ ਕੇ
ਸਾਡੀ ਬੋਲੀ ਉੱਤੇ ਜਿਹੜਾ ਹੁਣ ਨਵਾਂ ਢਾਕਾ ਮਾਰਿਆ
ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਿਤਾਡਿਆ ਤੋਂ ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਸਹਾਰਿਆ
ਹਰ ਪੰਜ ਸਾਲੀਂ ਆਉਣ ਇਹ ਰੁੱਖ ਨਵੀਂ ਚੌਰ ਮੌਰੀ
ਤਾੜ ਲੈਣ ਪਾਰੂੰ ਕੋਈ ਫਿਰ ਸਾਡੀ ਹੋਰ ਕਮਜ਼ੋਰੀ
ਹੱਕ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਲੱਗ ਕੇ ਨਹੀਂ ਸਹਾਰਿਆ
ਅਣੀਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੁੱਖ ਨੂੰ ਨਾ ਬਾਰ ਜਾਈਏ ਜੀ।
ਗਵਾਂਦੀ ਨਾਲ ਕਦੇ ਵੀ ਨਾ ਖਾਰ ਖਾਈਏ ਜੀ।
ਪੰਚਿਤ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਹੀ ਬੋਲੀਏ।
ਕਦੇ ਦਿਲ ਦਾ ਨਾਂ ਭੇਟ ਕਿਸੇ ਕੈਲ ਖੋਲੀਏ।
ਘਰ ਦਾ ਕਲੇਸ ਲੈ ਬਹਿਦੇ ਘਰ ਨੂੰ।
ਕਰੀਏ ਜੇ ਮਾੜਾ ਭਾਈ ਆਉਂਦੇ ਦਰ ਨੂੰ।
ਮੁੱਛ ਚਾੜ੍ਹ ਗਲੀ ਨਾ ਬੇਗਾਨੀ ਲੰਘੀਏ।
ਬਿਗਾਨੇ ਘਰ ਜਾਣਾ ਤਾਂ ਬੂਰੇ ਚੋ ਖੱਬੀਏ।
ਸਿਆਣਿਆਂ ਨੇ ਕੱਢੇ ਨੇ ਇਹ ਤੱਤ ਬੇਲੀਓ
ਉਠ ਹੁੰਦਾ ਮਾੜਾ ਪੈਜੇ ਖਤ ਬੇਲੀਓ।
ਧੀ ਭੈਣ ਕਦੇ ਨਾ ਬੇਗਾਨੀ ਤੱਕੀਏ।
ਆਪਣੀ ਜਿੱਤ ਸਦਾ ਹੱਥ ਰੱਖੀਏ।
ਨਾ ਤਰੀਕੀ ਵੇਖ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਸੜੀਏ ਕਦੇ।
ਨਾ ਦੋਸ ਬਿਨਾਂ ਵੇਖੇ ਕਿਸੇ ਉੱਤੇ ਮੜ੍ਹੀਏ ਕਦੇ।
ਦੱਦਾਹੁਗੀਆ ਸਿਆਣਿਆਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ।
ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਤਾਹੀਓਂ ਸਦਾ ਰਹਿਣ ਵਸੀਆਂ।

ਇਕਬਾਲ ਧਾਲੀਵਾਲ

9464909589

ਜਨ

Cadillac

CHEVROLET

INFINITI

NISSAN

BUICK

TOYOTA

DUBLIN CHEVROLET

FREMONT CHEVROLET

CONCORD CHEVROLET

DUBLIN CADILLAC

FREMONT CADILLAC

ACURA OF CONCORD

DUBLIN BUICK GMC

FREMONT BUICK GMC

CONCORD NISSAN

DUBLIN KIA

STEVENS CREEK CHEVROLET

LIVERMORE TOYOTA

DUBLIN NISSAN

STEVENS CREEK CADILLAC

FREMONT FORD

DUBLIN INFINITI

SEASIDE CHRYSLER DODGE JEEP RAM

SEASIDE CADILLAC

SEASIDE VOLKSWAGEN